

Raport
o stanie Gminy Kluczbork
za rok 2020

KLUCZBORK

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	str. 4
2. Charakterystyka gminy.....	str. 9
2.1 Położenie i powierzchnia.....	str. 9
2.2 Władze lokalne.....	str. 9
2.3 Promocja.....	str. 10
2.4 Gminne jednostki organizacyjne	str. 11
2.5 Polityka prorodzinna	str. 16
2.6 Sołectwa.....	str. 16
2.7 Współpraca gminy.....	str. 17
2.8 Nowo pozyskani inwestorzy.....	str. 19
2.9 Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy.....	str. 20
3. Ochrona środowiska naturalnego	str. 22
3.1 System segregacji odpadów na terenie gminy Kluczbork.....	str. 22
3.2 Programy proekologiczne w Gminie Kluczbork	str. 23
3.3 Gospodarka wodna na terenie gminy Kluczbork	str. 24
3.4 Utrzymanie zieleni, lesistość i tereny chronione.....	str. 25
4. Oświata i wychowanie.....	str. 26
4.1 Placówki oświatowe i kadra pedagogiczna, wydatki na oświatę w stosunku do subwencji oświatowej, liczba dzieci i uczniów w placówkach oświatowych.....	str. 26
4.2 Dotacje celowe udzielane przez Gminę Kluczbork	str. 27
4.3 Wyniki egzaminów w poszczególnych placówkach.....	str. 27
4.4 Stypendia, dofinansowania i pomoc materialna dla uczniów.....	str. 28
4.5 Dowóz uczniów.....	str. 28
4.6 Wskaźnik „uprzedzszkolnienia” i „użłobkowania”.....	str. 30
4.7 Programy edukacyjne realizowane w jednostkach oświatowych Gminy Kluczbork w roku 2020	str. 31
5. Kultura.....	str. 36
5.1 Działalność Kluczborskiego Domu Kultury	str. 36
5.2 Działalność Centrum Aktywności Lokalnej	str. 41
5.3 Działalność Muzeum im. Jana Dzierżona w Kluczborku.....	str. 44
5.4 Działalność Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej.....	str. 49
6. Sport i rekreacja.....	str. 52
6.1 Działalność OSiR.....	str. 52
6.2 Liczba klubów / sekcji sportowych działających na terenie gminy	str. 53
6.3 Liczba dzieci, młodzieży i dorosłych uczęszczających na zajęcia sportowe.....	str. 54
6.4 Organizacja imprez sportowych.....	str. 54
7. Pomoc społeczna.....	str. 57
7.1 Działalność OPS.....	str. 57
7.2 Świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań własnych gminy	str. 58
7.3 Świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań zleconych.....	str. 65

7.4 Osoby długotrwale korzystające ze świadczeń i liczba osób bezdomnych.....	str. 67
7.5 Zadania wynikające z innych ustaw niż ustawa o pomocy społecznej w OPS w Kluczborku.....	str. 69
8. Budownictwo	str. 73
8.1 Zasoby mieszkaniowe Gminy Kluczbork.....	str. 73
8.2 Zadłużenie czynszowe.....	str. 74
8.3 Przyznawanie mieszkań.....	str. 74
8.4 Inne lokale i obiekty pod zarządem MZOK.....	str. 74
9. Zagospodarowanie przestrzenne.....	str. 76
9.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.....	str. 76
9.2 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.....	str. 76
9.3 Lokalizacja inwestycji celu publicznego i ustalenie warunków zabudowy.....	str. 77
10. Inwestycje i rozwój obszarów wiejskich.....	str. 78
10.1 Projekty zrealizowane przez Wydział Gospodarki Miejskiej UM w Kluczborku....	str. 78
10.2 Projekty zrealizowane przy udziale środków zewnętrznych.....	str. 80
10.3 Rozwój obszarów wiejskich i realizacja funduszu sołectkiego.....	str. 86
11. Kluczborski Budżet Obywatelski.....	str. 88
12. Uchwały Rady Miejskiej w Kluczborku.....	str. 89
13. Podsumowanie.....	str. 90

1. WSTĘP

Szanowni Państwo

Przekazuję Państwu kolejną już edycję Raportu o stanie gminy, tym razem za rok 2020 (na podstawie art. 28 aa ust. 1 ustawy z dnia 08.03.1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 poz. 506)). Raport ten jest podstawą do udzielenia mi wotum zaufania przez Radę Miejską w Kluczborku, jednakże jest on też źródłem ważnych informacji o naszej Gminie dla wszystkich jej mieszkańców. Mam bowiem świadomość, że wiedza o działaniach podejmowanych przez Gminę, o jej strukturach, politykach i celach może przyczynić się do wzrostu zaangażowania naszych mieszkańców w życie społeczne, kulturalne, edukacyjne czy sportowe Kluczborka.

O ile rok 2019 ocenialiśmy jako bardzo udany, to już rok 2020 uznać należy jako pełen trudnych wyzwań i to nie tylko z perspektywy Kluczborka. Do zmian w sposobach finansowania samorządów mogliśmy się wprawdzie przygotować, jednak pandemia koronawirusa, która dotknęła niemal cały świat, spowodowała pewną zmianę priorytetów również w funkcjonowaniu naszej Gminy. Chciałbym jednak podkreślić, że wciąż nie zmienia się to, co daje nam ogromną siłę: zgoda i wzajemny szacunek, dzięki którym skutecznie pracujemy dla naszej małej ojczyzny. To poczucie wspólnoty i odpowiedzialności pozwoliło nam zorganizować wiele cennych inicjatyw, które pomogły nam przetrwać trudny czas pandemii.

Słowo „koronawirus” absolutnie zdominowało rok 2020. Choroba dotknęła wielu mieszkańców Kluczborka, czego potwierdzeniem było wprowadzenie tzw. „czerwonej strefy” na terenie powiatu kluczborskiego praktycznie już na początku drugiej fali epidemii. Dla Gminy Kluczbork kluczowe było zaopatrzenie w środki ochrony osobistej, takie jak maseczki, rękawiczki czy płyny do dezynfekcji. Produkty te były dostarczane do przedszkoli, szkół i innych jednostek. Co ważne: nigdy niczego nie zabrakło, a dzięki sprawnemu i szybkiemu działaniu udało się ograniczyć koszty do absolutnego minimum. Zorganizowaliśmy też akcję szycia maseczek dla każdego mieszkańca Gminy Kluczbork. Wolontariusze skupieni w Grupie „Pomogę bo mogę – Kluczbork”, Przedszkole w Bogacicy, Zakład Aktywności Zawodowej, harcerze z ZHR, Biblioteka, Kluczborski Dom Kultury, Kino Bajka, Muzeum, kilka kluczborskich firm – oni wszyscy byli zaangażowani w tę akcję i bardzo serdecznie dziękuję za tę ważną i piękną pracę. Trzeba było też zorganizować pomoc dla seniorów w codziennych sprawunkach. Również w tym miejscu trzeba podziękować rzeszy wolontariuszy, w tym zawodnikom i działaczom MKS-u Kluczbork i UKS-u „Mickiewicz” Kluczbork, harcerzom z ZHR i Ośrodkowi Pomocy Społecznej.

Czas pandemii był i nadal jest bardzo trudny dla wielu przedsiębiorców, którzy musieli zawiesić swoją działalność. W naszej gminie przygotowano specjalny program wsparcia dla przedsiębiorców, a w roku 2021 został on rozszerzony o możliwość zwolnienia z koncesji za alkohol dla restauratorów. Warto też wspomnieć, że w połowie 2020 roku powstała na facebook’u platforma, której celem jest wspieranie lokalnych przedsiębiorców o nazwie „Kupuj Lokalnie – Kluczbork”. Grupa liczy już ponad 800 członków i jest doskonałym miejscem do prezentowania ofert czy akcji promocyjnych.

W poprzednim roku zostaliśmy zmuszeni do odwołania wielu imprez, takich jak na przykład „Dni Kluczborka”. Jednak na święta Bożego Narodzenia przygotowaliśmy specjalny projekt „Kluczborskie Święta Online”, dzięki któremu mogliśmy choćby w ten symboliczny sposób wspólnie przeżywać świąteczny czas. Tradycyjne już kluczborskie „Święto Światła”, koncerty kolęd i pastorałek, konkursy plastyczne – wszystko on-line lub w lokalnej telewizji, ale zawsze z ogromnym zaangażowaniem i na bardzo wysokim poziomie. Za ten profesjonalizm i działanie „mimo wszystko” osobom i instytucjom biorącym udział w tym projekcie bardzo serdecznie dziękuję.

Z ogromną dumą i wzruszeniem mogliśmy obserwować, jak wielu wolontariuszy angażuje się w pomoc osobom potrzebującym, jak akcja szycia maseczek dla naszych mieszkańców czy wydarzenia kulturalne połączyły wiele środowisk, instytucji i firm oraz z jaką kreatywnością

podchodziliśmy do rozwiązywania pojawiających się wyzwań. Były też trudne momenty i trudne decyzje, które trzeba było podjąć w trosce o wspólne bezpieczeństwo. Wszyscy musieliśmy zrezygnować z wielu rzeczy, które do tej pory wydawały nam się oczywiste i nieodzowne. Jednak chcę podkreślić, że przechodziliśmy i nadal przechodzimy przez to razem, bo dzięki temu możemy osiągnąć więcej.

Treść niniejszego Raportu jest zatem nieco inna niż poprzednich, przede wszystkim ze względu na pojawiające się słowa „pandemia”, „koronawirus” itd. Niezmiennie jednak realizowaliśmy najważniejsze nasze polityki i programy. Co ważne, był to też rok bardzo ważnych rocznic: w roku 1980 powstała bowiem „Solidarność” a w roku 1990 wprowadzono reformę samorządową. Reforma ta jest zgodnie oceniana jako jedna z najważniejszych i najlepszych reform po roku 1989. Miała niebagatelny wpływ na kształtowanie się społeczeństwa obywatelskiego, odpowiedzialnego i zaangażowanego oraz na rozwój demokracji w Polsce. Decentralizacja była jednym z fundamentów Państwa i wniosła w ręce samorządów znaczące kompetencje, co pozwoliło uniezależnić się od odgórnych decyzji. Jednak reforma samorządowa nie byłaby możliwa, gdyby nie przemiany zainicjowane powstaniem pierwszego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w 1980 roku. Początkowo chodziło o obronę praw pracowniczych, jednak bardzo szybko związek przeistoczył się w wielki, ogólnopolski ruch społeczny, który doprowadził do upadku komunizmu w Polsce i uruchomił lawinę przemian społeczno-politycznych w Europie. Nie mieliśmy sposobności na huczne świętowanie tych rocznic, ale w przestrzeni naszej gminy zostały one dość istotnie zaznaczone, bowiem decyzją Rady Miejskiej w Kluczborku Park Miejski zyskał imię 40-lecia „Solidarności”, natomiast imię „30-lecia Samorządu Terytorialnego” nadano Obwodnicy Kluczborka.

To właśnie ostatni odcinek obwodnicy, łączący rondo w okolicach Smard z ul. Byczyńską, który został otwarty 1. kwietnia 2020, był chyba najważniejszą inwestycją jaką zakończyliśmy w zeszłym roku. Po wielu latach starań, budowana etapami droga wreszcie została oddana do użytku. Dla nas było to ogromne wyzwanie a w skali kraju pewien ewenement, ponieważ niewiele samorządów gminnych (lub wręcz żaden) decyduje się na budowę obwodnicy z własnych środków. Jednak dla rozwoju naszej Gminy decyzja ta miała niebagatelne znaczenie. Ponadto, niemal od razu rozpoczęliśmy starania aby przekazać tę drogę pod zarząd Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, dzięki czemu, z początkiem roku 2021 obwodnica ta stała się drogą krajową, natomiast Gmina przejęła drogi w mieście, które do tej pory były drogami krajowymi. W ten sposób ul. Opolska, Skłodowskiej, Katowicka, Wołczyńska i Byczyńska stały się drogami gminnymi a na wjazdach do miasta stanęły znaki zakazujące wjazdu pojazdom, których waga przekracza 12 ton. W ten sposób udało nam się wyprowadzić ruch tranzytowy z miasta, co odczuli wszyscy kierowcy, ale przede wszystkim mieszkańcy, którzy do tej pory zmagali się z ogromnym natężeniem ruchu, szczególnie samochodów ciężarowych. W tym samym czasie wykonaliśmy też konieczny remont pierwszego odcinka obwodnicy, pomiędzy Kuniowem a Kraskowem, gdzie na odcinku 2,5 km poprawiono podbudowę i położono nową nawierzchnię.

Rok 2020 to także zakończenie rewitalizacji terenów przemysłowych przy ul. Pułaskiego, gdzie powstało Centrum Kluczborska Bajka, a swoją siedzibę znalazł Zakład Aktywności Zawodowej, świetlica Parasol, jest też miasteczko ruchu drogowego, plac zabaw, siłownia a w cieplejsze wieczory można skorzystać z kina letniego. Był to bardzo duży projekt, a jego zwieńczeniem będzie otwarcie Kawiarni „Kinowej”. Już wybraliśmy najemcę tego lokalu, jednak ze względu na ograniczenia pandemiczne, musimy jeszcze trochę poczekać nim napijemy się tam dobrej kawy.

Mimo epidemii koronawirusa nie zrezygnowaliśmy z realizacji projektów Kluczborskiego Budżetu Obywatelskiego. Dzięki Państwa głosom i zaangażowaniu liderów projektów w Parku Miejskim powstały trampoliny ziemne, bez wątpienia ważna atrakcja dla małych i dużych spacerowiczów. SP Nr 5 zyskała nową nawierzchnię na boisku szkolnym, dzięki czemu korzystanie z niego jest bezpieczniejsze i o wiele przyjemniejsze. Ważnym projektem był też zakup czujników jakości powietrza, jednak ten temat połączyliśmy z innym projektem, na który uzyskaliśmy

dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego. W jego ramach wymienionych zostanie 121 starych kotłów a także zainstalowaliśmy cały system monitoringu jakości powietrza, czyli 30 czujników w całej gminie, 3 monitory wskazujące aktualny stan jakości powietrza oraz niezbędne oprogramowanie. Na stronie internetowej www.kluczbork.eu można znaleźć link do strony, poprzez którą na bieżąco można obserwować poziom czystości powietrza w naszej gminie.

Ważnym krokiem dla gospodarczej przyszłości naszej gminy jest rozbudowa kluczborskiej podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Invest – Park. Tereny o powierzchni blisko 11 hektarów, w miejscu dawnego tartaku przy ul. Wołczyńskiej, kuszą inwestorów atrakcyjną lokalizacją, ale także podjęliśmy się zadania pełnego uzbrojenia tego terenu. W ten sposób powstaną wszelkie niezbędne instalacje oraz drogi. Chcemy wspierać szczególnie kluczborskich przedsiębiorców, którzy będą mogli zakupić mniejsze działki i prowadzić tam swoją działalność. Dwie kluczborskie firmy już się tam zadomowiły a kolejni chętni już czekają. Być może magnesem będzie też magazyn firmy Inpost, który będzie jednym z większych inwestorów na tym terenie.

W poprzednim roku kontynuowaliśmy też program dofinansowań do remontów budynków wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków, dzięki któremu w ciągu kilku lat udało się odnowić wiele budynków. W roku 2020 przeznaczaliśmy na ten cel około 250 000 zł a wyremontowanych zostało 10 budynków mieszkalnych oraz kościół parafialny w Krzywiźnie.

Bardzo dużą wagę przykładamy też do wzrostu bezpieczeństwa na naszych drogach. Budowa obwodnicy i przejęcie dróg w mieście z pewnością zmniejszyły natężenie ruchu, ale podejmowaliśmy też inne działania. Przede wszystkim zmodernizowaliśmy oświetlenie uliczne w ciągu ulicy Byczyńskiej i Wołczyńskiej, dzięki czemu latarnie świecą jaśniejszym, białym światłem.

Myślę, że wielu z Państwa dostrzegło też nową iluminację świąteczną i mogę Państwu obiecać, że w tym roku dołożymy kolejne elementy, aby nasze miasto było jeszcze piękniejsze.

Podobnie jak w latach poprzednich, również i w roku 2020 niemałe nakłady pochłonęły inwestycje i remonty w placówkach oświatowych. Niemal w każdym przedszkolu i każdej szkole dokonano mniejszych lub większych remontów. Były wymiany okien, remonty toalet, różnych instalacji, oświetlenia, posadzek, ścian itd. Zaadoptowano też część korytarza na salę dydaktyczną w SP Nr 1, a w szkole w Bąkowie doposażyliśmy gabinet przyrodniczy. Co ważne, dla dwóch przedszkoli zakupiliśmy też nowe piece konwekcyjne i wyposażenie kuchenne. W Bażanach wymieniliśmy kocioł grzewczy a przy SP Nr 5 wyremontowaliśmy boisko i ogrodzenie wokół niego. W sumie na te remonty wydaliśmy nieco ponad 430 000 zł.

Warto też dodać, że udało nam się pozyskać środki unijne na zakup komputerów dla uczniów i nauczycieli szkół podstawowych. W sumie pozyskaliśmy ponad 200 000 zł i zakupiliśmy 142 komputery, które stały się ogromną pomocą podczas nauki zdalnej, która stała się nieodzownym elementem czasów pandemii.

Innym, bardzo ważnym projektem, który realizowaliśmy w zeszłym roku była „Kluczborska Szkoła Ćwiczeń”. W ramach tego zadania w SP Nr 5 wyremontowaliśmy i wyposażyliśmy salę ICT i językową, w SP Nr 1 mamy nową salę matematyczną a w SP Nr 2 przyrodniczą. Oprócz tego, w projekcie podejmowane są działania, w których nauczyciele, studenci i uczniowie rozwijają kompetencje kluczowe, umiejętności psychopedagogiczne oraz metodyczne niezbędne na rynku pracy. Wsparciem zostało objętych w sumie 10 szkół a wartość projektu przekracza 1,3 mln zł.

Nieco wyższą wartość ma projekt „Gmina Kluczbork podnosi jakość edukacji przedszkolnej”. Działania koncentrują się wokół objęcia kompleksowym wsparciem dzieci w wieku przedszkolnym w formie zajęć dodatkowych oraz wyrównujących deficyty, w tym wynikające z niepełnosprawności. Adekwatnie do potrzeb dzieci zostaną podniesione i uaktualnione kompetencje kadry dydaktycznej, w tym m.in. w zakresie pedagogiki specjalnej, kształtowania myślenia matematycznego i badawczego czy rozwijania kreatywności dzieci. Zaplanowano doposażenie placówek w pomoce do terapii i diagnozy oraz inne pomoce i sprzęty dostosowane do potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym, w tym doposażenie placów zabaw.

W kluczborskiej oświacie były prowadzone różnego rodzaju projekty, których celem było podniesienie jakości nauczania, z których warto wymienić choćby kilka: „Dwujęzyczna Opolszczyzna”, „Bioróżnorodność Opolszczyzny w ujęciu wodnym”, „SKS – Opolskie” czy „Międzynarodowa mobilność kadry edukacji szkolnej”.

Niemale remonty przeprowadził też kluczborski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Z najważniejszych należy wymienić remont dachu na Krytej Pływalni, remonty w internacie sportowym na Kampusie „Stobrawa”, remont trybun i zaplecza sanitarnego na Stadionie Miejskim a także wymianę oświetlenia i drzwi zewnętrznych na hali OSiR przy ul. Mickiewicza. Wiele działa się też na terenie Ośrodka Turystyczno - Wypoczynkowego w Bąkowie. Nowe alejki, sanitariaty i pomieszczenia a także wyremontowane domki są jednak wstępem do dużych inwestycji, które już stają się udziałem tego ośrodka. Szczególnie skupiamy się na odnowieniu stawu, jego otoczenia i infrastruktury; powstaną nowe ścieżki, oświetlenie, rampa i budynek wystawienniczy; zmodernizujemy też boiska sportowe, dzięki czemu cały teren nabierze nowej jakości. Warto tutaj dodać, że przez okres wakacji 2020r. uruchomiliśmy dowozy dzieci i młodzieży do kąpieliska w Bąkowie. Bussy Administracji Oświaty jeździły od poniedziałku do piątku, w pogodne dni i wiele dzieci skorzystało z tej okazji. Pomysł się przyjął i będziemy chcieli go kontynuować.

Kwota przekraczająca 270 000 zł została wydana przez Miejski Zarząd Obiektów Komunalnych na prace remontowo budowlane, szczególnie w mieszkaniach i budynkach mieszkalnych będących w zasobie gminy. Bardzo duża część tych wydatków dotyczyła modernizacji kotłów grzewczych. Warto tu wspomnieć, że już w roku 2021 wiele lokali będących w zarządzie MZOK-u otrzyma nowe, proekologiczne ogrzewanie, co będzie sfinansowane z wykorzystaniem środków unijnych. Inną, ważną inwestycją był też remont budynku biurowego na Cmentarzu Komunalnym, a także remont kaplicy cmentarnej w Kluczborku. Odświeżone wnętrze, czysta elewacja oraz dodatkowy klimatyzator, który może nie tylko schładzać ale też ogrzewać powietrze sprawiają, że warunki panujące w jej wnętrzu są bardziej przyjazne o każdej porze roku.

Swoje inwestycje prowadziła też spółka Wodociągi i Kanalizacja „Hydrokom”. Do najważniejszych należało wykonanie odwiertów nowych studni na ujęciu wody w Bąkowie i w Chocianowicach. Co bardzo ważne dla wielu mieszkańców – ulepszono zbiornik wyrównawczy w Bąkowie poprzez wymianę dwóch zbiorników i rurociągów technologicznych. Modernizacji poddano też Stację Uzdatniania Wody w Kluczborku, pompownię wody w Kraskowie a także przyłącza wodociągowe do budynków przy ul. Kościuszki, Ściegiennego, Dzierżona i Grunwaldzkiej a także w Kujakowicach Dolnych i Ligocie Dolnej. Przebudowie poddano także przepompownię ścieków przy ul. Towarowej w Kluczborku a także zainwestowano w ulepszenie oczyszczalni ścieków w Ligocie Dolnej. W sumie na wszystkie prace a także opracowanie dokumentacji i projektów wydano blisko 1,5 miliona zł.

W poprzednim roku zakupiliśmy od opolskiego Urzędu Marszałkowskiego budynek na zalewem wraz z całą infrastrukturą i przyłączami. Dzięki temu umożliwiliśmy rozbudowę infrastruktury turystycznej, zyskaliśmy miejsce dla stowarzyszeń ale też możliwość zbudowania toalety publicznej, co chcemy zrealizować jeszcze przed rozpoczęciem nadchodzącego sezonu letniego.

Wiele prac przeprowadziliśmy też w sołectwach naszej gminy. Warto tu wspomnieć choćby o remontach nawierzchni dróg, nowym oświetleniu, czy chociażby rozpoczęciu prac przy remoncie sali wiejskiej w Kraskowie. Ponadto, wiele mniejszych lub większych inicjatyw zrealizowano w ramach Funduszy Sołeckich. Szczegółowo podjęte zadania zostały wymienione na stronach 86 – 87 niniejszego Raportu.

Gmina Kluczbork jest jednym z pionierów w kwestii wspierania mieszkańców w wymianie starych kotłów na ekologiczne. Już od 2007 roku prowadzimy bowiem program dotacji na wymianę źródeł ciepła na proekologiczne. Jak do tej pory wydaliśmy na ten cel 1,5 miliona zł, dzięki czemu udało się wymienić sporo ponad 800 starych kotłów. W samym tylko roku 2020 było to blisko 120 000 zł i 47 dotacji. Z całą pewnością program ten będzie kontynuowany w naszej gminie a jego dużą zaletą jest łatwa dostępność i stosunkowo proste zasady przydzielania dotacji.

Oprócz tego, w roku 2020 Gmina Kluczbork realizowała program „Likwidacja indywidualnych, wysokoemisyjnych źródeł ciepła w gminie Kluczbork” współfinansowany ze środków europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego. Projekt jest skierowany do właścicieli i współwłaścicieli budynków, którzy mogli się zgłaszać do tego programu jeszcze w roku 2019. Wartość całego projektu to blisko 3 miliony zł, z czego unijna dotacja to blisko milion zł, a reszta jest finansowana z budżetu gminy oraz przez właścicieli budynków. W sumie, w ramach tego projektu wymienionych zostanie 121 kotłów, wykonane będą przyłącza i niezbędne instalacje. Jeszcze w roku 2020 zrealizowano 48 inwestycji a kolejnych 73 będzie zrealizowanych w roku 2021.

Ważnym elementem dbania o środowisko jest też odpowiednia gospodarka odpadami. Niestety, koszty tej gospodarki stale rosną i cały system w naszej gminie niestety nie bilansuje się. W roku 2020 musieliśmy dopłacić 770 000 zł z budżetu gminy do systemu odbioru i zagospodarowywania odpadów, których produkujemy coraz więcej. Ponadto, od nowego roku, w całym kraju mamy obowiązek segregowania odpadów w domach i w firmach. Wszyscy, którzy do tej pory tego nie robili musieli zmienić swoje nawyki i złożyć nowe deklaracje w sprawie odpadów.

Warto też przypomnieć, że latem 2020 roku przeprowadziliśmy po raz pierwszy akcję odkomarzania. Specjalną mgłą zastosowaliśmy na terenie Parku Miejskiego, ośrodka w Bąkowie i w okolicach zalewu. Dzięki tej akcji można było znacznie swobodniej korzystać z uroku tych miejsc.

Poprzedni rok był też pierwszym pełnym rokiem funkcjonowania Komunikacji Gminnej, aczkolwiek zakłóconym przez pandemiczne ograniczenia i zawieszenia zajęć lekcyjnych. Mimo to autobusy przewiozły w sumie ponad 18 000 pasażerów, a dzięki dotacji z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych udało nam się ograniczyć wydatki z gminnego budżetu. Cieszę się z tego, że z autobusu coraz częściej korzystają też osoby starsze i te, które zostawiają swoje samochody w garażu czy na parkingu.

Jako samorząd gminny czujemy się też odpowiedzialni za inne instytucje, które służą naszym mieszkańcom. Postanowiliśmy zatem wesprzeć finansowo Powiatowe Centrum Zdrowia, czyli kluczborski szpital. Za kwotę 800 000 zł nabyliśmy udziały w PCZ a pieniądze te zostały przeznaczone na zakup nowoczesnego sprzętu. Doraźnie wspieraliśmy też szpital w zakupie drobniejszego sprzętu a także sfinansowaliśmy projekt łącznika pomiędzy szpitalnymi budynkami. Zakupiliśmy też koncentratory tlenu dla Domu Pomocy Społecznej, natomiast kluczborskiej Policji przekazaliśmy środki na zakup nowego pojazdu oraz na dodatkowe patrole. Od wielu lat wspieramy też Hospicjum Ziemi Kluczborskiej Św. Ojca Pio oraz lokalny Caritas, dzięki czemu codzienna pomoc trafia do najbardziej potrzebujących mieszkańców naszej gminy.

W poprzednim roku wprowadziliśmy też małą innowację w sposobie komunikowania Burmistrza z mieszkańcami gminy. Od listopada, co miesiąc emitowane są krótkie filmiki, w których podsumowuję ostatnią sesję Rady Miejskiej oraz najważniejsze wydarzenia mijającego miesiąca. Zapraszam zatem do obserwowania profilu „Kluczbork” na facebook’u, żeby być na bieżąco ze sprawami gminy.

Szanowni mieszkańcy Kluczborka oraz Radni, zachęcam do lektury niniejszego Raportu i do merytorycznej debaty na temat poruszanych w nim kwestii. Mam też nadzieję, że praca jaką na co dzień wykonujemy, zostanie przez Państwa pozytywnie oceniona. Trudny czas pandemii pokazuje nam, że tylko zgodne i wspólne działanie przynosi pozytywne efekty i wzbudza w nas wiele pozytywnych cech. Wiemy, że przed nami pojawiają się kolejne wyzwania, ale po tym czego doświadczyliśmy w roku 2020 wiem, że razem możemy zdziałać naprawdę dużo.

Z wyrazami szacunku,

Jarosław Kielar
Burmistrz Miasta Kluczborka

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1 Położenie i powierzchnia:

źródło: UM Kluczbork

źródło: UM Kluczbork

źródło: UM Kluczbork

Gmina Kluczbork położona jest na północnych krańcach województwa opolskiego. Wraz z sąsiednimi gminami: Byczyną, Wołczynem i Lasowicami Wielkimi tworzy powiat kluczborski. Gmina Kluczbork zajmuje obszar 217 km². Dzieli się na miasto Kluczbork i 23 sołectwa.

Miasto Kluczbork leży nad Stobrawą, prawym dopływem Odry, na starym szlaku solnym, który prowadził z Krakowa do Wrocławia. To węzeł komunikacyjny, w którym przecinają się szlaki transportowe łączące Górny Śląsk z Wielkopolską i Pomorzem Zachodnim oraz z Dolnym Śląskiem, a także Śląsk Opolski z Ziemią Łódzką.

2.2. Władze lokalne

W wyborach powszechnych na terenie gminy Kluczbork wybierany jest burmistrz i 21 radnych rady miejskiej. Burmistrz Kluczborka wskazał dwóch swoich zastępców. Rada Miejska wybrała ze swego grona przewodniczącego i dwóch jego zastępców. Radni miejscy pracują w 6 komisjach.

Urząd jako gminna jednostka organizacyjna realizował w 2020r. zadania należące do samorządu gminy i działa w oparciu o przyjęte dokumenty programowe:

- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Kluczbork 2015-2020
- Aktualizowana Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy na lata 2017-2036
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kluczbork
- Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Kluczbork
- Program ochrony środowiska dla Gminy Kluczbork na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024
- Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Kluczbork
- Uproszczony Plan Urządzania Lasu na lata od 2014 do 2023
- Program „Rewitalizacja Miasta Kluczborka 2014-2020”
- Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Kluczbork na lata 2018-2021

- Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy na lata 2019-2023
- Program „Kluczbork dla Rodziny+”
- Program „Gmina Kluczbork dla Seniora”
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

2.3 PROMOCJA

2.3.1 Kształtowanie wizerunku i promocja marki Kluczbork

Głównym celem podejmowanych przez gminę działań promocyjnych jest budowanie marki Kluczbork. Ważnym elementem wszelkich działań jest właściwe oznakowanie inicjatyw i przedsięwzięć gminnych. System identyfikacji wizualnej opiera się na logo Kluczborka, które stosowane jest w oznakowaniu działań własnych gminy, współfinansowanych przez gminę lub realizowanych pod patronatem Burmistrza Miasta Kluczborka.

Promocja marki Kluczborka w latach 2014-2018 realizowana była w następujących obszarach:

- prowadzenie portalu miejskiego kluczbork.pl,
- prowadzenie konta na portalu społecznościowym Facebook,
- publikacje w prasie lokalnej i regionalnej,
- audycje telewizyjne i radiowe: TVP Opole, Radio DOXA, Radio Opole,
- kampanie reklamowe i społeczne,
- mecenat gminy (współorganizacja imprez inicjowanych przez inne podmioty),
- plenerowe wystawy na rynku.

Po roku 2018 kontynuowano te działania, ale w 2020r. trzeba wziąć pod uwagę obostrzenia związane z pandemią Covid-19 i znaczne ograniczenie organizowania wszelkich zgromadzeń ludzkich, co miało wpływ na dwa ostatnie punkty: mecenat gminy i plenerowe wystawy na Rynku, których po prostu nie było. W tym samym 2020 roku stopniowo przestały się ukazywać dwa lokalne wydawnictwa: „Kulisy Powiatu” i „Spiker”, więc zniknęły lokalne wydawnictwa informujące mieszkańców gminy o tym co się dzieje w gminie, w edukacji, w sporcie, kulturze...

W celu popularyzacji marki gmina wykonała materiały promocyjne z logo Kluczbork w formie wydawnictw oraz gadżetów, m.in.: albumy „Kluczbork z lotu ptaka”, foldery „Coś więcej niż Kluczbork” czy „Mapa szlaków rowerowych”, kalendarze, koszulki, kubki, długopisy, notatniki, magnesy. Materiały promocyjne są wykorzystywane jako drobne upominki np. przekazywane jubilatam z okazji rocznicy ich długoletniego pożycia małżeńskiego. Na ich szersze wykorzystanie w celach promocyjnych również miał wpływ koronawirus, gdyż nie organizowano imprez sportowych (podczas których materiały byłyby rozprowadzane wśród zawodników i organizatorów) czy stricte imprez dla mieszkańców (gdzie mogłyby być nagrodą w konkursach).

2.3.2 Promocja gospodarcza gminy

Gmina realizuje szereg działań w zakresie aktywizacji gospodarczej:

- współpraca z potencjalnymi partnerami działań promocyjnych, w tym m.in. z lokalnymi przedsiębiorcami czy WSSE „Invest-Park Sp. z o.o.” (podpisane porozumienie między WSSE i Gminą Kluczbork);
- promocja ofert inwestycyjnych: wydawnictwa, prezentacje multimedialne, outdoor, prasa, strony Państwowej Agencji Inwestycji i Handlu.

Gmina Kluczbork dysponuje ofertą terenów inwestycyjnych będących własnością gminy oraz należących do osób prywatnych, które deklarują chęć ich przeznaczenia i zbycia pod działalność przemysłową.

2.3.3 Zarządzanie informacją

Gmina Kluczbork od lat prowadzi politykę informacyjną w oparciu o najnowsze rozwiązania teleinformatyczne z uwzględnieniem przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej. Wdrażane są kolejne rozwiązania informatyczne, których celem było usprawnienie komunikacji z mieszkańcami (aplikacja BLISKO, aplikacja turystyczna MOBIS, system powiadamiania mieszkańców SISMS). Wdrożone są wymogi umożliwiające korzystanie ze strony gminy przez osoby z niepełnosprawnością.

2.3.4 Serwisy internetowe

- Portal informacyjny **kluczbork.eu** jest nadrzędną platformą informacyjną o wydarzeniach i działaniach podejmowanych przez gminę;
- Biuletyn Informacji Publicznej **bip.kluczbork.pl** – prowadzony zgodnie z wymaganiami prawnymi serwis, gdzie publikowane są dokumenty związane z działalnością samorządu;
- **portale społecznościowe: Facebook i Youtube** – głównym celem jest promocja gminy, informowanie o bieżących wydarzeniach oraz dialog z mieszkańcami.

2.3.5 Nagrody i certyfikaty

Podjęmowane przez samorząd oraz jednostki organizacyjne działania były doceniane w skali krajowej oraz poza granicami kraju. Gmina otrzymała wiele wyróżnień i nagród, a w 2018r. m.in. EkoJanosik. Spełniając wymogi podmiotów certyfikujących ma prawo posługiwać się certyfikatem „Gmina atrakcyjna dla inwestora”. W 2019 nagrodę Super Samorząd otrzymało Stowarzyszenie Regionu Kluczborskiego “Kobietom – Mammograf” oraz władze Gminy Kluczbork. W 2020r z racji pandemii koronawirusa wiele konkursów nie odbyło się, natomiast z zasady Gmina Kluczbork nie bierze udziału w plebiscytach czy konkursach o charakterze stricte komercyjnym./

2.4 Gminne jednostki organizacyjne

Należy pamiętać, że epidemia Covid-19 miała wpływ na wiele aspektów życia mieszkańców Polski a tym samym i Kluczborka. Na kilka tygodni wprowadzono ograniczenia w dostępie do kluczborskiego urzędu gminy i niektórych jej jednostek, a część z nich musiała pozostać zamknięta dla osób z zewnątrz. Gdzie było to możliwe to zastosowano prace zdalne. Mieszkańców proszono, by wszystkie niezbędne sprawy prowadzić drogą elektroniczną czy telefonicznie. Wszystkie te ograniczenia miały na celu zmniejszenie rozprzestrzeniania się wirusa i zapewnienie ciągłości pracy gminy. Zastosowano się do rygorystycznych obostrzeń i zrezygnowano z organizacji jakichkolwiek imprez czy spotkań kulturalnych, sportowych, a niektóre wydarzenia odbywały się bez udziału publiczności (sport, wydarzenia „online”). Podjęte działania nie zawsze mogły być postrzegane przez mieszkańców pozytywnie (szczególnie, gdy chodziło o sprawy istotne dla interesu poszczególnych osób), czasami oceniano je jako utrudnienia, ale zdrowie zawsze powinno stanowić priorytet.

- Kultura i sport

Gmina Kluczbork działalność w zakresie kultury prowadzi poprzez swoje jednostki organizacyjne. W szczególności są to: Kluczborski Dom Kultury, Muzeum im. Jana Dzierżona, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Kluczborku, Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Kino „Bajka” i szeroko pojęte

Centrum Kluczborska Bajka. Do podstawowych zadań tych jednostek należy prowadzenie edukacji kulturalnej i społecznej dzieci, młodzieży i dorosłych, popularyzacja i promocja twórczości artystycznej ze wszystkich dziedzin sztuki, prowadzenie i wspieranie zespołów artystycznych, promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną, prowadzenie własnych zespołów artystycznych, nawiązanie, rozwijanie i aktywne prowadzenie międzynarodowych kontaktów w zakresie wymiany kulturalnej oraz wymiany dzieci, młodzieży i dorosłych, prognozowanie, planowanie i rozwój wszystkich form kultury fizycznej i sportu przy współpracy ze specjalistycznymi organizacjami społecznymi, jak również współdziałanie w rozwoju wychowania fizycznego dzieci i młodzieży w szkołach, organizowanie imprez rekreacyjno-sportowych. Wszystkie te działania skierowane są do mieszkańców miasta i Gminy Kluczbork, a zakresem oddziaływania obejmują również mieszkańców powiatu kluczborskiego.

- **Kluczborski Dom Kultury** jest samorządową instytucją kultury, której celem jest organizowanie życia kulturalnego mieszkańcom w sposób interdyscyplinarny i popularyzacja kultury. Najważniejsze wydarzenia artystyczne i kulturalne organizowane przez KDK to: Międzynarodowy Festiwal Piosenki „Kluczborskie Trele”, Międzynarodowy Festiwal Folkowy „Taneczna Fiesta”, Meeting Muzyczny „Letnia noc z bluesem i rockiem”, Ogólnopolski Plener Malarski, Festiwal Tańca „Baw się razem z nami”, Festiwal Big Bandów, Wojewódzki Festiwal Piosenki Dziecięcej „Wesołe Nutki”, Spotkania kolędowe „Przed wigilią”. Począwszy od końca marca wiele z nich się nie odbyło (Trele, Fiesta, plener, festiwal tańca, nutki czy spotkania kolędowe), wiele miało zmienione warunki organizacji: np. do niektórych konkursów muzycznych były zgłoszenia on-line i jury podejmowało decyzje w oparciu o nie, niektóre konkursy plastyczne też rozstrzygano w oparciu o zgłoszenia on-line. Udało się zrealizować Meeting Muzyczny (sierpień) i Festiwal Siódme Poty Teatru (wrzesień).

- **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna** od 2001 pełni zadania biblioteki powiatowej. Oprócz działalności podstawowej, upowszechniania czytelnictwa, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Kluczborku prowadzi bogatą działalność informacyjną, edukacyjną i kulturalną, organizując spotkania autorskie, wystawy, konkursy, lekcje biblioteczne, pogadanki i wykłady. Promuje lokalnych twórców i współpracuje z instytucjami kulturalnymi, oświatowymi i wychowawczymi, organizacjami pozarządowymi, Radami Sołeckimi. Przy bibliotece działa Dyskusyjny Klub Książki. Oprócz zamknięcia od marca do maja i potem w listopadzie biblioteka działała i była otwarta dla czytelników.

- **Muzeum im. ks. Jana Dzierżona** gromadzi, konserwuje, opracowuje i udostępnia dobra kultury z terenu Ziemi Kluczborskiej i północnej Opolszczyzny. W muzeum funkcjonują działy: archeologii, historii i etnografii ze szczególnym uwzględnieniem pszczelarstwa. Odrębną kolekcję stanowią zbiory dzierżonowskie – zespół pamiątek po ks. Janie Dzierżonie (1811-1906), twórcy nowoczesnego pszczelarstwa i patronie muzeum. W kluczborskiej placówce gromadzona jest ikonografia pszczelarska, dokumentacja fotograficzna dotycząca muzeum i regionu, dokumenty życia współczesnego, pomocnicze zbiory wystawiennicze. Muzeum prezentuje szereg wystaw czasowych o różnorodnej tematyce, opierając się na zbiorach własnych oraz wypożyczonych z innych muzeów i instytucji. Wizytówką muzeum jest wystawa stała *Pszczelarstwo dawne i nowe*, eksponowana w salach II piętra, prezentująca dzieje hodowli pszczół od czasów najdawniejszych do współczesności oraz dwie wystawy plenerowe: *Ule figuralne* w pawilonie przed budynkiem oraz *Ule* na skwerku zaaranżowanym w 2006 roku. Oprócz zamknięcia od marca do maja i potem w listopadzie muzeum działało i było otwarte dla zwiedzających, choć odbywało się to w bardzo ograniczonym liczbowo zakresie osób odwiedzających placówkę.

- Do głównych zadań **Ośrodka Sportu i Rekreacji** należy prognozowanie, planowanie i rozwój wszystkich form kultury fizycznej i sportu przy współpracy ze specjalistycznymi organizacjami społecznymi jak również współdziałanie w rozwoju wychowania fizycznego dzieci i młodzieży w szkołach, organizowanie imprez rekreacyjno-sportowych. Główna siedziba OSiR-u znajduje się na terenie hali widowiskowo-sportowej przy ul. Mickiewicza 10 w Kluczborku. Stąd koordynuje się zajęcia na samej hali, ale także na pozostałych obiektach sportowych: kampusie STOBRAWA, krytej pływalni czy Ośrodka Turystyczno-Wypoczynkowym w Bąkowie (basen i kamping). Kampus STOBRAWA dzięki bogatej infrastrukturze tworzy doskonałe warunki do trenowania, wypoczynku i rekreacji zarówno w sezonie letnim, jak i zimowym. Obiekt zapewnia kompleksową obsługę zgrupowań sportowych poprzez zakwaterowanie, wyżywienie i zapewnienie bazy sportowej. Baza ta spełnia wymogi sportu wyczynowego i charakteryzuje się wysokim standardem. Kryta pływalnia to miejsce zajęć lekcyjnych dla kluczborskich uczniów, treningów UKS Junior oraz rekreacji dla pozostałych mieszkańców. Oprócz zamknięcia od marca do maja i potem w listopadzie OSiR udostępnił halę na styczniowy koncert charytatywny dla Patrysia i współorganizował Bieg Tropem Wilczym w marcu. Wyścig kolarski (w maju) został odwołany. Obiekty sportowe w okresie zamknięcia udostępniano jedynie na treningi zespołom biorącym udział w rozgrywkach. Również w czerwcu udostępniono kampus dla grup sportowych na treningi, a w wakacje ośrodek w Bąkowie i zalew były dostępne dla mieszkańców.

- W wyremontowanym i oddanym do użytku w 2016r. **kinie „Bajka”** jest widownia na 180 miejsc. Z przodu przed fotelami są zostawione 4 miejsca dla niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich. Na zapleczu, przy szklanych drzwiach pozostawiony jest, jako pamiątka, odrestaurowany stary projektor filmowy. Premiery najnowszych filmów to coś, na co czekają widzowie. Kino „Bajka” to miejsce filmu, muzyki i teatru. Nowoczesne nagłośnienie, profesjonalne oświetlenie i garderoby, których nie powstydziliby się dobry teatr to atuty tej placówki. Niestety, ze względu na ograniczenia pandemiczne, działalność kina w roku 2020 została bardzo mocno ograniczona.

- **Edukacja**

Do głównych zadań realizowanych przez **Administrację Oświaty** należą: wykonywanie kompetencji organu prowadzącego jednostki organizacyjne (tj. przedszkola i szkoły gminne) oraz realizacja obsługi jednostek organizacyjnych w zakresie finansowo-księgowym, administracyjnym, inwestycyjno–remontowym i organizacyjnym.

- **Szkoła Muzyczna I st. im. Stanisława Moniuszki**

Do szkoły uczęszcza około 150 uczniów w wieku od 6 do 18 lat, którzy uczą się gry na fortepianie, skrzypcach, gitarze, akordeonie, perkusji, trąbce, flecie, klarncie, puzonie, saksofonie i tubie. W 2020r. zajęcia były prowadzone w bardzo ograniczonym zakresie (placówka była zamknięta dla uczniów od marca do maja, a po wakacjach lekcje stacjonarne prowadzono jedynie we wrześniu, potem zajęcia odbywały się znowu w formie on-line).

- **Pomoc społeczna**

Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymaga dopasowania oraz dostosowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy. Usługi społeczne w gminie Kluczbork przyczyniają się do zwalczania dyskryminacji, zapewnienia równości płci, poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym.

- Ośrodek Pomocy Społecznej

Kluczową instytucją przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu na terenie gminy Kluczbork jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Celem działalności jest organizowanie i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej, w szczególności poprzez doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia potrzebujących osób i rodzin oraz zintegrowanie ich ze środowiskiem. Do zadań pomocy społecznej należy przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwój i prowadzenie niezbędnej infrastruktury socjalnej czy rozwijanie nowych form pomocy.

Gminny OPS wypłaca świadczenia z następujących obszarów działania:

- [Pomoc społeczna](#)
- [Świadczenia rodzinne i zasiłki dla opiekunów](#)
- [Świadczenie wychowawcze \(Rodzina 500 plus\)](#)
- [Dobry start \(300 dla ucznia\)](#)
- [Jednorazowe świadczenie \(Za życiem\)](#)
- [Fundusz alimentacyjny](#)
- [Dodatek energetyczny](#)
- [Stypendia i zasiłki szkolne](#)
- Program "Mama 4+"

OPS jest również miejscem składania wniosków i odbioru dokumentów do działającego w gminie programu „Kluczbork dla Rodziny +” („karta Rodziny+”). Karta ta przyznaje uprawnionym mieszkańcom system ulg oraz zniżek. W 2020 r. wydano 445 nowych kart, a przedłużono ważność już wcześniej wydanych w ilości 1195. OPS w Kluczborku prowadzi również działania skierowane do kluczborskich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożenia zjawiskiem przemocy. Kluczborski OPS - zapraszając wykonawców - realizuje szereg specjalistycznych usług opiekuńczych obejmujących rehabilitację w warunkach domowych dla osób, które wymagają rehabilitacji fizycznej i usprawniania organizmu, zamieszkujących na terenie Gminy Kluczbork.

- Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kluczborku z filią w Kuniowie jest gminną placówką dziennego pobytu dla młodzieży i osób dorosłych, niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. ŚDS realizuje zadania zlecone Gminie określone ustawą o pomocy społecznej oraz określone w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego. Całokształt działalności sprowadza się do szeroko rozumianej rehabilitacji społecznej, która daje możliwość włączenia uczestników w życie społeczne. Misją domu jest stworzenie społecznego wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które mają poważne trudności w życiu codziennym i wymagają zorganizowanej pomocy. Dlatego prowadzone jest postępowanie wspierająco-aktywizujące, którego celem jest usamodzielnianie uczestników poprzez uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, zwłaszcza kształtowanie umiejętności zaspakajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności zawodowej, leczenia i rehabilitacji.

Postępowanie wspierająco-aktywizacyjne jest zindywidualizowane, oparte na elastycznym, dostosowanym do potrzeb psychofizycznych uczestnika, za jego akceptacją (lub akceptacją jego opiekuna) rocznym planie. Do osiągnięcia wyznaczonych celów stosuje się indywidualne, grupowe lub zespołowe formy pracy. Podopieczni mają do dyspozycji terapię zajęciową (w pracowni plastycznej, plastyczno-rzemieślniczej, ceramicznej w elementami pracowni stolarskiej, komputerowej czy kulinarnej), ruchową czy gabinet stymulacji polisensorycznej. W filii ŚDS w Kuniowie działają pracownie: artystyczna pn. "Cztery pory roku", krawiecka i rękodzieła Artystycznego, pracownia małej poligrafii, pracownia artystyczna "Złota jesień". Prowadzona jest również terapia ruchowa.

W ŚDS prowadzone są także treningi umiejętności społecznych, które obejmują umiejętności ze wszystkich sfer życia potrzebnych do samodzielnego funkcjonowania (trening umiejętności samoobsługi, higieniczny, prania czy prasowania, trening budżetowy oraz gospodarczo-techniczny bądź trening reperacji odzieży).

Ważnym aspektem rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest wyuczenie i rozwijanie potrzeb konstruktywnego spędzania czasu wolnego, poprzez udział w: zajęciach teatralnych, muzycznych, śpiewie, choreoterapii, radosnej kinezylogii, przeglądaniu prasy, grach stolikowych, oglądaniu programów edukacyjnych, oglądaniu zdjęć, słuchaniu muzyki, ciastoterapii, zajęć z wykorzystaniem internetu, imprezach integracyjnych, wyjściach oraz wycieczkach.

Zakład Aktywności Zawodowej w Kluczborku położony na zrewitalizowanym w 2020 roku terenie przemysłowym przy ul. Pułaskiego stanowi ważną dla ŚDS infrastrukturę. W zakładzie powstały pracownie: uniwersalna, utrzymania porządku, krawiecka, poligraficzna i ceramiczna. Docelowo zatrudnienie znajdzie tam około 30 osób, w tym i osób niepełnosprawnych.

Pozostałe jednostki

- Miejski Zarząd Obiektów Komunalnych (MZOK)

Do zadań MZOK należy w szczególności:

- Zarząd i administracja budynkami, budowlami i terenami komunalnymi oraz ogródkami działkowymi,
- Zarząd targowiskami i parkingami miejskimi,
- Wykonawstwo awaryjnych robót remontowo-budowlanych na potrzeby własne,
- Zlecenie, nadzór i dokonywanie odbioru robót remontowo-budowlanych na zarządzanych i administrowanych obiektach,
- Zarząd nad ciepłownictwem komunalnym,
- Utrzymanie czystości na terenach gminnych, w parku miejskim i lesie komunalnym,
- Pielęgnacja zieleni na terenach gminnych, w parku miejskim oraz lesie komunalnym.

- Straż Miejska

Straż miejska ma na celu przede wszystkim ochronę spokoju i porządku w miejscach publicznych, a także ochronę obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej. Ma też czuwać nad porządkiem i kontrolować ruch drogowy (w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym, o wiele mniejszym niż policja). Współdziała z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń. Do momentu przybycia właściwych służb, zabezpiecza miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia – albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem – przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, a także ustala wstępnie świadków zdarzenia. Często współdziała z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych. Informuje społeczność lokalną o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjuje i uczestniczy w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziała w

tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi. Poza tym konwojuje dokumenty, przedmioty wartościowe lub wartości pieniężne dla potrzeb gminy.

- **Urząd Stanu Cywilnego (USC)** to jednostka organizacyjna wchodząca w skład urzędu miejskiego, powołana ustawą [Prawo o aktach stanu cywilnego](#) do rejestracji zdarzeń dotyczących urodzeń, zawieranych związków małżeńskich i zgonów.

2.5 Polityka prorodzinna

- Program „Kluczbork dla Rodziny+”

W 2014 roku gmina Kluczbork wprowadziła Program „Kluczbork dla Rodziny+” skierowany do rodzin wielodzietnych, w tym rodzin zastępczych, zamieszkałych na terenie gminy, z przynajmniej trojgiem dzieci, do ukończenia 18 roku życia, a w przypadku dziecka kontynuującego naukę do ukończenia 21 roku życia. Kontynuowany w kolejnych latach program „Kluczbork dla Rodziny+” w gminie Kluczbork to m.in.:

- zniżki na towary i usługi oferowane przez Partnerów przystępujących do Programu.

O „Kartę dla Rodziny+” wnioskuje się w OPS. Potwierdzeniem uprawnień do korzystania z ulg i zniżek jest karta „Kluczbork dla Rodziny+” wydawana bezpłatnie.

W 2020r. wydano 445 nowych kart dla rodzin objętych programem. Użytkownicy kart mogą korzystać ze zniżek na towary i usługi w punktach handlowych i usługowych na terenie gminy Kluczbork, udzielanych przez 37 partnerów społecznych (przedsiębiorców i instytucji), którzy przystąpili do programu.

- Program „Gmina Kluczbork dla Seniora”

W ramach programu na rzecz osób starszych w 2014 roku wprowadzono Kartę Seniora. O Kartę Seniora może ubiegać się każdy mieszkaniec gminy, który ukończył 65 lat. Seniorzy mogą skorzystać ze specjalnych promocji oferowanych przez partnerów karty. Karta wydawana jest bezpłatnie w Urzędzie Miejskim.

W 2020 r. przygotowano na złożone wnioski 201 kart. Do programu przystąpiło ponad 40 partnerów (w tym kilka spoza gminy) – przedsiębiorców i instytucji oferujących zniżki na towary i usługi w punktach handlowych i usługowych na terenie gminy Kluczbork i w miejscowościach partnerów.

2.6 Sołectwa (jednostki pomocnicze gminy)

Gmina Kluczbork to miasto Kluczbork i 23 sołectwa. Najliczniejszym pod względem ludności jest sołectwo Bogacica, a najmniejszym Unieszów. Spośród 23 sołectw 3 to tzw. wsie tematyczne (Maciejów „Miodowa Kraina”, Borkowice – wieś drewna i lasu oraz Bogacica – wieś pól i łąk). Wieś tematyczna na nowo kształtuje osobowość mieszkańców, ich stosunku do samych siebie, jak i swoich sąsiadów, a w dalszej kolejności do miejscowości, która w końcu okazuje się atrakcyjna pod każdym względem. Tereny wiejskie zamieszkuje 1/3 mieszkańców gminy (ok. 13 tys. osób).

ŹRÓDŁO: WWW.WIKIPEDIA.ORG

2.7 WSPÓŁPRACA GMINY

2.7.1 Miasta partnerskie

Gmina Kluczbork podpisała partnerstwa z 3 zagranicznymi miastami: z niemieckim Bad Dürkheim (2000r.), ukraińskimi Brzeżanami (2001r.) i angielskim Wells (2010r.). W 2007r. podpisano porozumienie z Dzierżoniowem (oba miasta łączy postać ks. Jana Dzierżona, wybitnego pszczelarza i organizowane obchody związane z tą osobą). Ma również nawiązane niesformalizowane relacje z niemieckim Goslar i czeskim Mikroregionem Zahoran (od 2008r.).

Współpraca z niemieckimi miastami jest bardzo owocna biorąc pod uwagę osoby niepełnosprawne, bo szczególnie widoczna jest współpraca ŚDS z jego niemieckimi odpowiednikami. Z Bad Dürkheim to wymiana mieszkańców i współpraca jednostek gminnych działających na rzecz niepełnosprawnych osób. W przypadku Goslar możemy mówić o współpracy sportowej (rozgrywki piłkarskie dzieci i dorosłych) i współpracy ŚDS i jego niemieckiego partnera Lebenshilfe.

Od wielu lat na Międzynarodowym Festiwalu Piosenki „Kluczborskie Trele” (czerwiec każdego roku) pojawiają się młodzi adepci piosenki z ukraińskich Brzeżan i prawie zawsze plasują się na wysokich miejscach.

Z czeskim Mikroregionem Zahoran wspólnie organizowaliśmy w 2009r. Międzynarodowe Mistrzostwa Drezyn – projekt dofinansowany środkami unijnymi. Od tamtego czasu co roku

spotykamy się, m.in. podczas rozgrywek sportowych dla strażaków ochotników czy jesienią koło dożynek wiejskich. Połączyła nas wspólna pasja dla działań strażaków ochotników.

Niestety w 2020r. utrzymywaliśmy jedynie kontakty korespondencyjne i elektroniczne, a wszystko z powodu pandemii koronawirusa.

2.7.2 Członkostwo gminy

Gmina Kluczbork jest członkiem organizacji i stowarzyszeń skupiających samorządy o lokalnym oraz ogólnopolskim zasięgu:

- Związek Miast Polskich

Związek Miast Polskich jest to organizacja samorządów miejskich powołana do opracowywania wspólnego stanowiska wobec rządu i promocji miast członkowskich w Polsce i zagranicą. Do Związku należy ok. 300 miast, w tym prawie wszystkie miasta wojewódzkie. Mieszka w nich 76% miejskiej ludności kraju.

- Związek Gmin Śląska Opolskiego

Związek Gmin Śląska Opolskiego jest dobrowolnym związkiem międzygminnym, którego statutowym celem jest rozwój społeczny i gospodarczy gmin oraz regionu Śląska Opolskiego.

- Kluczborsko-Oleska Lokalna Organizacja Turystyczna (KOLOT)

Głównym celem Kluczborsko-Oleskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej jest wzmocnienie zarządzania lokalną branżą turystyczną i dostosowanie jej funkcjonowania do systemów istniejących w krajach o rozwiniętej gospodarce turystycznej. Celem stowarzyszenia jest także wspomaganie i kreowanie rozwoju turystyki, promocja walorów turystyczno-kulturowych, integracja środowiska samorządu terytorialnego dwóch powiatów: kluczborskiego i oleskiego oraz obniżanie kosztów przez wspólne działanie.

- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dolina Stobrawy”

Stowarzyszenie realizuje wiele ciekawych projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych. W ramach Stobrawskiego Inkubatora Organizacji Pozarządowych utworzonego ze środków Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich prowadzi doradztwo i szkolenia z zakresu zakładania i rozwoju organizacji pozarządowych.

To jednocześnie pierwszy na Opolszczyźnie certyfikowany Ośrodek Działaj Lokalnie. Poprzez program „Działaj Lokalnie”, w ramach konkursu, udziela granty: organizacjom i grupom nieformalnym z terenów wiejskich, na realizację projektów o charakterze dobra wspólnego. Na terenie województwa opolskiego stowarzyszenie jest również operatorem programu „Kierunek FIO”, w ramach którego udziela dotacji do 5000 zł na działania społeczne związane z potrzebami miejscowości integrujące społeczność lokalną.

- Stowarzyszenie Obszar Funkcjonalny Kluczbork – Namysłów – Olesno

W jego skład wchodzi 19 samorządów powiatów oleskiego, kluczborskiego i namysłowskiego. Powstała w ten sposób aglomeracja powiatów i gmin północnej Opolszczyzny, której głównym celem jest m.in. wspólne pozyskiwanie środków unijnych w latach 2014-2020, zachęcanie inwestorów do tworzenia nowych miejsc pracy, rozwój publicznego transportu zbiorowego, dbałość o stan dróg, ochronę środowiska i rozwój kultury, sportu i turystyki. Każdy z członków powstałej aglomeracji ma

swoje priorytety. Powiat kluczborski ma zamiar ulepszyć transport poprzez rozszerzenie sieci połączeń autobusowych, gmina Pokój w powiecie namysłowskim myśli o rozbudowie bazy turystycznej i odwiertach wód termalnych, powiat oleski stawia na rozbudowę swoich dróg.

- Stowarzyszenie Gmin, Powiatów i Województw "DROGA S11"

Powstało w lipcu 2006 r. w Koszalinie. Celem jest doprowadzenie do powstania drogi ekspresowej o długości ok. 550 km przebiegającej przez 4 województwa: zachodniopomorskie, wielkopolskie, opolskie oraz śląskie łącząc północ z południem naszego kraju. Zrzesza 51 członków zwykłych: 2 województwa, 15 powiatów, 34 gmin.

2.7.3. Wyróżnienia przyznawane przez gminę

Kluczborska Baszta

Od 2007 roku Burmistrz Miasta Kluczborka przyznaje wyróżnienia „Kluczborskie Baszty”. Jest to nagroda przyznawana zarówno osobom indywidualnym, jak i stowarzyszeniom czy instytucjom biznesu, a stanowiąca wyraz najwyższego uznania za godną podziwu pracę i wybitne osiągnięcia w różnych dziedzinach życia. Wyróżnieni otrzymują statuetkę i dyplom. W 2020r. nagrody nie przyznano.

Zasłużony dla Kluczborka

W 1999 roku Rada Miejska w Kluczborku podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia tytułu "Zasłużonego dla Kluczborka" i w tym roku przyznano pierwsze medale i dyplomy. Tytuł jest wyrazem szczególnego uhonorowania za wybitne zasługi na rzecz gminy Kluczbork.

W roku 2020 Rada Miejska w Kluczborku nie przyznała tytułu „Zasłużonego dla Kluczborka”.

Nagroda dla osób promujących Miasto i Gminę Kluczbork

W 2020r. nagrodę przyznano 27 osobom. Wyróżnionym przesłano okolicznościowy dyplom i nagrodę pieniężną.

2.8 NOWO POZYSKANI INWESTORZY

Firma MWM Trade sp. z o.o. z siedzibą w Kluczborku przy ulicy Kołłątaja 8 zakupił pod koniec 2020 r działkę o pow. 1,5651 ha w strefie inwestycyjnej przy ulicy Wołczyńskiej, na terenie dawnego tartaku. Do końca 2022 roku przewidywane jest powstanie dużego magazynu meblowego, należącego do popularnego sklepu meblowego meblemwm.pl. Hala będzie znajdować się przy ulicy Wołczyńskiej, na terenie dawnego tartaku. Imponować może skala przedsięwzięcia, ponieważ docelowo będzie to największy magazyn meblowy w okolicy. Magazyn w Kluczborku będzie się składał z siedmiu segmentów, przy czym otwarcie pierwszego segmentu przewidywane jest już na marzec bieżącego roku. Każdy z segmentów będzie zajmował powierzchnię 1000 metrów kwadratowych, a cała hala obejmie obszar aż 7000 metrów kwadratowych.

DL Invest Group (wraz z InPost sp. z o.o.) zakupił w grudniu 3 działki, o łącznej powierzchni 3 ha, położonych na terenie dawnego tartaku przy ul. Wołczyńskiej w Kluczborku. Spółka DL Invest Group która w tym miejscu zamierza wybudować magazyn dystrybucyjny o łącznej powierzchni zabudowy 5500 m², w tym pomieszczenia biurowe o powierzchni około 800 m². Jego jedynym najemcą będzie InPost sp. z o.o, właściciel m.in. popularnych „paczkomatów”. Według planów,

magazyn powinien zostać uruchomiony 01.03.2022. a zatrudnienie ma tam znaleźć docelowo 60 – 70 osób.

Na terenie strefy ekonomicznej funkcjonuje od drugiej połowy 2020r zakład firmy **Foodlab Fit-Catering**. Spółka dostarcza w całej Polsce zdrowe i pożywne zestawy fit dla tych, którzy cenią swoje zdrowie. Diety Fit-Catering to nie tylko odpowiednio zbilansowane posiłki dopasowane do potrzeb, ale przede wszystkim pyszna kuchnia! Produkcja w nowo wybudowanej hali wystartowała w drugiej połowie 2020 roku.

Cała strefa ekonomiczna w Ligocie Dolnej została już zagospodarowana. Na łącznej powierzchni 54 ha działa 6 firm: Marcegaglia, Ocynkownia Śląsk, Cedrob SA, Aspöck Polska, InpolKraK, Cosma Poland.

2.9 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE GMINY

KLUCZBORK – GMINA PRZYJAZNA ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM

Działalność organizacji pozarządowych w roku 2020 została dość mocno ograniczona przez pandemię koronawirusa. Mimo szeregu pojawiających się obostrzeń epidemicznych, gmina Kluczbork wspierała organizacje pozarządowe finansowo oraz pozafinansowo. Organizacje realizujące projekty zlecone przez gminę Kluczbork dokonały weryfikacji i wprowadziły konieczne zmiany polegające m. in. na odwołaniu, zawieszeniu lub przesunięciu w czasie zaplanowanych działań, wprowadzeniu w miejsce zawieszonych - nowych działań, w tym realizacji „on line”. Wszystkie zgłaszane problemy NGO rozpatrywane były indywidualnie. Stowarzyszenia mające siedzibę w Kluczborskim Ratuszu uzyskały zwolnienie z opłat czynszowych.

Ograniczenia epidemiczne dotknęły głównie projektów z zakresu kultury i sportu rekreacyjnego. W roku 2020 r. gmina Kluczbork przeznaczyła łącznie na dotacje dla organizacji pozarządowych **2 598 100,00 zł**.

W 2020 gmina Kluczbork dofinansowała następujące projekty:

I.p.	Tytuł zadania	Organizacja Pozarządowa	Kwota przyznanej dotacji
1	Zadanie z zakresu pomocy społecznej w latach 2018-2019	Caritas Diecezji Opolskiej	350 000
2	Zadanie z zakresu pomocy społecznej w latach 2018-2019	Hospicjum Ziemi Kluczborskiej Św. Ojca Pio	84 000
3	Senior dla seniora	Stowarzyszenie Wolontariat 50 + „Senior dla Seniora”	10 000
4	Przygotowywanie posiłków dla podopiecznych OPS	Caritas Diecezji Opolskiej	85 000
5	Pomagamy bezdomniakom	Stowarzyszenie Pomocy Bezdomnym i Porzuconym Zwierzętom – Oczami Zwierząt	10 000
6	W świecie muzyki i tańca	Stowarzyszenie Miłośników Kultury i Sztuki IRYS	80 000
7	Joga na trawie	Akademia Świadomości AHIMSA	3 500
8	Sposób na nudę	Stowarzyszenie Wsi Bogatalanta	600
10	Rękodzielnicze inspiracje początkiem twórczości małych artystów	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	5 000
11	Kurs zastępowych Excalibur	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej	5 000
12	NA TRZEŻWO – Program wieloaspektowego wspierania rodzin z problemem alkoholowym	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „FABRYKA ZMIAN”	50 000
13	-	Miejski Klub Sportowy	425 000
14	-	Kluczborski Klub Karate	35 000
15	-	Uczniowski Klub Sportowy JEDYNKA	25 000
16	-	Uczniowski Klub Sportowy MICKIEWICZ	400 000
17	-	Uczniowski Klub Sportowy STOBRAWA	15 000
18	-	ULKS Bogdańczowice	10 000
19	-	Stowarzyszenie Ludowy Zespół Sportowy Kujakowice	35 000
20	-	Gminny Związek „Ludowe Zespoły Sportowe”	190 000
21	-	Uczniowski Klub Sportowy JUNIOR	12 000
22	-	Uczniowski Klub Sportowy BASZTA	3 000
23	-	UKS MICKIEWICZ	550 000
24	Zakup wyposażenia ochrony osobistej strażaka – ubrania bojowe	Ochotnicza Straż Pożarna w Kujakowicach Dolnych	5 000
25	Zakup wyposażenia ochrony osobistej strażaka – ubrania bojowe	Ochotnicza Straż pożarna w Kuniowie	10 000
26	Zakup fabrycznie nowego samochodu pożarniczego typu GBA	Ochotnicza Straż Pożarna w Bładaczu	200 000

3. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

3.1. SYSTEM SEGREGACJI ODPADÓW NA TERENIE GMINY KLUCZBORK

W Gminie Kluczbork obowiązują zasady selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła” w podziale na 5 frakcji. Odpady odbierane są z pojemników/worków z odpowiednim oznaczeniem i kolorystyką, czyli:

1. żółty, z napisem „Metale i tworzywa sztuczne” z przeznaczeniem na odpady z metali i tworzyw sztucznych oraz opakowań wielomateriałowych,
2. niebieski, z napisem „Papier” z przeznaczeniem na odpady z papieru i tektury,
3. brązowy, z napisem „Bio” z przeznaczeniem na odpady ulegające biodegradacji (kuchenne i zielone),
4. zielony, z napisem „Szkło” z przeznaczeniem na odpady zbierane łącznie ze szkła białego i kolorowego,
5. czarny z przeznaczeniem na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych do stycznia 2020r. takie same jak w roku 2019. Jednak już od lutego 2020r. musiała nastąpić zmiana tej stawki. Z uwagi na to, że system musi być samofinansujący się to stawki opłat muszą być ustalone na takim poziomie, aby w całości pokryć koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami.

Ponadto w Gminie Kluczbork obowiązuje zniżka dla osób posiadających Kartę Dużej Rodziny w wysokości 5 zł. Zniżka przysługuje osobom, które zbierają odpady w sposób selektywny. Obowiązujące stawki od 1 lutego 2020r:

- a) jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny w wysokości 23,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca,
- b) jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny w wysokości 18,00 zł miesięcznie od każdego członka rodziny posiadającego Kartę Dużej Rodziny
- c) jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny w wysokości 46,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca.

Dla nieruchomości niezamieszkałych, na których odpady będą zbierane i odbierane w sposób selektywny oraz nieselektywny stawki opłaty obowiązywały takie same jak w roku 2019r.

Ogólna ilość odpadów komunalnych odebranych/zebranych z terenu Gminy **Kluczbork** w 2020r. wzrosła w stosunku do 2019r. o ok. 9,2% (1 022,6 Mg). Wzrosła również, co bardzo ważne, ilość odpadów zebranych w sposób selektywny o 14,1%.

Ilość odpadów komunalnych odebranych/zebranych z terenu Gminy Kluczbork w latach 2019-2020:

Rok	Masa zebranych odpadów komunalnych ogółem [Mg] (ton)	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie [Mg] (ton)	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów [%]
2019	11151,268	3 681,6	33
2020	12173,846	4199,8	34,5

Ilość przyjętych posegregowanych odpadów w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gotartowie w 2020r. wzrosła w stosunku do 2019r. o ok. 15,2% (120,7 Mg):

Ilość odpadów komunalnych przyjętych w PSZOK w latach 2019-2020:

Rok	Masa przyjętych odpadów ogółem [Mg] (ton)
2019	794,5
2020	915,2

Ilość nieruchomości objętych systemem wynosi 5 778, w tym 599 to nieruchomości, na których prowadzona jest działalność gospodarcza. Łączna ilość osób wynikająca z deklaracji na dzień 31 grudnia 2020r. wynosiła 27 878. W stosunku do 2019r. liczba mieszkańców zmalała o 0,6% (183 osoby).

Całkowity koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w 2020r. wyniósł: 10 848 943,16 zł z czego 67,9% stanowi odbiór i zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych, a 25,9% odbiór i zagospodarowanie odpadów selektywnie zebranych (w tym prowadzenie PSZOK), natomiast pozostałe koszty utrzymania systemu stanowią 6,2%.

Całkowity koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w 2019r. wyniósł: 7 675 251,69zł. W związku z czym koszty utrzymania systemu w 2020r. wzrosły aż o 41% (3 173 691,47zł).

3.2. PROGRAMY PROEKOLOGICZNE W GMINIE KLUCZBORK

3.2.1. USUWANIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

W marcu 2020r. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu ogłosił nabór wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć zgodnych z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie województwa opolskiego. Kwota dofinansowania przedsięwzięcia wynosi do 70% kosztów kwalifikowanych, niezbędnych do osiągnięcia efektu ekologicznego obejmujących: demontaż, zbieranie, transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest.

Gmina Kluczbork po raz piąty wzięła udział w konkursie i otrzymała dofinansowanie na zadanie pn. „Unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kluczbork w 2020 roku”. Dnia 7 października 2020r. podpisano umowę dotacji Nr 400/2020/G-24/OZ-ZOA/D pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu a Gminą Kluczbork.

Całkowity koszt zadania wyniósł 15.915,27zł, z czego:

- 1) 5.397,00zł – pochodzi ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu,
- 2) 5.397,00zł – pochodzi ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 3) 5.121,27zł – pochodzi ze środków własnych beneficjentów końcowych.

Wymienione wyżej zadanie, w imieniu Gminy Kluczbork, zrealizowane zostało przez firmę REVOL Sp. z o.o. sp.k., ul. Senatorska 21/30-31, 93-192 Łódź. Prace polegały na demontażu, zbieraniu, transporcie i unieszkodliwieniu wyrobów zawierających azbest.

Odpady niebezpieczne usunięto z terenu 9 nieruchomości, na których znajdowało się 15,42Mg (ton) odpadów zawierających azbest.

3.2.2. OPIEKA NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT

Zgodnie z Uchwałą Nr XVIII/295/20 Rady Miejskiej w Kluczborku z dnia 15 kwietnia 2020r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kluczbork (Dz. Urz. Woj. Opols. z 2020r. poz. 4215) realizowane były zadania polegające m.in. na:

- a) objęciu opieką zwierząt przebywających w schronisku dla zwierząt lub w miejscu tymczasowego przetrzymywania,

- b) dokarmianiu dziko żyjących kotów na terenie ich przebywania,
- c) poszukiwaniu dotychczasowych właścicieli lub nowych właścicieli dla zwierząt przebywających w miejscu tymczasowego przetrzymywania bezdomnych zwierząt,
- d) podejmowaniu interwencji w sprawach dotyczących traktowania zwierząt niezgodnie z przepisami ustawy,
- e) zapewnieniu całodobowej opieki weterynaryjnej zwierzętom poszkodowanym w wyniku wypadków drogowych lub innych zdarzeń losowych,
- f) odławianiu i umieszczaniu w schronisku zwierząt bezdomnych, zagubionych i błąkających się po terenie Gminy Kluczbork,
- g) zmniejszaniu populacji bezdomnych kotów poprzez sterylizację i kastrację kotów żyjących na wolności.

W roku 2020 z terenu Gminy Kluczbork wyłapane zostały 32 psy, z tego:

- 24 psy trafiły do adopcji (nowych właścicieli),
- 8 psów zostało oddanych właścicielom.

Dodatkowo:

- 1 kotka trafiła do adopcji
- 117 kotek zostało wysterylizowanych.

3.2.3. DOTACJA NA MODERNIZACJĘ OGRZEWANIA NA OGRZEWANIE PROEKOLOGICZNE

Działając na podstawie Uchwały Nr XV/256/19 Rady Miejskiej w Kluczborku z dnia 20 grudnia 2019r. w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowych z budżetu Gminy Kluczbork na modernizację ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne (Dz. Urz. Woj. Opols. z 2019r. poz. 4215), Gmina udziela dotacji celowej z budżetu Gminy Kluczbork na modernizację (wymianę) ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne.

W roku 2020 ogłoszone były przez Burmistrza Miasta Kluczborka dwa nabory wniosków o udzielenie dotacji. Wnioski na realizację planowanych zadań przyjmowane były w dniach od 3 lutego 2020r. do 2 marca 2020r. oraz od 21 lipca 2020r. do 7 sierpnia 2020r. W terminach naborów:

- złożono wniosków – 72,
- podpisano umów – 66,
- wypłacono dotacji – 47.

Łączna kwota środków wydatkowanych z budżetu Gminy Kluczbork na przedmiotową dotację wyniosła 117.321,00zł.

3.3. GOSPODARKA WODNA NA TERENIE GMINY KLUCZBORK

Gmina Kluczbork posiada bogatą sieć rzek oraz rowów melioracyjnych. W obrębie miasta i dwudziestu trzech sołectw koncentrują się zlewnie rzek: Stobrawa, Stara Stobrawa, Miejski, Baryczka, Struga, Kujakowicki, Kanał Krężel, Rakowy, Potok Leśny, Wilcza Woda, Borkówka, Kanał za stacją oraz Bogacica.

Ich dopływy stanowią rowy melioracyjne posiadające znacznej powierzchni zlewnie i są to między innymi: rów R-K – z terenu wsi Kujakowice Górne, Biadacz, Bąków, Bogdańczowice, Ligota Górna i Ligota Zamecka, R-Ł – z terenu wsi Chocianowice, Kuniów i tereny leśne oraz zlewnia rowu R-B z terenu gruntów rolnych wsi Kujakowice Dolne, Ligota Dolna i Smardy Dolne oraz miejscowości Kluczbork.

Ponadto, zlewnia rowu R-G – z terenu miejscowości Żabiniec, Borkowice, Krasków i Bogacica, zlewnia rowu R-C w Krzywiźnie, który prowadzi duże ilości wód od miejscowości Maciejów i bogatą sieć rowów z miejscowości Łowkowice, rów R-I, którego ujście do rzeki Stobrawy znajduje się na terenie obszaru Natura 2000.

Na terenie Gminy Kluczbork jest 250,5 km rowów, które nie tylko wpływają na regulację stosunków wodnych na terenach zurbanizowanych ale przede wszystkim na zwiększenie zdolności

produkcyjnej gleby, poprzez możliwość odprowadzenia nadmiaru wód opadowych i roztopowych lub zatrzymania wód w okresie suszy.

Od 2012 roku, o urządzenia wodne zlokalizowane na terenie gruntów rolnych, dba Spółka Wodna Gminy Kluczbork. Jej głównym celem jest zaspokajanie potrzeb wskazanych przepisami ustawy Prawo wodne i określonych szczegółowo w Statucie Spółki.

Ponieważ, rowy w obrębie miasta, w okresie intensywnych opadów deszczu oraz roztopów wiosennych, prowadzą znaczne ilości wody i niejednokrotnie stwarzają zagrożenie bezpieczeństwa dla ludzi i ich mienia, wymagają szczególnej dbałości o ich przepustowość.

W 2020r. na konserwację urządzeń wodnych Gmina Kluczbork przeznaczyła kwotę 113.715,58 zł, w tym;

- a) 30.000,00zł stanowiła dotacja celowa dla Spółki Wodnej Gminy Kluczbork, w ramach której Spółka Wodna wykonała konserwację rowów na terenie miejscowości: Ligota Dolna i Smardy Dolne oraz Ligota Górna i Bogdańczowice na długości 7593mb, za łączną kwotę 48.895,07zł,
- b) 83.715,58zł – na konserwację urządzeń wodnych, których właścicielem jest Gmina, na długości 7553mb rowów w miejscowościach: Kluczbork, Kujakowice Górne, Czaple Wolne, Maciejów, a także utrzymanie zastawek na rowach R-K, R-K1 i R-K2 oraz gotowości do obsługi przedmiotowych zastawek w sytuacji wysokich stanów wód.

Zasadnicze znaczenie w kształtowaniu gospodarki wodnej na terenie Gminy Kluczbork, w obrębie rzeki Stobrawy pełnią: Zbiornik Retencyjny Kluczbork na rzece Stobrawie, na wysokości wsi Ligota Górna, jaz Ciarka - Bąków, jaz Bąków, jaz Ligota Dolna oraz jaz Krężel.

Ponadto, na terenie gruntów rolnych wsi Kujakowice Górne w obrębie rowu R-K2, zlokalizowany jest zbiornik przeciwpowodziowy – suchy, który chroni północno – wschodnią część miasta przed podtopieniami.

3.4. UTRZYMANIE ZIELENI, LESISTOŚĆ I TERENY CHRONIONE

W 2020 roku przeprowadzone zostały cięcia pielęgnacyjne 70 dębów rosnących w pasie drogi gminnej – ul. Gliwicka w Ligocie Górnej (19.980.00 zł), cięcie pielęgnacyjne przy drogach gminnych w Borkowicach i Biadaczu (6.000.00 zł) oraz coroczne cięcia formujące drzew przy drogach gminnych na terenie Kluczborka (5.990.00 zł).

Zlecono również usługi podnośnikiem przy usuwaniu drzew w Smardach Górnych, Bąkowie, Ligocie Dolnej, Ligocie Zameckiej, Biadaczu, Bąkowie, Bażanach i Borkowicach (4.116.20 zł).

Ponadto, zakupione zostały kwiaty rabatowe do obsadzenia wież kwiatowych (1.170.00 zł) oraz jak co roku zakupiono cebulki krokusów do wysadzenia na skwerze przy stawie Kościuszki – Aleja Różowa (295.00 zł).

Zakupiono również krzewy do zagospodarowania skwerów na terenie Kluczborka przy ulicach: Byczyńskiej, Kościuszki, Moniuszki, u zbiegu Mickiewicza, Grunwaldzkiej i Ściegiennego (28.670.00 zł), które zostaną posadzone w roku bieżącym.

W sezonie letnim przeprowadzone było odkomarzanie na terenie Parku Miejskiego, Parku Dzierżona, Zalewu Kluczbork, ścieżki leśnej od ul. Strzeleckiej do zalewu oraz na terenie ośrodka wypoczynkowego w Bąkowie (3.437.85 zł).

4. OŚWIATA I WYCHOWANIE

4.1 Placówki oświatowe i kadra pedagogiczna, wydatki na oświatę w stosunku do subwencji oświatowej, liczba dzieci i uczniów w placówkach oświatowych

Struktura zatrudnienia w placówkach oświatowych jest bardzo istotnym czynnikiem wpływającym na system oświaty i mającym duże znaczenie w kształtowaniu wydatków gminy, uwzględniająca zarówno kadre pedagogiczną jak i pracowników obsługi. Karta Nauczyciela i wynikające z niej prawa zatrudnionych na jej podstawie pedagogów, które w dużej mierze mają odzwierciedlenie w finansach, stanowią duże obciążenie dla budżetu gminy. Warto zatem zwrócić uwagę na racjonalne zarządzanie zasobami ludzkimi, co w przypadku placówek oświatowych jest wyjątkowo trudne, gdyż w ślad za kadrami pedagogicznymi podąża, przynajmniej nominalnie, jakość kształcenia. W strukturze wydatków najbardziej kosztowną pozycją są wynagrodzenia i ich pochodne. Stanowią one średnio ponad 80% wszystkich wydatków. Znaczna część środków na wynagrodzenia znajduje się w otrzymywanej przez każdą JST subwencji oświatowej będącej częścią subwencji ogólnej. Wysokość subwencji zależy głównie od ilości uczniów, a także od stopnia awansu zawodowego zatrudnionych nauczycieli. Strukturę organizacyjną oświaty w Gminie Kluczbork przedstawia poniższa tabela:

I.p.	Nazwa jednostki	Liczba uczniów	Liczba uczniów w oddziałach przedszk./grupach wczesnoprzedszk.	Liczba oddziałów	Etaty/umowy pedagogiczne
1	PP nr1 w Kluczborku	139		6	10,32
2	PP nr2 z OI w Kluczborku	197		10	31,68
3	PP nr5 w Kluczborku	187		8	16,39
4	PP nr 7 w Kluczborku	125	67	8	9,53
5	PP nr8 w Kluczborku	191		9	19,17
6	PP w Bogacicy	114		5	13,01
	RAZEM PRZEDSZKOLA	953	67	46	100,10
7	PSP nr1 w Kluczborku	420		20	39,86
8	PSP nr2 w Kluczborku	785		35	78,00
9	PSP nr5 w Kluczborku	558		28	77,45
10	PSP z OP w Bąkowie	70	38	9	15,82
11	PSP w Bogacicy	236		13	31,68
12	PSP z OP w Kujakowicach D.	132	64	11	26,22
13	PSP z OP w Kuniowie	94	47	9	15,78
14	Szkoła Muzyczna	132		10	18,10
	RAZEM SZKOŁY	2427	149	135	302,91
	RAZEM GMINA	3380	216	181	403,01

Dane przedstawione w tabeli odzwierciedlają stan zapisany w SIO na dzień 30.09.2020 r.

4.2 Dotacje celowe udzielane przez Gminę Kluczbork

Na podstawie art. 60 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 podmioty prowadzące żłobki lub kluby dziecięce mogą otrzymać na każde dziecko objęte opieką w tych placówkach dotację celową z budżetu gminy, jeśli w gminie obowiązuje przyjęta przez Radę Gminy uchwała prawa miejscowego.

Zważając na powyższy zapis Rada Gminy w Kluczborku pojęła stosowną uchwałę umożliwiając osobom fizycznym, które założyły niepubliczne żłobki korzystanie z dofinansowania gminy. Wysokość dofinansowania stanowi wartość 500 zł na dziecko na miesiąc. Gmina udzielając dotacji celowej dla powstających placówek przyczyniła się do obniżenia kosztów opłat rodziców za pobyt dzieci w placówkach niepublicznych, co pozwoliło korzystać z ich usług większej grupie społecznej, a jednocześnie rozładowało obłożenie dziećmi w istniejącej placówce publicznej tj. grupie wczesnopreszkolnej prowadzonej w Publicznym Przedszkolu nr 7 w Kluczborku.

W 2020 r. Gmina Kluczbork udzieliła dotacji celowych dla:

- Niepublicznego Żłobka „Pod jabłónką” w kwocie – 93 246,00zł,
- Niepublicznego Żłobka „Baśniowy Zakątek” w kwocie – 32 746,00 zł,
- Niepublicznego Żłobka Centrum Radosnej Edukacji „Piąteczka” - 243 861,00 zł.
- Niepublicznego Żłobka „Tęczowa Dolina” - 193 120,00 zł.

Gmina udzieliła również dotacji dla Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Kluczborku zgodnie z zawartym porozumieniem oraz umową w wysokości 40 903,00 zł.

4.3 Wyniki egzaminów w poszczególnych placówkach oświatowych

Wyniki egzaminu ósmoklasisty (w proc.) w 2020r.

szkoła	j. polski	matematyka	j. angielski	j. niemiecki
PSP Nr 1 Kluczbork	65	48	53	-
PSP Nr 2 Kluczbork	58,93	43,03	54,54	36,00
PSP Nr 5 Kluczbork	61	46	60	38
PSP w Bąkowie	53,8	48,1	43,2	-
PSP w Bogacicy	60,11	45,70	56,32	67,00
PSP w Kujakowicach Dolnych	68	52	58	70
PSP w Kuniowie	70	59	60	-
Gmina	62	46	56	35
<i>Powiat</i>	60	43	52	50
<i>Województwo</i>	60	45	54	56
Kraj	59	46	54	45

4.4 Stypendia, dofinansowania i pomoc materialna dla uczniów

Informacja w sprawie wykorzystania w roku 2020 dotacji celowej na dofinansowanie zakupu podręczników w ramach Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych w latach 2020-2022. W roku szkolnym 2020/21, na podstawie wniosków złożonych w sprawie przyznania pomocy uczniom niepełnosprawnym, uczęszczającym do szkół na terenie Gminy Kluczbork, w ramach programu jw. udzielono dofinansowania do zakupu podręczników szkolnych **52 uczniom** szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Kluczborski, na kwotę **15 318,87 złotych**. Uczniowie, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kluczbork nie są objęci w/w programem pomocy.

4.5 DOWÓZ UCZNIÓW

Jednostką odpowiedzialną za przewozy uczniów, wychowanków i dzieci przedszkolnych z terenu Gminy Kluczbork jest Administracja Oświaty w Kluczborku. Przewozy wykonywane są dziewięcioma pojazdami następującego typu:

- **samochód osobowy** (8+1 miejsc) - 5 szt /przystosowane do przewozu osób na wózkach inwalidzkich/.
- **autobus / bus** (14 + 1) - 2 szt.
- **autobus** (28 + 1) - 1 szt. /przystosowany do przewozu osób na wózkach inwalidzkich/.
- **samochód osobowy** (8+1 miejsc) - 1 szt /przystosowane do przewozu osób na wózkach inwalidzkich/ w dyspozycji Publicznego Przedszkola Nr 2 w Kluczborku.

Obsługą transportową objęte jest miasto Kluczbork oraz miejscowości wiejskie Gminy Kluczbork. Dane dotyczące jednostek, do których wykonywane są przewozy oraz liczba przewożonych:

Lp	Nazwa jednostki	Ilość przewożonych n/sprawnych ogółem	Ilość przewożonych n/sprawnych na wózkach inwalidz.	Ilość przewożonych dodatkowo (art 39 ust 2 Prawo Oświatowe)	Uwagi
1	PP Nr 2 w Kluczborku	14	1	2	Podst: Orzeczenia o niepełnosprawności i potrzebie kształcenia specjalnego Art 39 ust 4 Prawo Oświatowe
2	PSP Nr 5 w Kluczborku	12	2		Podst: Orzeczenia o niepełnosprawności i potrzebie kształcenia

					specjalnego Art 39 ust 4 Prawo Oświatowe
3	Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy w Kluczborku	29	5		Podst: Orzeczenia o niepełnosprawności i potrzebie kształcenia specjalnego Art 39 ust 4 Prawo Oświatowe
4	PSP w Kujakowicach Dolnych			15	Przewozy uczniów i dzieci przedszkolnych z miejscowości gdzie nie ma transportu publicznego (Gotartów i Przysiółek Krzywizna , Maciejów)
5	PSP w Bogacicy			13	Przewozy uczniów z miejscowości gdzie nie ma transportu publicznego (Kreżel, Czape St, Czaple Wolne)
6	PSP Nr 2 w Kluczborku	1		8	Przewozy uczniów z miejscowości gdzie nie ma transportu publicznego (Kluczbork ul. Strzelecka, Leśna)
7	PSP Nr 1 w Kluczborku			7	Przewóz z Czaplí Wol. oraz z Nowej Wsi na podst. zgody Burmistrza m. Kluczborka
8	PP Nr 8 O.P w Ligocie Górnej			4	Dzieci 6-cio letnie z Kluczborka (brak wolnych miejsz w m. Kluczbork)
9	PP Nr 5 O.P w Ligocie Dolnej			1	Dzieci 6-cio letnie ze Szlarni Bog.- brak wolnych miejsc w P. Bogacica
10	P.S.P w Kujakowicach Dolnych O.P w Łowkoaicach			3	Dzieci 6-cio letnie z Krzywizny
11	Katolicka			9	podst. zgody Burmistrza m.

	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Biadaczu				Kluczborka
12	Niepublicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej w Kup	5			Przewóz do NSOSW w Kup 4 uczniów z Gm. Kluczbork oraz 1 z Gm. Wołczyn - porozumienie
13	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Uszycach	2			W tym przewóz 1 n/spraw z Gm. Wołczyn 2 razy w tygodniu - porozumienie
14	Środowiskowy Dom Samopomocy w Kluczborku	14			Przewóz n/sprawnych do Kuniowa 14 osób, do ŚDS z terenu Kluczborka
	RAZEM	77	(8)	62	
OGÓŁEM	139 osoby	/ w tym 8 na wózkach inw.			Ilość osób przewożonych dziennie tj. dowóz poranny i powrót do m. zamieszkania

Dowóz uczniów świadczony jest również w ramach umowy o świadczenie usług publicznych w zakresie publicznego transportu zbiorowego zawartej pomiędzy Gminą Kluczbork, Powiatem Kluczborskim i PKS Kluczbork Sp. z o.o. dnia 23.12.2016 r. Zawarta umowa narzuca obowiązek zapewnienia opieki w trakcie wszystkich wykonywanych przewozów do jednostek oświatowych przez PKS Kluczbork Sp. z o.o. Usługa dowozu uczniów do jednostek oświatowych świadczona jest na 11 liniach.

Jako dodatkowe przewozy Administracja Oświaty w Kluczborku wykonuje dowóz 12 grup /ok 22-25 osób/ na pływalnię, a także okazjonalnie na zawody sportowe, wycieczki do kina, biblioteki itp. według zamówień z jednostek.

4.6 WSKAŹNIK „UPRZEDSZKOLNIENIA” I „UŻŁOBKOWIENIA”

Przedszkola

W 2020 roku w 6 przedszkolach i w 5 oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych przebywało 1088 dzieci z roczników 2017-2014 oraz 14 dzieci z rocznika 2013. Wskaźniki przedstawiają się następująco:

Rocznik	Liczba dzieci zameldowanych w gminie	Liczba dzieci zapisanych do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych	% dzieci w przedszkolach
RAZEM	1190	1088	91,43%

Żłobki i Grupy Wczesnon przedszkolne

W gminie działają 4 żłobki niepubliczne i 3 grupy wczesnonprzedszkolne funkcjonujące przy Publicznym Przedszkolu nr 7 w Kluczborku. Dla dzieci mieszkańców gminy Kluczbork, zapewniono 215 miejsc dla roczników 2020-2018 z tego w żłobkach prowadzonych przez osoby fizyczne było 143 miejsc, natomiast w Publicznym Przedszkolu Nr 7 z Grupą Wczesnonprzedszkolną zapewniono 72 miejsca.

4.7 Programy edukacyjne realizowane w jednostkach oświatowych Gminy Kluczbork w roku 2020

4.7.1 Projekty realizowane w jednostkach oświatowych:

Gmina Kluczbork jest liderem projektu **Kluczborska Szkoła Ćwiczeń**.

Do realizacji projektu pozyskała partnerów:

- Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu
- Wyższą Szkołę Zarządzania i Administracji w Opolu.

Głównym celem projektu jest wsparcie wysokiej jakości systemu oświaty w województwie Opolskim poprzez utworzenie modelu Kluczborskiej Szkoły Ćwiczeń w 3 publicznych szkołach podstawowych w Kluczborku, które funkcjonują w projekcie jako szkoły wiodące. Projekt jest realizowany od 2019-04-01 do 2021-03-31.

Całkowita wartość projektu to kwota 1 343 473,71 zł.

Dzięki pozyskanym środkom w poszczególnych pracowniach szkół został przeprowadzony remont a sale zostały wyposażone w nowe sprzęty i pomoce dydaktyczne:

- PSP 5 – remont i wyposażenie pracowni ICT oraz językowej,
- PSP 1 - remont i wyposażenie pracowni matematycznej,
- PSP 2 – remont i wyposażenie pracowni przyrodniczej.

W projekcie podejmowane są działania, w których nauczyciele, studenci i uczniowie rozwijają kompetencje kluczowe, umiejętności psychopedagogiczne oraz metodyczne niezbędne na rynku pracy. Projekt zapewnia praktyczne doskonalenie nauczycieli w nowe formy i metody kształcenia, w tym metody nauczania przyjazne mózgowi.

Wsparciem zostało objętych 10 szkół (prócz wymienionych wiodących również : PSP w Bąkowie, Bogacicy, Kujakowicach, Kuniowie, PSP w Roszkowicach, PSP w Biskupicach oraz szkoła w Byczynie).

Gmina Kluczbork podnosi jakość edukacji przedszkolnej

Projekt skierowany jest do 6 ośrodków wychowania przedszkolnego na terenie Gminy Kluczbork.

Projekt jest realizowany od 2019-05-15 do 2021-05-14.

Pozyskane środki zewnętrzne do projektu to kwota 1 385 113,62 zł.

Działania koncentrują się wokół objęcia kompleksowym wsparciem dzieci w wieku przedszkolnym w formie zajęć dodatkowych oraz wyrównujących deficyty, w tym wynikające z niepełnosprawności. Adekwatnie do potrzeb dzieci zostaną podniesione i uaktualnione kompetencje kadry dydaktycznej, w tym w zakresie pedagogiki specjalnej, kształtowania myślenia matematycznego i badawczego, rozwijania kreatywności dzieci oraz TIK. Nauczycielki objęte projektem nabędą również dodatkowe kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej, które umożliwią skuteczniejszą terapię dzieci z niepełnosprawnością oraz deficytami rozwojowymi. Doposażono placówki w pomoce do terapii i diagnozy oraz inne pomoce i sprzęty dostosowane do potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym.

- Zorganizowano zajęcia dodatkowe dla dzieci;
- Przeprowadzono kursy dla nauczycieli, studia podyplomowe oraz szkolenia;
- Wyposażono przedszkola- place zabaw, pomoce dydaktyczne.

Gmina Kluczbork wniosowała o pieniądze unijne na zakup sprzętu potrzebnego do zdalnej edukacji z programu Polska Cyfrowa „**Zdalna Szkoła**” oraz „**Zdalna Szkoła+**”. Złożenie wniosków skutkowało otrzymaniem dofinansowania na zakup komputerów dla uczniów i nauczycieli. Pieniądze można było wydać na laptopy, tablety, oprogramowanie, a jeśli istniała taka potrzeba – na mobilny dostęp do internetu. Wszystko po to, by najbardziej potrzebującym uczniom i nauczycielom ułatwić zdalne nauczanie.

Z programu Zdalna Szkoła Gmina Kluczbork otrzymała 99 860,00zł natomiast Zdalna+ kwotę 105 000,00zł łącznie, z obu programów gmina wydatkowała na zakup komputerów do szkół 203 315,60 zł. - zakupiono 142 komputery.

W roku 2020 w **Publicznej Szkole Podstawowej z Oddziałami Przedszkolnymi w Kuniowie** realizowano następujące projekty:

1) Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej IX-Wysoka jakość edukacji-Wsparcie edukacji przedszkolnej-Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014 – 2020 pn. „**Dwujęzyczna Opolszczyzna** – program wychowania do dwujęzyczności skierowany do przedszkoli poza Aglomeracją Opolską RPOP.09.01.03-16-0003/18.

Okres realizacji projektu: 23.09.2019 do 22.09.2021.

Celem projektu jest: Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej poprzez realizację programu wychowania do dwujęzyczności z uwzględnieniem kształcenia i rozwijania kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych dla rynku pracy dzieci w wieku przedszkolnym, w tym dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcie nauczycieli poprzez organizację działań w zakresie podnoszenia ich kwalifikacji w obszarach

deficytowych oraz związanych z nowoczesną dydaktyką opartą o wykorzystanie najnowszych rozwiązań dostępnych w edukacji.

W ramach projektu: nauczyciele korzystają z bezpłatnych szkoleń, dzieci z zajęć języka angielskiego.

Pozyskane środki: Monitor interaktywny wraz z uchwytem mobilnym: na kwotę 7552,20 zł.

Teatrzyk, regał, pacynki, zestaw ogrodniczy, zestaw instrumentów muzycznych, głośniki bluetooth, telewizor, tablety, maskotki, dywan edukacyjny na kwotę **9 249,70 zł.**

Licencje dla dzieci, zeszyty ćwiczeń dla dzieci, zestaw dla nauczyciela (licencja dla nauczyciela, storybooks, słownik kontekstowy) na kwotę **18 560 zł**

2) Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014 – 2020 pn. „**Bioróżnorodność Opolszczyzny w ujęciu wodnym**, czyli HO dla BIO oraz wzmocnienie infrastruktury edukacji ekologicznej. RPOP.05.01.00-16-0005/18

Okres realizacji projektu: 01.05.2019 do 30.04.2021.

Celem projektu jest: podniesienie świadomości mieszkańców Opolszczyzny w aspekcie ochrony bioróżnorodności i kreowanie zachowań proekologicznych, założeniem projektu jest generowanie przez nauczycieli „efektu kaskady” czyli przekazywania zdobytej wiedzy i prowadzenie edukacji ekologicznej wśród dzieci i młodzieży, które nie brały udziału w projekcie.

W ramach udziału w projekcie uczniowie i nauczyciele brali udział w bezpłatnych warsztatach, wycieczkach krajowych i zagranicznych oraz zielonych szkołach

Podpisano umowę na realizację projektu **Międzynarodowa mobilność kadry edukacji szkolnej** Program Operacyjny **Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020** współfinansowany z **Europejskiego Funduszu Społecznego** pt.: *Bezpieczna i przyjazna szkoła*. Projekt realizowany w okresie 24 miesięcy tj. 2020-10-01 do 2022-09-30.

Kwota dofinansowania wynosi **170 528,79 PLN** i obejmuje dofinansowanie w proporcji 94,29% budżet środków europejskich i 5,71% środki budżetu Państwa. Projekt ma na celu nauczanie oraz doskonalenie umiejętności językowych i komunikacyjnych nauczycieli, poznanie nowych i efektywnych metod nauczania i uczenia się. Planuje się wykonanie mobilności uczestników projektu na Cypr, Islandię, do Hiszpanii oraz Francji.

4.7.2 Realizacja krajowych programów edukacyjnych.

- Gmina Kluczbork w ramach Rządowego wsparcia w projekcie **500+** dla nauczycieli wydatkowała kwotę 133 050,00 zł. (łącznie 267 nauczycieli).

Nauczyciel zatrudniony zarówno w szkole publicznej, jak i niepublicznej, prowadzący kształcenie na odległość otrzymał 500 zł dofinansowania do zakupu sprzętu, w tym m.in. akcesoriów komputerowych, oprogramowania lub usługi dostępu do internetu.

- **SKS- Opolskie** – kolejna edycja 2020 – zajęcia sportowe w szkołach podstawowych (14 grup w 7 szkołach podstawowych- 234- uczniów).
- Gmina Kluczbork wniosowała z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na dofinansowanie wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej. Pozytywnie rozpatrzony wniosek skutkował otrzymaniem kwoty **75000,00zł**. Środki w całości zostały przeznaczone na doposażenie gabinetu przyrodniczego w Szkole Podstawowej w Bąkowie.
- Z rezerwy subwencji oświatowej otrzymaliśmy środki na adaptację części korytarza na sale dydaktyczną w kwocie 27 479,95 zł.

Programy i projekty edukacyjne realizowane w 2020 roku

W przedszkolach:

- Powiatowy program Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2019/2025,
- multisensoryczna nauka języka angielskiego,
- program ogólnopolski „Cała Polska Programuje”,
- program ogólnopolski „Zdrowo jem, więcej wiem”,
- ogólnopolski projekt „Mały Miś w świecie wielkiej literatury”,
- program preorientacji zawodowej,
- program zajęć rozwijających uzdolnienia dzieci 5-letnich „Mali artyści”,
- ogólnopolski program edukacyjny „Kubusiowi przyjaciele natury”,
- ogólnopolski projekt: Szkoła pamięta, Szkoła do hymnu,
- europejski tydzień kodowania,
- projekt współpracy międzynarodowej „Journey of postcard”,
- ogólnopolski projekt: Razem na święta,
- program „Zdrowie to skarb”,
- program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”,
- program „Skąd pochodzą produkty ekologiczne”,
- ogólnopolski projekt edukacyjny „W świecie Montessori”,
- ogólnopolski program „Uczymy dzieci programować”,
- program „Mały miś w świecie wielkiej literatury” – Moduł I „Książki dzieciństwa”,
- program ogólnopolski „Czyste Powietrze Wokół Nas”
- program ogólnopolski "Skąd się biorą produkty ekologiczne",
- program ogólnopolski „Bezpieczny Przedszkolak”.

w szkołach:

- Szkolny Klub Sportowy – tenis stołowy i gry i zabawy,
- ogólnopolski program edukacyjny dla szkół „Zbieraj Baterie”,

- bohaterON, Włącz historię! – napisz kartkę do powstańca,
- dbam o mój z@sięg – Idą Święta, nie o sms-ie, lecz o kartce pamiętaj,
- SKS Opolskie,
- program „Trzymaj Formę”,
- postaw na słońce – Bank Ochrony Środowiska,
- Dzień Bezpiecznego Internetu – program nawiązujący do bezpieczeństwa w sieci,
- przygoda z geometrią,
- program „Szkoła promująca zdrowie”,
- program „Szkolny Klub Sportowy”,
- szklanka mleka/ owoce i warzywa,
- program „MegaMisja”,
- „uczymy dzieci programować” edycja V i VI,
- „zdrowo i sportowo”,
- „bioróżnorodność Opolszczyzny w ujęciu wodnym, czyli H2O dla BIO”,
- „pomaluj mój świat”- Studium Prawa Europejskiego mający na celu poszerzenie umiejętności plastycznych dzieci,
- filмотeka Szkolna- ogólnopolski program wprowadzający elementu filmu do edukacji szkolnej,
- „działaj z impETem”- ukierunkowany na zwiększenie ilości zbieranych i poddawanych recyklingowi butelek PET, w którym zachęca się do segregacji odpadów,
- program „Między nami kobietkami.”,
- program „By powstał dom trzeba wiele trosk. Nie pozwól mu się rozsypać”,
- „zaprzyjaźnij się z osobą niewidomą”, na podstawie materiałów otrzymanych z fundacji „Świat według Ludwika Braille’a”,
- „mamo, tato, nie pal przy mnie proszę”,
- akademia Bezpiecznego Puchatka,
- „Godziny wychowawcze ze światem”,
- „Ratujemy i Uczymy Ratować”,
- „Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej”,
- ogólnopolski program edukacyjny dla szkół „Zbieraj Baterie”,
- program „Ekonomia na co dzień” Fundacji Młodzieżowej Przedsiębiorczości,
- projekt „Szkoła Promująca Zdrowie” pod patronatem RCRE,
- program „Ratujemy i uczymy ratować”-nauka udzielania I pomocy w kl.I-III we współpracy z WOŚP,
- program profilaktyki czerniaka.

5. KULTURA

5.1 DZIAŁALNOŚĆ KLUCZBORSKIEGO DOMU KULTURY ZA ROK 2020

5.1.1. ZESPOŁY ZAINTERESOWAŃ KLUCZBORSKIEGO DOMU KULTURY:

STUDIO TANECZNE – 13 GRUP - 157 OSÓB.

Zespół tańca nowoczesnego i współczesnego /od 02.01.2020 do 31.08.2020 /

- grupa średnio zaawansowana „Agat I” – 14 os.
- grupa początkująca „Agat II” – 10 os.
- grupa średnio zaawansowana „Agat III” – 6 os.
- grupa baletowa „Demi” – 8 os.
- zajęcia indywidualne – 9 os.
- mini formacja „Mini Demi” - 4 os.
- mini formacja „Agat” - 3 os.
- zespół break-dance – 10 os.
- grupy przedszkolne „Roźtańczone maluchy”

I - 4-6 lat – 12

II - 3 latki -15

III- 4-6 lat – 13

- „Mini-Śmieszki” -11
- „Śmieszki” - 13
- step amerykański – 5 os.
- mażoretki – 24 os.

Zespół tańca nowoczesnego i współczesnego / od 01.09.2020 do 31.12.2020 / - 125 os.

- grupa średnio zaawansowana „Agat I” – 9 osób
- grupa początkująca „Agat II” – 8 osób
- mini formacja „Demi” - 5 osób
- zespół baletowy „Mini Demi” - 7 osób
- zespół baletowy „Petit Demi” - 12 osób
- zajęcia indywidualne - 9 osób
- zespół Break-Dance – 12 osób
- taniec towarzyski – 12 osób
- „Mini-Śmieszki” -15 osób
- „Śmieszki” - 12 osób
- Mażoretki – 24 osób

STUDIO MUZYCZNE – 7 GRUP - 146 OSOBY /od 02.01.2020 do 31.08.2020 /

- Studio Piosenki - 9 os.
- zespół wokально-ruchowy „Śmieszki” - 12 os.
- zespół wokalny „Powróćmy jak za dawnych lat” - 12 os.
- zespół estradowy Big Roll Band – 24 os.
- Młodzieżowa Orkiestra Dęta Łowkowice – 45 os.
- Młodzieżowa Orkiestra Dęta – Bażany - 40 os.
- młodzieżowy zespół muzyczny – 4 os.

Studio Muzyczne – 6 grup - 147 osoby / od 01.09.2020 do 31.12.2020 /

- Studio Piosenki - 9 os.
- Zespół wokально-ruchowy „Śmieszki” – 12 os.
- zespół wokalny „Powróćmy jak za dawnych lat” - 17 os.
- zespół estradowy Big Roll Band – 24 os.

- Młodzieżowa Orkiestra Dęta Łowkowice – 45 os.
- Młodzieżowa Orkiestra Dęta – Bażany - 40 os.

STUDIO PLASTYCZNO - CERAMICZNE – 4 GRUPY- 45 OSÓB

/od 02.01.2020 do 31.08.2020 /

- grupa dziecięca – 12 os.
- grupa młodzieżowa - 6 os.
- grupa dorosłych – 20 os.
- „Wesołe nożyczki” - zajęcia plastyczno-techniczne – 7 os.

Studio Plastyczno - Ceramiczne – 4 grupy- 44 os. / od 01.09.2020 do 31.12.2020 /

- grupa dziecięca – 12 osób
 - grupa młodzieżowa - 3 osób
 - grupa dorosłych – 20 osoby
- „Wesołe nożyczki” - zajęcia plastyczno-techniczne – 9 osób

5.1.2 REALIZACJA PLANU IMPREZ ZA OKRES OD STYCZNIA DO GRUDNIA 2020 ROKU

KONCERTY, SPOTKANIA, WYSTAWY, KONKURSY, FESTIWALE

- **06.01.2020** – „XV Świąteczno–Noworoczny Koncert Kolęd” - Parafia NSPJ w Kluczborku (przygotowanie tekstów literackich i scenariusza imprezy, współprowadzenie świąteczno-noworocznego koncertu). W koncercie udział wzięły zespoły artystyczne z terenu Miasta i Gminy Kluczbork. W programie przygotowanym przez KDK zaprezentowała się Orkiestra Dęta z Łowkowic, zespół dziecięcy MINI ŚMIESZKI i ŚMIESZKI oraz dzieci i młodzież ze Studia Piosenki, zespół śpiewaczy „Powróćmy jak za dawnych lat” wraz z uczestniczkami Koła Gospodyń Wiejskich w Kujakowicach”. Wystąpiły również chóry: ARSIS z parafii pod wezwaniem MBWW prowadzony przez Jakuba Ferdka, oraz Corda-Cordi z parafii NSPJ prowadzony przez Agatę Debską. Program obejrzało około 800 osób.
- **14.01.2020** - „Opowieść Wigilijna” - w ramach wyrównywania szans w dostępie do kultury wystawiono świąteczny, słowno-muzyczny spektakl, dla dzieci szkolnych z pobliskiej wioski - Kujakowice. Program obejrzało 90 osób.
- **22.01.2020** - Spotkanie Podróżnicze – Kolumbia z Tomaszem Słodkim (projekcje filmowe, multimedialny spektakl, czytanie fragmentów książki „Kolumbia”, koncert piosenek napisanych w Kolumbii, konkursy z nagrodami, przybliżenie specyfiki kraju i obyczajowości, degustacja wybranych potraw, dyskusja z widownią). W spotkaniu uczestniczyło 80 osób.
- **18.02 – 23.02. 2020** - „Ferie z Pająkami” - Wystawa egzotycznych pajaków i skorpionów w Artystycznym Klubie „Labirynt” Kluczborskiego Domu Kultury gdzie przez okres tygodnia prezentowano żywe okazy. Wystawę obejrzało około 2000 osób.
- **24.02.2020** – Konkurs plastyczny - „Nowe życie śmieci”. Konkurs dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów szkół podstawowych - klas I – III na projekt z wykorzystaniem surowców wtórnych. Celem przedsięwzięcia jest zmiana codziennych nawyków by chronić środowisko Ziemi wpływać na zatrzymanie zmian klimatycznych.
- **07.03.2020** – Ogólnopolski Turniej Tańca Nowoczesnego „Gold Contest”. Udział wzięła Mini Formacja Taneczna – Mini Demi. Układem „Świat lalek” dziewczęta zajęły IV miejsce w swojej kategorii wiekowej. W turnieju Kluczborski Dom Kultury reprezentowały najmłodsze uczestniczki Studia tanecznego – 4 osoby

- **9.09.2020** - II Festiwal SIÓDME POTY TEATRU. W ramach Festiwalu odbyły się przedstawienia i wydarzenia artystyczne skierowane do szerokiego grona odbiorców. Podczas spektakli, kierując się dobrem odbiorców oraz obostrzeniami Sanepidu zachowywano dystans i ograniczono ilość osób na widowni. W ramach imprez towarzyszących na kluczborskim Rynku zorganizowano strefę twórczości dla najmłodszych mieszkańców:
 - 9 września** - godz. 18.00 - „W stronę słońca” Teatr Układ Formalny, scena Kluczborskiego Domu Kultury. Przedstawienie skierowane do najmłodszych odbiorców obejrzało około 40 osób;
 - 10 września** - godz. 12.00 - „Ferdynand” Living Space Theatre. Spektakl odbył się w auli Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 im. A Mickiewicza, obejrzało go około 100 uczniów;
 - 11 września** godz. 17.00 Rodzinna eko-gra plenerowa / punkt startowy: Kluczborski Dom Kultury. W grze uczestniczyło 20 osób;
 - 12 września** godz. 20.00 - „Carmen Funebre” Teatr Biuro Podróży / boisko przy PSP nr 2 od strony ul. Jagiellońskiej. Przedstawienie teatru ognia, światła i dźwięku obejrzało około 200 osób;
 - 12 września** godz. 16.00 - Wydarzenia towarzyszące – liczba odbiorców około 200 osób;
 - 13 września** godz. 15.00 - Lufcik na Korbkę – spektakl oraz warsztaty dla dzieci / Centrum Kluczborska Bajka przy ul. Pułaskiego – dawna Fampra / 150 osób;
 - 13 września** godz. 19.30 - „Cumulus” Line Act / parking przy ul. Gałczyńskiego 15. - około 300 osób.
- **16.09.2020** – Drogi i bezdroża Meksyku. Spotkanie z Tomaszem Chlebowskim, podróżnikiem, badaczem kultur i pisarzem. Podróżnik w zabawny i humorystyczny sposób opowiadał o codziennym życiu i specyfice Meksyku. W programie wystąpił również Piotr Stróżyk, który zaprezentował swoje piosenki. W spotkaniu, przy zachowaniu obostrzeń, udział wzięło około 40 osób.
- **27.09.2020** - „Jest w orkiestrach dętych jakaś siła” - pokaz musztry paradnej orkiestr dętych z Przedmościa, Olesna, Borek Wielkich, Gorzowa Śląskiego. Odbiorcami Koncertu byli mieszkańcy wymienionych miejscowości oraz goście kompleksu plenerowego w Pawłowicach.
- **05.10–30.10.2020** – Projekt „Zakręcenie i czasie”. W przedsięwzięciu udział wzięła młodzież z Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kluczborku. Celem Projektu była edukacja pozaformalna wśród młodzieży, polegająca na umożliwieniu chętnym młodym ludziom wzięcia udziału w zajęciach tanecznych prowadzonych w różnych stylach. Podczas finałowej prezentacji zaprezentowano efekty pracy instruktorów oraz młodych tancerzy. W Projekcie udział wzięło 30 uczestników.
- **28.10.2020** – „Każdy Polak gra i śpiewa Polsce” . Festiwal zorganizowany przed MDK „Dom Harcerza” w Krakowie. W Festiwalu udział wzięli uczestnicy Studia Piosenki Kluczborskiego Domu Kultury.
- **10.11.2020** - „Nie ma nic cenniejszego od niepodległości i wolności”. Nagranie programu artystycznego do Koncertu online z okazji 102 rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości. W nagraniu udział wzięły dzieci i młodzież Kluczborskiego Domu Kultury z grupy TAŃCA TOWARZYSKIEGO, AGAT, MINI DEMI, DEMI, STUDIO PIOSENKI.
- **22.11.2020** – III Festiwal Sztuki Tanecznej PŁASOWADŁO - GOK w Dobrzeniu Wielkim ze względu na panującą pandemię odbył się w formie online. W Festiwalu udział wzięło około 300 uczestników. Kluczborski Dom Kultury reprezentowały: Formacja MINI DEMI oraz solowe prezentacje w kategoriach jazz dance,

ballet/neoklasyka, show dance. Wszystkie prezentacje zostały wysoko ocenione i w poszczególnych kategoriach zajęły czołowe miejsca.

- **06.12.2020** – Rozstrzygnięcie Konkursu Plastycznego dla dzieci przedszkolnych na „Portret św. Mikołaja”. Na ogłoszony w listopadzie Konkurs wpłynęło 39 prac wykonanych różnymi technikami plastycznymi. Uczestnikami Konkursu były dzieci z przedszkoli z terenu gminy Kluczbork oraz indywidualne, prywatne prace. Na zakończenie Konkursu jury przyznało nagrody i wyróżnienia.
- **06.12–07.12.2020** – Uczniowski Klub Sportowy „ATUT” w Bolesławcu był organizatorem Ogólnopolskiego Turnieju Tańca. W Turnieju udział wzięli podopieczni Instruktorów Kluczborskiego Domu Kultury reprezentujący szereg kategorii: Taniec Towarzyski solo, Taniec Towarzyski od lat 11, Formacje, Dowolne Formy Taneczne solo. Młodzi tancerze zdobyli szereg nagród i wyróżnień.
- **23.12.2020** – Święta, święta... Nagranie świątecznego Bożonarodzeniowego filmu celem złożenia życzeń online wszystkim uczestnikom Facebooka i odwiedzającym stronę internetową Kluczborskiego Domu Kultury. W nagraniu udział wzięli uczestnicy grup tanecznych AGAT, MINI DEMI, TAŃCA TOWARZYSKIEGO, TAŃCA BREAKING.
- **26.12.2020** – Kluczborski Koncert Bożonarodzeniowy, online. W świątecznym programie kolędowym udział wzięli kluczborscy wokaliści i muzycy oraz Jasnogórski Chór Chłopięco-Męski „Pueri Claromontani” z Częstochowy. Patronat medialny nad Koncertem objęło TVP 3 Opole.

FERIE ZIMOWE I WAKACJE SZKOLNE 2020

- **10.02 – 21.02.2020** – Ferie zimowe „W krainie fantazji”. Ogólnorozwojowe artystyczne spotkania dla dzieci i młodzieży - z uwagi na ograniczone możliwości instytucji kultury określone odrębnymi przepisami, wszystkie zajęcia artystyczne prowadzone były w formie warsztatowej. W artystycznych spotkaniach udział wzięło 50 dzieci.
 - „Zaczarowane Studio Piosenki” dla uczniów szkół podstawowych – warsztaty wokalne;
 - „Fantastyczna kraina malucha” dla najmłodszych dzieci w wieku 5- 6 lat – warsztaty interdyscyplinarne;
 - „Czarodziejski świat gliny” dla uczniów szkół podstawowych – warsztaty ceramiczne;
 - „Magiczne Królestwo tańca” dla uczniów szkół podstawowych – warsztaty taneczne;W okresie ferii zorganizowano również spotkanie z grupą Poszukiwawczo-Ratowniczą. Tematem spotkań było zachowanie podczas zaginięcia w terenie otwartym, pierwsza pomoc, dziecko-pies.
„Bądź bezpieczny” to kolejne feryjne spotkanie edukacyjne, na którym funkcjonariusze policji przybliżali dzieciom temat zachowań w domu, szkole i w terenie otwartym, wskazując zagrożenia i niebezpieczeństwa.
 - Walentynkowe warsztaty kartkowe.
 - Warsztaty masek karnawałowych.- „Bal w zimowej krainie” zakończył Ferie w Kluczborskim Domu Kultury.
 - Wakacyjne artystyczne działania w czasie pandemii zostały ograniczone. Dzieci, które zamierzały skorzystać z proponowanych warsztatów musiały być wcześniej zapisane z powodu ograniczeń dotyczących ilości osób w placówce. Potencjalnym uczestnikom zaproponowano zajęcia w formie warsztatowej według ustalonego harmonogramu, zgodnie z wytycznymi Sanepidu oraz ustalonymi procedurami i Regulaminem ustalonym na czas pandemii.

Poza spotkaniami warsztatowymi w czasie wakacji raz w tygodniu organizowane były „Artystyczne podwórko pod chmurką”. Były to spotkania na zapleczu KDK / podwórko /gdzie odbywały się gry i zabawy - zabawy sportowe, zabawy muzyczne, wakacyjne zgadywanki,

tańce i hulanki, wykonanie przez uczestników „Artystycznego podwórka” prac malarskich i rysunkowych.

KONKURSY I WYSTAWY ONLINE.

- „Ja i moja rodzina” - konkurs plastyczny dla dzieci
- „Światowy Dzień Pszczoły”- konkurs plastyczny na rysunek Super Pszczoły 2020
- „Wakacje z piosenką” - konkurs wokalny dla dzieci przedszkolnych i uczniów szkół podstawowych.
- „Moje wakacyjne marzenia” - konkurs plastyczny dla dzieci przedszkolnych
- V Ogólnopolski Konkurs Tańca „Talent Show” Andrychów 2020– solo i duet :)
- II Ogólnopolski Domowy Turniej Tańca „Kontrowisko – 23.05.2020.
- Wystawa malarska ze zbiorów Kluczborskiego Domu Kultury, sierpień/listopad Artystyczny Klub „Labirynt” Kluczborski Dom Kultury

ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE W CZASIE OBOSTRZEŃ

Stan zagrożenia i obostrzenia w każdej dziedzinie życia społecznego spowodowały zmianę planów imprez jak też ogólną zmianę sposobu prowadzenia zajęć artystycznych. Ze względu na zakaz organizacji wszelkich imprez i festiwali oraz w trosce o dobro uczestników zostaliśmy zmuszeni do odwołania XI Wojewódzkiego Festiwalu Piosenki Dziecięcej „Wesołe Nutki” oraz XIV Międzynarodowego Festiwalu „Kluczborskie Trele”.

Od kwietnia 2020 instruktorzy rozpoczęli swoje zajęcia online. Regularnie odbywały się zajęcia grup tanecznych, które polegały na ćwiczeniach wspomagających technikę taneczną. Kształcenie zdalne odbywało się również poprzez udział w warsztatach online – Laboratorium Twórcze IMSPACE. Uczestnicy zajęć zdalnie mogli korzystać z zajęć i zestawów ćwiczeń rozgrzewających i rozciągających całe ciało. Krótkie kombinacje taneczne przygotowywały do zajęć indywidualnych oraz małych formacji.

Zdalnie prowadzone były również lekcje stepu amerykańskiego dla dzieci. Nagrane filmiki z techniką oraz podstawowymi figurami za pomocą komunikatora WhatsApp zostały udostępnione na specjalnie w tym celu stworzonej grupie o nazwie „Step-dzieci”. Zainteresowane tą dziedziną tańca osoby, w każdej wolnej chwili mogły doskonalić swój warsztat taneczny.

Od kwietnia ruszyły również zajęcia online w Studiu Piosenki. Zaproponowano uczestnikom udział w spektaklu „Piękne jest królestwo nasze”, do którego wykorzystano teksty czołowych polskich pisarzy i kompozytorów. W programie literatura – C.K. Norwid, Cz. Miłosz, J.P.II, L. Staff, K. Ujejski, M. Konopnicka, A. Asnyk, J. Burgiel, E.E. Szmitt. J. Brzechwa. W części wokalne piosenki z repertuaru między innymi Wojciecha Młynarskiego i Marka Gechuty. Uczestnicy Studia zapoznali się z repertuarem i propozycjami do indywidualnego i zespołowego wykonania.

W ramach zagospodarowania czasu wolnego i artystycznych działań na rzecz dzieci instruktorki KDK przygotowały cykl mini spektakli „Wierszolandia dla najmłodszych”. Dzieci miały okazję poznać mało znane bajki Jana Brzechwy i Hanny Niewiadomskiej z wykorzystaniem w animacji prac dzieci Studia Plastycznego KDK.

W miesiącu czerwcu na skutek zniesienia niektórych obostrzeń ale zgodnie z zaleceniami i odpowiednimi procedurami rozpoczęły się zajęcia artystyczne w Kluczborskim Domu Kultury. Jednakże nie wszystkie dzieci wróciły do bezpośrednich spotkań. W obawie przed zachorowaniem część uczestników artystycznych grup korzysta ze spotkań online. Na skutek obostrzeń na zajęcia nie wróciły również dzieci w wieku przedszkolnym.

5.1.3 WYDATKI NA KULTURĘ W 2020 ROKU W KDK

Budżet KDK wynosił:

Dotacja Gminy – 860.000,00

Przychody własne – 49.516,76

W/w środki zostały wykorzystane na działalność statutową.

5.2 Działalność Centrum Aktywności Lokalnej w Kluczborku w 2020 roku

Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) w Kluczborku, operator Kina „Bajka”, realizuje zadania na rzecz społeczności lokalnej Miasta i Gminy Kluczbork z zakresu integracji społecznej, działalności edukacyjnej, oświatowej i kulturalnej. Tworzenie wzorców i kształtowanie nawyków zdrowego sposobu spędzania wolnego czasu, poprzez integrację dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych różnych środowisk, w tym także seniorów i osób z niepełnosprawnościami.

Rok 2020 był wyjątkowo ciężkim rokiem ze względu na panującą pandemię COVID-19, która to sprawiła że nasza działalność prowadzona była w sposób przerywany i tylko przez **218 dni**. W 2020 roku w Kinie „Bajka” zorganizowane zostały projekcje audiowizualne, koncerty, przedstawienia, konferencje z wykorzystaniem wielofunkcyjnej sali audiowizualnej. Kluczborska salę kinową łącznie odwiedziło **22 496 osób**, które wzięły udział w **747 wydarzeniach/seansach/spektaklach itp.** a wypracowany dochód wyniósł **430 016,60 zł**.

- **Dystrybucja filmowa**

Wyświetlone zostały **82** tytuły filmowe w trakcie **712 seansów**, w których udział wzięło **20 373** widzów. Wpływy do kasy ze sprzedanych biletów na seanse filmowe wyniosły **360 608,60 zł** (dane z raportów kasowych). Zestawienie najlepszych i najslabszych tytułów filmowych wyświetlanych w Kinie „Bajka” w 2020r, choć należy zaznaczyć, że gdyby nie pandemia i okresy zamknięć kina (łącznie zamknięcie przez 148 dni) losy niektórych tytułów potoczyły by się inaczej, wygląda następująco:

Lp	TOP 10 tytułów filmowych (od najlepszego)	10 najslabszych tytułów (od najslabszego)
1	365 dni	Złota Klasyka: Śpiewak Jazzbandu
2	Mayday	Szkoła czarownic: Dziedzictwo
3	Psy 3. W imię zasad	Pojedynek na głosy
4	Jak zostałem gangsterem. Historia prawdziwa	Wierzę w Ciebie
5	Swingersi	Zdrajca
6	Gang zwierzaków	Zieja
7	25 lat niewinności. Sprawa Tomka Komendy (sukces – po przerwie covidowej)	Tylko sprawiedliwość
8	Doktor Dolittle	Psy i koty 3 : Łapa w łapę
9	Zenek	Incepcja – 10 rocznica premiery
10	Pętla (sukces – po przerwie covidowej)	Saint Maud

- **Wydarzenia**

Centrum Aktywności Lokalnej w celu rozbudzenia i zaspokojenia potrzeb zainteresowań kulturalnych mieszkańców naszej gminy, pomimo ciężkiego roku starało się organizować specjalne seanse filmowe tj. :

- **Kino Kobiet** - zrealizowany został 1 seans filmowy, w którym udział wzięło 162 widzów. Podczas wydarzenia wyświetlane są filmy o tematyce kobiecej (komedie romantyczne, dramaty itp.). Przed seansem filmowym prezentowane są okoliczne firmy posiadające ciekawą ofertę skierowaną dla kobiet. Dodatkową atrakcją jest gra „Szczęśliwy Fotel”, która polega na losowaniu nagród tematycznie skierowanych dla pań.
- **Pieluchowa Bajka** – zrealizowane zostały 3 seanse, w których udział wzięło 23 widzów. Podczas takich seansów są puszczone filmy o różnej tematyce dla mam z dziećmi, w związku z czym podczas seansu jest włączone światło i wyciszony dźwięk.
- **Kino Konesera** - zrealizowanych zostało 6 seansów, w których udział wzięło 526 widzów. Podczas seansów puszczone są filmy wybitnych reżyserów, produkcje nagrodzone na międzynarodowych i polskich festiwalach filmowych.

Centrum Aktywności Lokalnej wychodząc naprzeciw potrzebom naszych młodszych mieszkańców zorganizowało warsztaty i półkolonie dla dzieci w czasie wolnym. W takich integracjach udział łącznie wzięły aż **73 osoby**. Zrealizowano też projekt Narodowego Centrum Kultury „Bardzo Młoda Kultura”:

- „**Animacja poklatkowa**” – półkolonia zimowa, to wspinały czas warsztatów realizowanych dla 14 uczestników, podczas których uczyli się realizować skrupulatnie animację poklatkową. Warsztaty wymagały ogromnej cierpliwości i pomysłowości od uczestników aby stworzyć wspaniałą animację. Zajęcia prowadzone były przez reżyserkę filmów animowanych.

- „**Zabawa to poważna sprawa**” - półkolonia letnia, w której udział wzięło 19 uczestników. Tematem warsztatów teatralno – plastycznych była ekologia oraz idea zero waste, (jako styl życia bez śmieci lub „brak marnowania”), zgodnie z którym człowiek stara generować się jak najmniej odpadów, a tym samym nie zanieczyszczać środowiska. Podczas warsztatów dzieci tworzyły liczne prace plastyczne, m.in. „plastikowy ocean”, przygotowały spektakl teatralny (od scenariusza przez scenografię) oraz uczestniczyły w seansach filmowych i zajęciach ruchowych na placu zabaw na terenie Centrum Kluczborska Bajka.

- „**Zróbmy sobie film**” - półkolonia letnia, podczas której odbywały się warsztaty charakteryzatorsko – filmowe realizowane przez 5 dni, podczas których 19 uczestników miało możliwość sprawdzenia się w roli scenarzysty, charakteryzatora, aktora, operatora i reżysera. Tak jak niektórzy malarze, aby zyskać wprawę i dobry warsztat kopiowali dzieła mistrzów, tak uczestnicy spróbowali odtworzyć sceny znanych filmowców aby zaznajomić się z kadrowaniem, prowadzeniem kamery, oświetleniem, charakteryzacją i prowadzeniem aktorów. Owocem tej wspaniałej współpracy całej grypy jest nagrany, wyreżyserowany i ucharakteryzowany przepiękny film. W zajęciach wzięła udział absolwentka WSF w Łodzi.

- „**Robotyka i programowanie**” – półkolonia letnia dla 3 grup łącznie dla 31 uczestników. Warsztaty z robotyki dla dzieci to nauka programowania i rozwój logicznego myślenia w

formie dobrej zabawy. Podczas zajęć dla dzieci uczyły się tworzyć algorytmy, współpracować w zespołach, wzmacniać umiejętności manualne oraz wyobraźnię przestrzenną!

- „**Mój portret, czyli tworzę, bo czuję**” – warsztaty, w ramach których 500 uczestników wzięło udział w spotkaniu w pracowni malarskiej, gdzie zapoznali się z procesem stworzenia obrazu. Stworzyli własny projekt plastyczny, inspirowany muzyką i tańcem. Następnie zapoznali się z metodą sitodruku i za pomocą tej metody stworzyli własne emblematy, a następnie przenieśli je na koszuli i torby.

W ramach projektu dożyło się spotkanie edukacyjno – kulturalne dla nauczycieli i animatorów prowadzone przez Kino Szkoła oraz seanse dla uczniów szkół połączone z zajęciami, również prowadzonymi przez dr Joannę Skorek i dr Marcela Skorek twórców Kino Szkoły.

Centrum Aktywności Lokalnej posiada szeroki wachlarz możliwości i dlatego zorganizowanych zostało **16 wydarzeń**: spektakle, koncerty, konferencje projekty edukacyjne.

Spektakle	Koncerty	Inne
Teatr dobrego serca – Zwierzątka z polany	Koncert Andrzeja Poniądzielskiego	Retransmisja koncertów Andre Rieu – „70 lat młodości” oraz „Muzyka z magicznego Maastricht”
Pszczółka Zosia w podróży	Koncert Kolęd - koncert charytatywny dla Patrysia	Filharmonia Malucha – koncert przy współpracy Szkoły Muzycznej I stopnia w Kluczborku
Klimakterium 2 czyli menopauzy szal	II Ekumeniczny koncert kolęd	Filharmonia – lekcje i audycje muzyczne dla szkół prowadzone przez filharmoników opolskich
Gąska	Karnawałowy koncert jazzowy – Big Roll Band	Ogólnopolski Festiwal Animacji O!PLA
	Koncert Marcin Wyrostek i Muzycy	Klaun w Bajkowej Strefie – Dzień Dzień
	Tre Voci	Projekt Happy Bus
		Od czerwca do sierpnia – co tygodniowe Kino Plenerowe

• **Współpraca**

W 2020 r CAL współpracował z wieloma jednostkami organizacyjnymi Gminy, gminnymi instytucjami kulturalnymi oraz innymi instytucjami w zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych, takimi jak:

- Kluczborski Dom Kultury i Młodzieżowy Dom Kultury z Kluczborka
- Muzeum im. Jana Dzierżona,
- Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Kluczborku,
- Big Roll Band,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Komenda Powiatowej Straży Pożarnej,
- Szkoły podstawowe i średnie,
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna oraz Biblioteka Pedagogiczna,
- Sieć Kin Studyjnych i Lokalnych,
- Parafia Ewangelicko-Augsburska,
- Hospicjum Ziemi Kluczborskiej Św. Ojca Pio,

- Happy Kids,
- Stowarzyszenie Oczami zwierząt,
- Stowarzyszenie rodzin i przyjaciół osób z zaburzeniami psychicznymi „Nadzieja”,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Fabryka Zmian”.

5.3 MUZEUM IM. JANA DZIERŻONA W KLUCZBORKU

5.3.1 DZIAŁALNOŚĆ

Muzeum im. Jana Dzierżona jako muzeum regionalne gromadzi, konserwuje, opracowuje i udostępnia dobra kultury z terenu Ziemi Kluczborskiej i pñ. Opolszczyzny w zakresie archeologii, historii i etnografii ze szczególnym uwzględnieniem pszczelarstwa. Dział Archeologii obejmuje zabytki pozyskane głównie z własnych badań wykopaliskowych – od środkowej epoki kamienia do okresu średniowiecznego – pochodzące przede wszystkim z terenów gmin Kluczbork, Byczyna, Wołczyn. Dział Etnografii gromadzi zabytki kultury ludowej Ziemi Kluczborskiej i terenów przyległych oraz historii pszczelarstwa w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem Śląska. Do najcenniejszych zabytków należy tzw. barć odrzańska, datowana na X w., oraz dawne ule pniowe i figuralne. Dział historii gromadzi zabytki archiwalne i dokumenty związane z regionem oraz wytwory kultury materialnej minionych okresów historycznych, w tym broń białą i palną, wyroby rzemiosła cechowego, meble, numizmaty. Oddzielną kolekcję stanowią zbiory dzierzonowskie – zespół pamiątek po ks. Janie Dzierżonie (1811-1906), twórcy nowoczesnego pszczelarstwa i patronie Muzeum. Ponadto w muzeum gromadzone są dokumenty dotyczące aktualnych wydarzeń w regionie, pomocnicze zbiory wystawiennicze oraz dokumentacja fotograficzna dotycząca muzeum i regionu. Muzeum współpracuje z innymi muzeami, stowarzyszeniami i instytucjami. Opracowuje scenariusze wystaw, teksty informacyjne, udostępnia zbiory i materiały do wystaw, odpowiada na kwerendy.

5.3.2 DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA

Epidemia koronawirusa SARS-CoV-2 spowodowała zmiany we wszystkich sferach życia na świecie i w Polsce. Muzeum było nieczynne dla zwiedzających w dniach: 12.03 – 6.05.2020 r. oraz 7.11 – 31.12.2020 r. Odwołane lub przesunięte na inny termin zostały zaplanowane wcześniej wydarzenia, wystawy czasowe wraz z wernisażami i mającymi im towarzyszyć działaniami edukacyjnymi. Działalność informacyjna, edukacyjna i warsztatowa odbywała się on-line na stronie internetowej i muzealnym profilu na Facebook’u.

• Frekwencja

W 2020 r. Muzeum w Kluczborku zwiedziło **1345 osób**, w tym 11 grup zorganizowanych (łącznie 264 osoby). Oprowadzono 41 grup – 707 osób. Z oferty zniżkowych biletów **Gmina Kluczbork dla Seniora** skorzystały 2 osoby. Muzeum rozpoczęło również obsługę ogólnopolskiego programu Karta Dużej Rodziny.

Działalność oświatowa muzeum prowadzona jest głównie w oparciu o wystawę stałą oraz wystawy czasowe, które przygotowywane są ze zbiorów własnych albo wypożyczone z innych muzeów, instytucji i stowarzyszeń. Tematyka wystaw jest bardzo różnorodna, bo są to m.in. wystawy przedstawiające historię i kulturę narodową, różne dziedziny sztuki, twórczość plastyczną i pasje mieszkańców miasta i regionu, a także kulturę i sztukę innych krajów oraz wystawy przyrodnicze. W 2020 roku prezentowano:

- **Wystawy: stała i plenerowe:**
 - stała „**Pszczelarstwo dawne i nowe**”;
 - plenerowe: „**Ule**” i „**Ule figuralne**” na skwerku za budynkiem i w pawilonie przed wejściem do muzeum;

- **10 wystaw czasowych:**
 - „**Świat kobiety. Ślączka w rodzinie, kulturze i społeczeństwie (1850-1940)**”, wystawa ze zbiorów Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu-Bierkowicach i Muzeum im. Jana Dzierżona; 01.01 – 16.02.2020 r.; 35 dni wystawienniczych, 338 osób;
 - „**Kluczbork i okolice - wystawa pokonkursowa**” przygotowana przez PSP nr 2 im. J. Korczaka w Kluczborku; 01.01. – 11.03.2020 r.; 53 dni wystawienniczych, 564 osoby;
 - „**Egzotyczne szopki bożonarodzeniowe**”, wystawa ze zbiorów Muzeum Misyjno-Etnograficznego Księży Werbistów w Pieniężnie; 01.01. – 23.02.2020 r.; 40 dni wystawienniczych, 417 osób;
 - „**Sercem malowane – twórcze pasje kobiet**”, wystawa przygotowana we współpracy ze Stowarzyszeniem Regionu Kluczborskiego Kobietom Mammograf; 01.03. – 11.03.2020 r.; 9 dni wystawienniczych, 119 osób;
 - **Świat Ajnów. Od Bronisława Piłsudskiego do Shigeru Kayano**, wystawa przygotowana przez Muzeum Miejskie w Żorach; 06.03. – 11.10.2020 r.; 109 dni wystawienniczych, 804 osoby;
 - „**Pod opieką Dwunastu Apostołów – dawny rynek w Kluczborku**”; wystawa własna, 20.05 – 31.12.2020 r.; 116 dni wystawienniczych, 777 osób;
 - „**Radość życia w afrykańskich batikach**”, wystawa ze zbiorów Muzeum Misyjno-Etnograficznego Księży Werbistów w Pieniężnie; 20.05. – 1.09.2020 r., 68 dni wystawienniczych, 524 osoby;
 - „**Malarstwo Elżbiety Szolomiak**”, wystawa ze zbiorów Artystki, 6.09. – 18.10.2020 r.; 31 dni wystawienniczych, 215 osób;
 - „**Od lunety Galileusza do teleskopów kosmicznych**”, wystawa ze zbiorów Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie; 15.10. – 31.12.2020 r., 16 dni wystawienniczych, 35 osób;
 - „**Alfabet Pana Bronisława. Wystawa poświęcona B. Gniazdowskiemu w 30. rocznicę śmierci**”; 25.10. – 31.12.2020 r.; 9 dni wystawienniczych, 15 osób.
- **Spacer wirtualny**, prezentujący wystawy stałe oraz wystawę czasową „Pod opieką Dwunastu Apostołów...”. Premiera spaceru miała miejsce 25.11.2020 r. Do 31.12.2020 r. został on wyświetlony 680 razy, średnia oglądalność ok. 8 minut.

Ważnym elementem w działalności edukacyjnej muzeum są pokazy, konkursy i warsztaty plastyczne. Związane są one tematycznie z działalnością muzeum, z regionem, z prezentowanymi wystawami bądź też świętami i wydarzeniami. W 2020 r. wiele takich zaplanowanych działań nie odbyło się z powodu pandemii. Część została zastąpiona wydarzeniami on-line na stronie internetowej i Facebooku.

- **Warsztaty plastyczne**

Poszerzają wiedzę i umiejętności manualne uczestników. Prace, które wykonują zabierają ze sobą do domu. W 2020 r. zdołaliśmy zrealizować 2 tematy takich zajęć, w których wzięły udział 2 grupy zorganizowane – 31 osób:

- warsztaty wykonywania świec z węzy (do wystawy stałej „Pszczelarstwo dawne i nowe”);
- warsztaty „Wirujący krążek” (do wystawy czasowej Świat kobiety...”).

• Warsztaty plastyczne on-line

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom obserwujących nasz muzealny profil na Facebooku i stronie internetowej, zorganizowaliśmy warsztaty plastyczne on-line:

- warsztaty wielkanocne – „Jak ozdobić jajko w roślinny wzór”;
- warsztaty wielkanocne – „Zwierzaki pomponiaki”;
- krótki kurs szycia maseczek – „Zamaskuj się”;
- domki dla zapylaczy – „Owad zapyla, a nam się to opyla”;
- ozdabianie tkanin/ekotoreb stemplami z liści – „Zielone warsztaty”;
- warsztaty – „Wesołe pszczołki”;
- warsztaty – „Woskowijki”;
- warsztaty bożonarodzeniowe – „Ozdoby choinkowe”.

• „Ferie w muzeum” i „Wakacje w muzeum”

Podczas ferii zimowych i wakacji proponujemy bezpłatne zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży. Na ferie zimowe oferta obejmowała 2 zajęcia:

- warsztaty plastyczne „Wirujący krążek”;
- prezentacja multimedialna „Kubi-sztuka” połączona z warsztatami;

Oferta na wakacje obejmowała darmowy wstęp dla dzieci i młodzieży w każdą wakacyjną środę oraz dwa bezpłatne zajęcia plenerowe „Pracowity jak pszczołka” na muzealnym skwerku.

• Oferta on-line

Teksty, prezentacje, zdjęcia publikowane na stronie internetowej i na muzealnym Facebooku związane z bieżącymi świętami i wydarzeniami, historią i działalnością muzeum, ciekawostkami z życia pszczół oraz artykuły z elementami historii Kluczborka, m.in.:

- „O życiodajnej gałązce zielonej” – kilka słów o niedzieli palmowej;
- „Słowo o genezie i historii świąt Wielkanocy”;
- „Muzealne SPA” – o konserwacji zbiorów;
- „Pszczelarz, kapłan, pasjonat” – ciekawostki o patronie muzeum;
- „Sławomir Lewczuk – wspomnienie”;
- „Noc Muzeów 2014-2019” – prezentacja;
- „Czy wiesz, że pszczoły śpiewają?”;
- „Czy pszczoły tańczą?”;
- Obraz B. Jarkłowskiego „Brama Polska ok. 1846 r.” z komentarzem dot. historii Kluczborka;
- Obraz B. Jarkłowskiego „12 Apostołów. Strona południowa” z komentarzem dot. historii ratusza w Kluczborku;
- „Tradycyjny wypiek chleba”;

- „O wilkomie słów kilka”.

- **Cykl „Eksponat miesiąca”**

Prezentacja wybranych eksponatów ze zbiorów muzeum:

- Zespół dokumentów znalezionych 13.07.2012 r. w kuli iglicy wieży kluczborskiego ratusza;
- Akt erekcyjny z 1898 r.;
- Filiżanka dla wąsacza;
- Fotografia z 1920 r.;
- Stojak pod choinkę.

5.3.3 WYDARZENIA

- **Wernisaże**

Do wielu wystaw czasowych organizowane są wernisaże, w których może wziąć udział każdy zainteresowany. Oprócz tego zapraszani są sympatycy naszego Muzeum, nauczyciele z klasami. W 2020 r. w salach Muzeum odbyły się 2 wernisaże, w których udział wzięło łącznie 91 osób:

- 1 marca wernisaż wystawy czasowej: **„Sercem malowane – twórcze pasje kobiet”** XVIII edycja, w którym wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych, panie których prace były prezentowane na wystawie i inni przybyli goście. W otwarciu wzięło udział 45 osób.
- 6 marca otwarcie wystawy czasowej **„Świat Ajnów. Od Bronisława Piłsudskiego do Shigeru Kayano”** z udziałem dyrektora Muzeum Miejskiego w Żorach p. L. Buchalika, który wygłosił prelekcję dla przybyłych gości, w tym 17 uczniów z klasy V e z PSP nr 2 w Kluczborku, którzy oprócz wysłuchania prelekcji wzięli udział w warsztatach plastycznych prowadzonych przez pracownice żorskiego muzeum. Łącznie w otwarciu wzięło udział 46 osób.

- **Wernisaż on-line**

Z powodu pandemii i ograniczenia działalności instytucji kultury, jeden wernisaż miał miejsce w przestrzeni on-line. 15 października na muzealnym Facebooku relacjonowaliśmy otwarcie wystawy czasowej **„Od lunety Galileusza do teleskopów kosmicznych”**, podczas którego prelekcję wygłosił pracownik Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, pan M. Banaś. Wydarzenie zostało wyświetlone 1,3 tys. razy i uzyskało 48 reakcji.

- **Europejskie Dni Dziedzictwa**

Europejskie Dni Dziedzictwa to wspólna inicjatywa Rady Europy i Unii Europejskiej, mająca na celu promowanie zabytków. W projekcie uczestniczą wszystkie państwa członkowskie Rady Europy, w tym także Polska, która włączyła się do akcji w 1993 roku. EDD to największy w Europie projekt społeczno-edukacyjny, a także najważniejsze święto zabytków kultury

Starego Kontynentu. Głównym celem EDD jest szeroko pojęta edukacja historyczna i kulturalna, promowanie różnorodności regionalnego dziedzictwa kulturowego, podkreślenie wspólnych korzeni kultury europejskiej oraz propagowanie dialogu międzykulturowego. W ramach 28 edycji pod hasłem „Moja droga” Muzeum udostępniało bezpłatne zwiedzanie wystaw oraz na muzealnym skwerku został zorganizowany pokaz kulinarny „Miodowe powitanie jesieni” w wykonaniu J. S. Andrasza – miłośnika kuchni portugalskiej, blogera i autora przewodników po Portugalii. Uczestniczyło w nim 30 osób.

5.3.4 WYDATKI NA KULTURĘ

- **Muzealia**

W 2020 r. łączny koszt poniesiony na zakup i pozyskanie muzealiów – 3 228,44 zł.

Do księgi wpływu muzealiów wpisano 70 pozycji, w tym 54 zakupów za kwotę 2 872,45 zł. Stan muzealiów na 31.12.2020 r. – 6191 zabytków.

- **Wystawy**

Koszty poniesione z modernizacją i utrzymaniem wystaw stałej i plenerowych (m.in. konserwacja uli, zakup telewizora, tablicy oraz sprzętu wystawienniczego w celu uatrakcyjnienia prezentacji wystaw, dbanie o skwerek za budynkiem muzeum oraz pawilonu przed budynkiem). Koszty związane z organizacją wystaw czasowych (wypożyczenie wystaw, transport, zakup materiałów aranżacyjnych, wydruk plakatów, plansz, itp.). Łączny koszt – 13 162,14 zł.

- **Spacer wirtualny i działania on-line**

W związku z pandemią oraz przede wszystkim w celu sprostania zapisom ustawy o dostępności (dostęp alternatywny), zamówiono i zrealizowano spacer wirtualny obejmujący wszystkie wystawy stałe w Muzeum oraz czasową wystawę własną. Koszt – 4 920,00 zł.

Oprócz tego dla lepszego przekazu działań on-line zakupiono statyw do aparatu i mikrofony krawatowe, a także wyposażono mini pracownię digitalizacji zbiorów w sprzęt do fotografowania (tło, softboxy, świetlówki fotograficzne, statywy do lamp, skaner). Było to możliwe dzięki otrzymanej pieniężnej **Nagrodzie Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku 2019**, za publikację „Kluczbork. Szkice z dziejów miasta” - 5 000 zł.

- **Warsztaty plastyczne, lekcje muzealne**

Koszty organizacji warsztatów oraz zakup materiałów do prowadzenia przyszłych zajęć edukacyjnych dla dzieci i nie tylko – 5 399,72 zł.

- **Biblioteka**

Zakup książek do biblioteki muzealnej – 695,04 zł.

- **Remonty**

Koszt remontów przeprowadzonych w budynku muzeum (m.in. malowanie sal wystawowych na I piętrze, wymiana rury kanalizacyjnej w piwnicy budynku) – 23 653,02 zł.

- **Materiały promocyjne**

W celu stworzenia spójnego wizerunku promocyjnego zaprojektowano i zamówiono kubki, ekotorby (do sprzedaży i celów promocyjnych) oraz papier firmowy, wizytówki, ozdobną pieczęć (do celów promocyjnych) – wszystkie z wizerunkiem pawilonu z ulami figuralnymi. Koszt – 3 658,61 zł.

- **Pakowanie zabytków**

Z powodu planowanego remontu dachu na budynku muzeum spakowano i przygotowano do wywiezienia zabytki znajdujące się w magazynach na poddaszu. W tym celu pozyskano i zakupiono materiały do ich pakowania. Koszt – 1 516,08 zł.

- **Programy**

Zakup programu do inwentaryzacji zbiorów i wyposażenia muzeum „Szybka inwentaryzacja” oraz licencji programu do ewidencji zbiorów „Kustosz24”. Koszt – 10 672,35 zł.

- **Zakup, modernizacja i serwis sprzętu komputerowego i oprogramowania**

Koszt – 35 046,09 zł.

- **Instrukcja kancelaryjna**

W porozumieniu z Archiwum Państwowym zlecono firmie zewnętrznej opracowanie nowej Instrukcji kancelaryjnej, Jednolitego Rzeczowego Wykazu Akt oraz Zasad prowadzenia Archiwum Zakładowego, obowiązujących od 2021 r. Koszt – 2 200 zł.

- **Covid-19**

W związku z pandemią zakupiono stojak na płyn do dezynfekcji dla zwiedzających, środki do dezynfekcji oraz środki ochrony osobistej dla pracowników. Koszt – 2 344,70 zł.

5.4 DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ I GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W KLUCZBORKU

5.4.1 WYDATKI NA KULTURĘ

Dotacja Gminy Kluczbork w 2020 roku wyniosła 842.000,00 zł, dotacja Starostwa Powiatowego w Kluczborku przyznana na pełnienie zadań biblioteki Powiatu Kluczborskiego wyniosła 41.129,00 zł.

5.4.2 DZIAŁALNOŚĆ MiGBP

W 2020 r. MiGBP prowadziła działalność podstawową – gromadzenie, opracowanie, udostępnianie zbiorów (książki, czasopisma, zbiory audiowizualne, zbiory elektroniczne, dokumenty życia społecznego) oraz działalność informacyjną, edukacyjną, kulturalną i

promocyjną. Obok udostępniania książek w postaci tradycyjnej biblioteka zapewniła możliwość wypożyczenia audiobooków, muzyki na płytach CD i filmów na DVD, umożliwiła również czytelnikom dostęp do katalogu on-line a także korzystanie z e-booków poprzez bezpłatny dostęp do czytelni on-line - Ibuk Libra, w ramach uczestnictwa w Konsorcjum Opolskich Bibliotek Publicznych.

W 2020 r. biblioteka zrealizowała 2 zadania ze środków zewnętrznych:

- Zakończono realizację projektu „Wkręć się w bibliotekę na kołach!”, sfinansowanego ze środków Fundacji Orlen w ramach drugiej edycji programu „Moje Miejsce na Ziemi”. Grant wyniósł 10.000 zł, projekt był realizowany od 01.11.2019 r. do 30.10.2020 r. Celem projektu było stworzenie mobilnej biblioteki na rowerze cargo, promocja czytelnictwa, dotarcie z naszą ofertą do miejsc oddalonych od siedziby biblioteki. Odbyło się 20 spotkań plenerowych, w których wzięło udział ponad 500 osób (spotkania odbywały się z zachowaniem zasad bezpieczeństwa w czasie pandemii). Bibliotekarz odwiedził przedszkolaki, uczniów szkół podstawowych i seniorów. Bibliorower był też atrakcją tegorocznej edycji Narodowego Czytania. W ramach projektu zakupiliśmy również 135 tytułów książek, które są bardzo chętnie wypożyczane przez kluczborskich czytelników.
- Zadanie pod nazwą „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych”. Całkowity koszt zadania wyniósł 62.146,97 zł, a kwota dofinansowania wyniosła 21.700,00 zł i została pozyskana w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, data zakończenia zadania: 30.11.2020 r.

Pozyskane i zrealizowane projekty pozwoliły na rozszerzenie oferty bibliotecznej dla mieszkańców Gminy Kluczbork.

5.4.3 ORGANIZACJA IMPREZ I WYDARZEŃ PRZEZ MiGBP

Trwająca od marca epidemia zdecydowanie ograniczyła możliwość realizacji działań edukacyjnych i kulturalnych. Pomimo trudności nasza Biblioteka (łącznie z filiami) zorganizowała:

- 23 lekcje biblioteczne i zajęcia edukacyjne, uczestniczyło w nich 268 uczniów i dzieci przedszkolnych;
- „Ferie w Bibliotece” – spotkania dla dzieci w czasie ferii zimowych (10 - 14 lutego), grupa uczestników liczyła 10 osób, dla których przygotowano ciekawe i różnorodne zajęcia. Głównym tematem była ekologia i ochrona przyrody – wykonywano zabawki dla psów, ekologiczne obrazki, zawieszki z przysmakami dla ptaków;
- 9 wystaw, które obejrzało 860 osób;
- 1 spotkanie autorskie z Alkiem Rogozińskim, w ramach projektu „Zaczytane Opolskie”;
- 53 spotkania w ramach głośnego czytania, w tym 47 spotkań dla dzieci przedszkolnych i 6 dla dorosłych (bibliotekarze odwiedzają mieszkańców Domu Pomocy Społecznej oraz Stobrowskiego Centrum Seniora w Kluczborku, dostarczają książki, czasopisma i czytają zainteresowanym osobom);
- 17 spotkań dla czytelników w Bibliotece (spotkania wiernych czytelników, współpraca z organizacjami zrzeszającymi seniorów na terenach wiejskich, grupami nieformalnymi), 172 uczestników;
- 77 wystawek i gazetek;
- przyjęliśmy 5 wycieczek z przedszkoli i szkół.

- **Spotkania autorskie:**

- z Alkiem Rogozińskim, jednym z najbardziej poczytnych polskich autorów komedii kryminalnych; spotkanie odbyło się w Filii w Bogacicy w ramach projektu „Zaczytane Opolskie” (październik, 15 uczestników – z powodu reżimu sanitarnego).

- **Wystawy:**

- „Siatkówka – sport, co łączy a nie dzieli!” wystawa pokonkursowa z Zespołu Szkół w Byczynie (styczeń – luty);
- „Malarstwo Heleny Górki”, w ramach promocji lokalnych twórców (luty);
- „Młodzi, zdolni, kreatywni” – prace plastyczne uczniów Zespołu Szkół Nr 1 w Kluczborku (marzec);
- „Wielkanoc na dawnej pocztówce” – ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu (kwiecień, ze względu na epidemię w wersji online na fanpage’u Biblioteki na Facebook’u);
- „Karol Wojtyła #narodziny” – wystawa z okazji Roku Jana Pawła II przygotowana przez Centrum Myśli Jana Pawła II w Warszawie, uzupełniona książkami ze zbiorów kluczborskiej Biblioteki (maj);
- „Rodzina, ach rodzina...” – archiwalne fotografie portretujące rodziny Ziemi Kluczborskiej (maj – czerwiec);
- „Opowieści niesamowite – literackie oblicza strachu” ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu (październik);
- „Malarstwo Jadwigi Płocikiewicz-Dzięgiel”, w ramach promocji lokalnych twórców (listopad - grudzień).

- **Pozostałe imprezy:**

- Narodowe Czytanie – plenerowe czytanie „Balladyny” Juliusza Słowackiego, zorganizowane we współpracy z Filią Biblioteki Pedagogicznej (05.09.2020);
- Noc Bibliotek pod hasłem „Klimat na czytanie” (10.10.2020). Dla uczestników wieczornej imprezy promującej książki, czytelnictwo i bibliotekę przygotowano m.in.: akcję „Upoluj książkę”; spotkanie na temat pszczół i pszczelarstwa „Cud miód”; kiermasz książek, płyt winylowych i kaset magnetofonowych; wystawę książek na temat ekologii, wegetarianizmu, przyrody; projekcję filmu dla dzieci. Ze względu na trwającą epidemię liczba uczestników była ograniczona przez względy sanitarne. W spotkaniach uczestniczyło ok. 30 osób. W akcji „Upoluj książkę” wg uczestników wydarzenia na Facebook’u (tam umieściliśmy zagadki) – ponad 50 osób.

5.4.4 FREKWENCJA NA IMPREZACH I WYDARZENIACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ MiGBP

Ogółem w ramach działalności kulturalno-oświatowej (127 wydarzeń) bibliotekę odwiedziło 2.575 osób. Największą frekwencję miała Noc Bibliotek, Narodowe Czytanie oraz wystawy.

6. SPORT I REKREACJA

6.1 DZIAŁALNOŚĆ OSiR

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku zarządza obiektami rekreacyjnymi i sportowymi na terenie gminy Kluczbork:

- Kryta pływalnia o wymiarach niecki basenu 8m x 25m, która posiada także brodzik do nauki pływania o wymiarach 3,5m x 8m oraz dwie sauny fińskie;
- Hala widowiskowo-sportowa na ok. 500 miejsc siedzących oraz wymiarach parkietu 28,5m x 40m i powierzchni 1949 m²;
- Kompleks boisk sportowych wraz z szatniami i zapleczem socjalnym, o wymiarach boiska do piłki nożnej: 30m x 62m i powierzchni 1860m² oraz boiska do koszykówki i siatkówki o wymiarach 19,1m x 32,1m i powierzchni 613,11m²;
- 9 boisk trawiastych należących do Ludowych Zespołów Sportowych;
- Ośrodek Turystyczno-Wypoczynkowy w Bąkowie przeznaczony do wypoczynku letniego mieszkańców miasta i Gminy Kluczbork. Ośrodek posiada 52 miejsca noclegowe w murowanych domkach 3 i 4-osobowych, pole namiotowe dla 100 osób, 29 stanowisk na przyczepy kempingowe z przyłączami energii elektrycznej i TV, kuchnię turystyczną, sanitariaty z umywalkami i prysznicami oraz miejsce parkingowe. Na terenie ośrodka znajduje się: basen kąpielowy o wymiarach: 50m x 20m i głębokości 140-190 cm, brodzik o wymiarach: 20m x 10m, boiska: do piłki siatkowej, siatkówki plażowej, koszykówki; kort do tenisa ziemnego, zalew wodny utworzony na rzece Stobrawa o pow. 3 ha ze sprzętem pływającym (kajaki, rowery wodne), plac zabaw dla dzieci, park linowy, pole paintballowe oraz Centrum Szkoleniowo-Konferencyjne "EKOTUR";
- Zbiornik retencyjny z funkcją rekreacyjno-wypoczynkową w Ligocie Górnej posiadający kąpielisko ogólnodostępne, bezpłatne, strzeżone przez dwóch ratowników wodnych posiadających wymagane kwalifikacje i uprawnienia, niezbędne wyposażenie w sprzęt ratowniczy, dwa stanowiska pod prysznice oraz miejsca parkingowe. Kąpielisko spełnia wszelkie wymogi zawarte w Ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Na terenie zbiornika znajduje się wypożyczalnia sprzętu wodnego należąca do prywatnego właściciela;
- Wojewódzki Kampus Sportowo-Rekreacyjny Stobrawa - interdyscyplinarna baza sportowo – rekreacyjna dla zawodników, drużyn, młodzieży oraz mieszkańców nie tylko z Kluczborka lecz również z całego regionu, jego powierzchnia wynosi 12 ha a w jego skład wchodzi:
 - ✓ Internat sportowy, w którym znajduje się 37 miejsc noclegowych w pokojach 1,2 i 3 osobowych. Każdy pokój wyposażony jest w pełny węzeł sanitarny (kabina prysznicowa, suszarka do włosów), łóżka, TV sat, internet, klimatyzację oraz wentylację. Internat posiada także kuchnię z wyposażeniem, stołówkę oraz salę konferencyjną na około 30 osób;
 - ✓ Hala sportowa, która dzieli się na trzy strefy funkcjonalne: pierwsza o powierzchni użytkowej 1564m², wymiary parkietu sportowego 23m x 41,8m i powierzchni 964m². Druga strefa to pomieszczenia o funkcji sportowej: zespół szatni wraz z pełnym węzłem sanitarnym, pokój trenerów z własnym odrębnym węzłem sanitarnym, pomieszczenia przeznaczone do badań wydolnościowych i fizjologicznych oraz pomieszczenia odnowy biologicznej (sauna, jacuzzi, siłownia oraz gabinet masażu). Trzecia strefa to pomieszczenia o funkcji techniczno-administracyjnej w skład których wchodzi pomieszczenia biurowe, socjalne oraz sala konferencyjna. Powierzchnia zabudowy hali przed remontem wynosiła 1574,46 m² natomiast po rozbudowie 1746,12 m², wysokość budynku to 10,69 m. Budynek hali jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych;

- ✓ Pawilon sportowy - położony przy stadionie piłkarsko – lekkoatletycznym o powierzchni 508 m². Pawilon stanowi zaplecze sportowo – socjalne dla ekip kompleksu sportowego, posiada szatnie z pełnym węzłem sanitarnym oraz salę konferencyjną na 50 osób;
- ✓ Stadion Miejski o wymiarach boiska 106m x 69m oraz powierzchni 2776 miejsc siedzących w tym 500 w sektorze gości, posiada szatnie meczowe z pełnym węzłem sanitarnym, pomieszczenia trenerów, sędziów, medyczne, salę konferencyjną dla mediów, sztuczne nawodnienie płyty boiska, monitoring oraz ogrodzony parking;
- ✓ Stadion piłkarsko-lekkoatletyczny to obiekt spełniający wymogi PZPN do rozgrywania meczów IV ligi, wymiary boiska 104m x 65m, ilość miejsc siedzących 200 i 500 stojących;
- ✓ Pełnowymiarowe boisko piłkarskie ze sztuczną nawierzchnią, które znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie stadionu miejskiego. Płyta boiska o wymiarach 102 m x 64 m z zamontowanymi piłkochwytnymi o wysokości 5m;
- ✓ Boisko wielofunkcyjne ze sztuczną trawą to nowoczesny obiekt o wysokim standardzie pokryty elastyczną nawierzchnią poliuretanową, boisko ma wymiary 30m x 50m jest ogrodzone i monitorowane. Obiekt jest wielofunkcyjny przystosowany do gry w koszykówkę, siatkówkę, piłkę nożną i piłkę ręczną ma charakter otwarty i ogólnodostępny;
- ✓ Boiska treningowe trawiaste trzy ogólnodostępne o doskonale utrzymanej nawierzchni trawiastej z wyposażeniem treningowym;
- ✓ Korty tenisowe - na terenie kampusu znajduje się 6 kortów, z czego 4 należą do prywatnego właściciela wraz ze szkołą tenisową i wypożyczalnią sprzętu sportowego.

6.2 LICZBA KLUBÓW / SEKCJI SPORTOWYCH DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE GMINY:

Kluby i sekcje sportowe

- **PIŁKA NOŻNA**
 - Miejski Klub Sportowy w Kluczborku – klub grający na poziomie III Ligi mężczyzn; 12 sekcji
 - Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w Bogdańczowicach (piłka nożna ko kobiet)
 - Stowarzyszenie Akademia Piłkarska MŁODY MKS Kluczbork
 - Akademia Piłkarska Funball
- **PIŁKA SIATKOWA**
 - Uczniowski Klub Sportowy „Mickiewicz” w Kluczborku – klub grający na poziomie I Ligi Mężczyzn;
 - Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” w Kluczborku (piłka siatkowa dziewcząt)
- **PIŁKA RĘCZNA**
 - Uczniowski Klub Sportowy „BASZTA” w Kluczborku
 - Stowarzyszenie Miłośników Piłki Ręcznej „Szczypiorniak” w Kluczborku
- **SZTUKI WALKI**
 - Kluczborski Klub Karate
 - Kluczborska Sekcja Aikido OSA
 - [Progres BJJ i MMA Kluczbork](#) (Brazylijskie Jiu Jitsu)
- **KOLARSTWO SZOSOWE**
 - Uczniowski Klub Sportowy "Stobrawa" w Kluczborku
 - Stowarzyszenie Rowerowe „Cyklista” Kluczbork

- **TENIS ZIEMNY**
 - Klub Tenisowy Return w Kluczborku
 - Kluczborskie Towarzystwo Tenisowe
- **WSPINACZKA**
 - Kluczborski Klub Wspinaczkowy „Zawrat”
- **SZACHY**
 - Ludowy Zespół Sportowy „Goniec” w Kluczborku
- **PŁYWANIE**
 - Uczniowski Klub Sportowy „Junior” w Kluczborku
- **BIEGI**
 - Kluczborska Grupa Biegowa
- **Ludowe zespoły sportowe**
 - Na terenach wiejskich naszej gminy funkcjonuje 11 Ludowych Zespołów Sportowych zrzeszonych w Gminnym Związku Ludowych Zespołów Sportowych w Kluczborku.

6.3 LICZBA DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH UCZĘSZCZAJĄCYCH NA ZAJĘCIA SPORTOWE

- **Uczniowie szkół z Gminy Kluczbork**
 - zajęcia sportowo – rekreacyjne organizowane w ferie zimowe oraz wakacje – 1900 os./rocznie;
 - zajęcia pozalekcyjne około 1400 os./rocznie;
 - zawody szkolne Gminne i powiatowe brało udział 3800 os./rocznie;
 - korzystanie z obiektów sportowych OSiR-u (hale, boiska, basen) – 11700 os./rocznie;
 - inne imprezy (koncerty) – 2000 os./rocznie
- **Dzieci w wieku przedszkolnym z Gminy Kluczbork**
 - imprezy sportowo – rekreacyjne – 3000 os./rocznie;
 - Inne imprezy (np. dzień dziecka) – 2000 os./rocznie
- **Osoby dorosłe**
 - imprezy sportowo – rekreacyjne – 21900 os./rocznie;
 - korzystanie z obiektów sportowych OSiR-u (hale, boiska, basen) - 7350 os./rocznie;
 - Inne imprezy (koncerty, kabarety) – 7500 os./rocznie;
 - Basen oraz tereny rekreacyjne Ośrodka Turystyczno-Wypoczynkowego w Bąkowie
W okresie wakacji na terenie basenu przebywało
poniedziałek- piątek ok 400 osób dziennie
sobota- niedziela około 1000 osób dziennie
 - Imprezy rekreacyjne ok 2000 osób/rocznie

6.4 ORGANIZACJA IMPREZ SPORTOWYCH

6.4.1 Imprezy sportowe oraz inne wydarzenia organizowane przez OSiR

Nazwa imprezy / wydarzenia	data i miejsce imprezy / wydarzenia	nazwa organizatora
Mecze o Mistrzostwo Polski I ligii w piłce siatkowej mężczyzn	Sezon 2020 Hala OSiR	UKS „Mickiewicz” Kluczbork

Mecze o Mistrzostwo Polski III ligii w piłce nożnej	Sezon 2020 Stadion Miejski w Kluczborku	Miejski Klub Sportowy w Kluczborku
XVII edycja Halowej Ligi Piłki Nożnej o Puchar Burmistrza Miasta Kluczbork	styczeń – luty 2020 /Hala OsiR,	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku Gmina Kluczbork
Noworoczny Koncert Charytatywny dla Patrysia	19.01.2020 / Hala OsiR	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku
Gala i Bal "Plastrów Miodu"	22.02.2020 / Hala OsiR	Powiat Kluczborski Kluczborski Inkubator Przedsiębiorczości Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku
Mistrzostwa Województwa Opolskiego Pracowników Samorządowych w Halowej Piłce Nożnej	29.02.2020 / Hala OsiR	Marszałek Województwa Opolskiego Gmina Kluczbork Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku
Ferie zimowe w Gminie Kluczbork	10 – 23.02.2020 / Obiekty OSiR-u Kluczbork	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku Gmina Kluczbork
VIII edycja Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych Tropem Wilczym	01.03.2020 / Stadion Miejski w Kluczborku, ul. Sportowa 7	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku Urząd Miejski Kluczbork ZHR Okręg Kluczbork
Otwarcie Kąpieliska na Zalewie Kluczbork	24.06.2020 - 31.08.2020 / Zalew Kluczbork – plaża	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku
Wakacje na sportowo w Gminie Kluczbork	02.07– 21.08 2020 / Obiekty OsiR-u Kluczbork	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku Gmina Kluczbork
Sportowy piknik rodzinny	04.08.2020 / OTW Bąków	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku Administracja Oświaty w Kluczborku
Międzynarodowy Turniej Karate Tradycyjnego o Puchar Burmistrza Miasta Kluczborka	28.11.2020 / Hala OSiR	Kluczborski Klub Karate Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kluczborku

6.4.2 Zajęcia oraz inne formy wypoczynku zrealizowane na obiektach OSiR-u:

- Zajęcia dla uczniów szkół podstawowych z Gminy Kluczbork, prowadzone od 29 czerwca do 28 sierpnia, od poniedziałku do piątku, w godzinach 10.00 – 15.00; w programie gry i zabawy na sportowo, siatkówka, piłka nożna oraz korzystanie z basenu w Bąkowie. Zajęcia i opiekę nad dziećmi sprawował Animator Sportu na obiektach

Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kluczborku: Hala OSiR Kluczbork przy ul. Mickiewicza 10, Ośrodek Turystyczno-Wypoczynkowy w Bąkowie oraz na kompleksie Boisk „ORLIK” przy PSP Nr 2 w Kluczborku. Dla uczestników zajęć zapewniony był bezpłatny wstęp wraz z dowozem na basen do Bąkowa;

- Joga na trawie: wspólne ćwiczenia z jogi na świeżym powietrzu dla całej rodziny. Zajęcia prowadzone były w każdą sobotę od 27 czerwca do 29 sierpnia, od godziny 10.00 na terenie Parku Miejskiego w Kluczborku, udział był bezpłatny. Zajęcia były prowadzone przez Instruktorzy z Akademii Świadomości AHIMSA w Kluczborku;
- Turniej siatkówki plażowej dla dzieci i młodzieży szkolnej na Ośrodku Turystyczno-Wypoczynkowego w Bąkowie;
- Pokazy udzielania pierwszej pomocy przez strażaków z PSP Kluczbork w lipcu 2020r. na terenie OTW Bąków oraz w sierpniu na kąpielisku na Zbiorniku „Kluczbork”.

7. POMOC SPOŁECZNA

7.1 DZIAŁALNOŚĆ OPS.

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką budżetową powołaną do realizacji zadań z ustawy o pomocy społecznej. Podstawowym przedmiotem działalności ośrodka są zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Jednak w ośrodku realizowane są zadania z innych obszarów zabezpieczenia społecznego, wynikające z innych ustaw, w szczególności zakresie :

- ustalania i wypłacania świadczeń rodzinnych na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
 - prowadzenie zadań związanych z postępowaniem w sprawie przyznania i wypłaty świadczenia wychowawczego przewidzianego ustawą o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
 - prowadzenie zadań związanych z przyznawaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
 - prowadzenie zadań związanych z postępowaniem w sprawie przyznania i wypłaty dodatku mieszkaniowego przewidzianego ustawą o dodatkach mieszkaniowych (od września 2020r.),
 - prowadzenie zadań związanych z postępowaniem w sprawie przyznania i wypłaty dodatku energetycznego przewidzianego ustawą Prawo energetyczne,
 - prowadzenie zadań związanych z postępowaniem w sprawie przyznania i wypłaty świadczenia pomocy materialnej dla uczniów z ustawy o systemie oświaty,
 - prowadzenie zadań związanych z postępowaniem w sprawie przyznania świadczeń przewidzianych ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
 - prowadzenie zadań związanych z postępowaniem w sprawie przyznawania zasiłków dla opiekunów na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
 - potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
 - prowadzenie zadań związanych z postępowaniem w sprawie przyznawania świadczenia dobry start, realizowanego w ramach rządowego programu „Dobry start”,
 - prowadzenie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w tym obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenie placówki wsparcia dziennego,
 - udzielanie oparcia społecznego wynikającego z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
 - prowadzenie zadań związanych z postępowaniem w sprawie pomocy z powodu klęsk żywiołowych,
 - wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu na podstawie art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- a także zadania, wynikające z uchwał Rady Miejskiej w Kluczborku i Zarządzeń Burmistrza Miasta Kluczbork. W szczególności programy i projekty społeczne, finansowane ze środków własnych jak i dotacji, tj. środków z EU.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania własne i zadania zlecone. Budżet ośrodka jest podzielony ze względu na finansowanie w/w zadań. Zadania własne są finansowane z

budżetu gminy i część z nich jest dofinansowana z budżetu państwa a zadania zlecone finansowane są z dotacji z budżetu państwa.

7.2 Świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań własnych gminy.

Świadczenia udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może też być udzielona z urzędu. Podstawą przyznania świadczenia jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc. Pracownik socjalny przeprowadzając wywiad, bierze pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie, mogące mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznawanej im pomocy. Na podstawie przeprowadzonego wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy i oceny sytuacji danej osoby lub rodziny i formułuje wnioski z niej wynikające stanowiące podstawę planowania pomocy. Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydawane są w formie pisemnej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701 zł (wartość obowiązuje od 1 października 2018r.), zwanym kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528 zł (wartość obowiązuje od 1 października 2018r.), zwanym kryterium dochodowym na osobę w rodzinie

- **Świadczenia finansowe z ustawy o pomocy społecznej to:**

- 1) zasiłek stały, (zadanie własne dofinansowane),
- 2) zasiłek okresowy, (zadanie własne dofinansowane),
- 3) zasiłek celowy, (zadanie własne),
- 4) zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie (zadanie własne).

Adn. 1)

Zasiłek stały przysługuje:

Pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,

Pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Wysokość zasiłku stałego ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej w wysokości stanowiącej różnicę między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 645 zł (wartość obowiązuje od 1 października 2018r.),
- w przypadku osoby w rodzinie zasiłek stały ustala się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

Zasiłki stałe	Liczba osób korzystających	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
2017	152	1493	750.218 zł
2018	140	1368	689.446 zł
2019	132	1352	722.395 zł
2020	130	1327	726.593 zł

Adn. 2)

Zasiłek okresowy przysługuje osobie : samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Świadczenie to przyznaje się w szczególności ze względu na: długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie;
- w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Zasiłki okresowe	Liczba osób korzystających	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
2017	521	3263	1.199.119 zł
2018	434	2714	1.004.984 zł
2019	379	2565	994.253 zł
2020	358	2458	1.009.127 zł

Adn. 3)

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Świadczenie to można przyznać w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne. Prawo do zasiłku celowego przysługuje osobom i rodzinom spełniającym kryterium dochodowe.

Zgodnie z art. 40 ustawy zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi w przypadku, gdy osoba lub rodzina poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, lub gdy osoba lub rodzina poniosła straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Natomiast na podstawie art. 41 ustawy, w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany: specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi

Zasiłki celowe	Liczba osób korzystających	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
w tym: zasiłki celowe specjalne			
2017	856	856	382.892 zł
2017	114	228	44.564 zł
2018	553	553	291.943 zł
2018	134	264	53.803 zł
2019	557	557	271.801zł
2019	128	216	54.992zł
2020	640	640	257.358 zł
2020	129	209	50.518 zł

Adn. 4)

Osobie albo rodzinie może być przyznana pomoc w formie pieniężnej lub rzeczowej w celu ekonomicznego usamodzielnienia. Pomoc w formie pieniężnej w celu ekonomicznego usamodzielnienia może być przyznana w formie jednorazowego zasiłku celowego lub nieoprocentowanej pożyczki. Pomoc w celu ekonomicznego usamodzielnienia nie przysługuje, jeżeli osoba lub rodzina ubiegająca się otrzymała już pomoc na ten cel z innego źródła.

Ośrodek nie udzielał pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w latach 2017, 2018, 2019 i 2020 z uwagi na brak wniosków.

- **Świadczenia niefinansowe, przyznawane na zasadach wynikających z ustawy o pomocy społecznej to:**

- 1) schronienie, (zadanie własne).
- 2) ubranie, (zadanie własne).
- 3) posiłek, (zadanie własne dofinansowane).
- 4) usługi opiekuńcze (zadanie własne), specjalistyczne usługi opiekuńcze (zadanie własne).
- 5) praca socjalna, (zadanie własne).
- 6) poradnictwo specjalistyczne, (zadanie własne).
- 7) interwencja kryzysowa, (zadanie własne).
- 8) składki na ubezpieczenie społeczne,
- 9) składki na ubezpieczenie zdrowotne, (zadanie własne dofinansowane).
- 10) kierowanie do placówek całodobowego pobytu (DPS), (zadanie własne).

Adn. 1)

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. W 2020r. uruchomiono przy Ośrodku ogrzewalnię.

Schronienie (schroniska dla osób bezdomnych)	Liczba osób korzystających	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
2017	20	3166	62.615 zł
2018	23	3461	102.780 zł
2019	18	3205	84.512 zł
2020 (w ogrzewalni)	45 (38)	938 (851)	127.476 zł (63.679 zł)

Adn. 2)

Osoba lub rodzina ma prawo do ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Przyznanie niezbędnego ubrania następuje przez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku. Ośrodek udziela pomocy na zakup. Pomoc w formie rzeczowej udzielana jest w ramach prowadzonego magazynu „Z rączki do rączki” prowadzonego przez pracowników socjalnych. W 2019 roku przeniesiono magazyn do wyremontowanego i znacznie większego pomieszczenia. Wpłynęło to na zwiększenie możliwości gromadzenia odzieży oraz poprawiło komfort dla korzystających z magazynu. Od stycznia 2020 roku z magazynu korzystają również osoby bezdomne z ogrzewalni. Z uwagi na pandemię, funkcjonowanie magazynu zostało ograniczone do załatwiania niezbędnych spraw, zawieszono dyżury. Co przyczyniło się do ograniczenia liczby darczyńców i osób korzystających.

Ubranie (magazyn „Z rączki do rączki”)	Liczba osób korzystających	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
2017	620	-	-
2018	738	-	-
2019	695	-	-
2020	182	-	-

Adn. 3)

Osoba lub rodzina ma prawo do posiłku, jeżeli jest tego pozbawiona. Pomoc taka może być udzielona doraźnie lub okresowo w postaci jednego gorącego posiłku dziennie i przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. Posiłki przyznawane są również dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole. Z uwagi na pandemię, i zamknięcie szkół, spadła ilość dzieci i młodzieży korzystającej z posiłków, ilości posiłków i wydatków.

Posiłki	Liczba osób korzystających	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
2017	438	60.134	327.613 zł
2018	451	55.848	356.378 zł
2019	423	55.395	362.436 zł
2020	331	29.756	202.379 zł

Adn. 4)

Pomoc w formie usług opiekuńczych, przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi te mogą być przyznane także osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują : pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Usługi opiekuńcze		Liczba świadczeń	Wydatki w zł
-------------------	--	------------------	--------------

w tym: specjalistyczne usługi opiekuńcze	Liczba osób korzystających		
2017	130	24.929	358.022 zł
2017	32	830	11.803 zł
2018	155	28.264	412.293 zł
2018	41	899	13.400 zł
2019	126	27.134	355.486 zł
2019	23	670	11.822 zł
2020	113	22.281	269.901 zł
2020	32	678	10.660 zł

Adn. 5)

Praca socjalna świadczona jest przez pracowników socjalnych w ramach obowiązków zawodowych, na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna	Liczba rodzin korzystających	Liczba osób w rodzinach	Wydatki w zł
2017	866	1.727	-
2018	816	1.628	-
2019	769	1.524	-
2020	503	972	-

Adn. 6)

Poradnictwo specjalistyczne, a w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Ośrodek nie prowadzi ewidencji poradnictwa. Poradnictwo pracowników socjalnych, psychologów, pedagoga czy radcy prawnego wynika z realizacji podstawowych zadań i jest nieodłącznym elementem pracy pracowników ośrodka.

Adn. 7)

Interwencja kryzysowa stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin, w tym dotkniętych przemocą, w celu zapobiegania lub pogłębiania się występujących dysfunkcji. Pomocą tą obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach takich działań udziela się w szczególności poradnictwa specjalistycznego oraz schronienia dostępnego przez całą dobę w Ośrodku Interwencji Kryzysowej prowadzonym przez powiat. Ponadto na rzecz osób dotkniętych przemocą powołany jest Zespół Interdyscyplinarny, w którym czynny udział biorą pracownicy ośrodka. Ośrodek zapewnia również obsługę administracyjną Zespołu Interdyscyplinarnego.

Adn. 8)

Za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Ośrodek nie opłacał składek na ubezpieczenie społeczne z w/w tytułu w latach 2017, 2018, 2019 i 2020.

Adn. 9)

Ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne za osobę pobierającą zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, bezdomną wychodzącą z bezdomności niepodlegającą obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W latach 2017, 2018 i 2019 Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających zasiłki stałe. W 2017r. w wys. 65.816 zł, w 2018r. w wys. 58.141 zł w 2019r. w wys. 60.726 zł w 2020r. w wys. 59.328 zł

Adn. 10)

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu.

Ponoszenie odpłatności za osoby przebywające w DPS	Liczba osób korzystających	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
2017	62	692	1.289.795 zł
2018	71	708	1.366.294 zł
2019	68	727	1.559.827 zł
2020	72	741	1.379.983 zł

Ponadto od 2018 roku, Ośrodek dysponuje 2 mieszkaniami chronionymi, do których skierowano 7 osób a na koniec 2020 roku przebywało 5 osób. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do

prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

Utrzymanie i ilość osób w mieszkaniach chronionych	Liczba osób korzystających	Utrzymanie całościowe (opiekunowie i lokale)	Utrzymanie lokali (opłaty za media)
2018*	5	38.527 zł	9.545 zł
2019	5	61692 zł	13.209 zł
2020	5	69.011 zł	14.598 zł

* koszty za niepełny rok, gdyż mieszkania zasiedlano od maja 2018r.

7.3 Świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań zleconych.

Do zadania zlecone realizowanych w Ośrodku Pomocy Społecznej należą :

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 4) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Adn. 1)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, świadczone w miejscu zamieszkania. Osoby z zaburzeniami psychicznymi w większości kierowane są do ośrodków wsparcia, tj. do Środowiskowego Domu Samopomocy w Kluczborku.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Liczba osób korzystających	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
2017	8	1.087	21.196 zł
2018	4	546	16.317 zł
2019	4	369	11.225 zł
2020	3	328	14.900 zł

Adn. 2)

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zgodnie z art. 40 ustawy zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi w przypadku, gdy: osoba lub rodzina poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, oraz gdy osoba lub rodzina poniosła straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zasiłki celowe w związku z klęską żywiołową	Liczba osób korzystających	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
2017	1	1	6.000 zł
2018	1	1	6.000 zł
2019	0	0	0 zł
2020	3	3	7.757 zł

Adn. 3)

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. W 2020 roku realizowano w następujące programy:

- a) „Posiłek w szkole i w domu”, którego celem jest między innymi wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym;
- b) „Asystent rodziny”. Zatrudnienie asystentów rodziny jest zadaniem własnym gminy, jednak od wprowadzenia Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej dotowało zatrudnienie asystentów. W 2020 roku, ministerstwo znacznie ograniczyło dofinansowanie kosztów wynagrodzenia asystentów rodziny;
- c) „Opieka 75+”. Celem programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym – świadczeniem usług opiekuńczych dla osób w wieku powyżej 75 roku życia;
- d) „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” Wsparcie finansowego z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych w zakresie świadczenia usług asystenckich w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, dedykowaną osobom niepełnosprawnym. Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie: poprawy jakości życia dorosłych osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia; zapewnienia osobom niepełnosprawnym wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb; umożliwienia zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne / kulturalne / rozrywkowe / sportowe itp.;
- e) „Wspieraj Seniora”, program zakładał zapewnić usługę wsparcia Seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu i nie są w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby.

Rok	Wysokość wykorzystanej dotacji z programu :				
	„Posiłek w szkole i w domu”	„Asystent rodziny”	„Opieka 75+”	„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	„Wspieraj Seniora”
2017	227.249 zł.	76.600 zł	0 zł	0 zł	0 zł
2018	224.000 zł	72.412 zł	0 zł	0 zł	0 zł
2019	237.163 zł	43.805 zł	52.839 zł	0 zł	0 zł
2020	168.558 zł	3.400 zł	65.873 zł	33.993,44	45.788,97

Adn. 4)

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Wynagrodzenia dla opiekuna	Liczba osób korzystających	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
2017	2	15	11.100 zł
2018	4	25	13.211 zł
2019	3	51	12.548 zł
2020	7	91	39.510

7.4 Osoby długotrwale korzystające ze świadczeń i liczba osób bezdomnych.

Większość klientów ośrodka pomocy społecznej, to osoby długotrwale korzystająca z świadczeń. Wynika to przede wszystkim z trudnej sytuacji życiowej tych rodzin. Ze względu na powody przyznania pomocy, najczęściej osób korzystających to osoby: długotrwale bezrobotne, niepełnosprawne, długotrwale lub ciężko chore, bezradne, wymagające ochrony macierzyństwa, a także rodziny niepełne, osoby uzależnione od alkoholu, osoby mające trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego. Wsparcie dla rodzin z dziećmi, udzielane w ramach programu 500+, spowodowało zauważalną tendencję do zmniejszenia się liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Zmniejszyła się również ilość przyjętych wniosków, przeprowadzonych wywiadów środowiskowych i wydanych decyzji. Obserwujemy również spadek rodzin z dziećmi, wśród korzystających z świadczeń z pomocy.

Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą – długotrwale	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	1.321	800	1.656
2018	1.166	793	1.631
2019	1.113	706	1.428
2020	1.053	683	1.299

Dane z obszaru pomocy społecznej	2017	2018	2019	2020
Liczba przyjętych i zweryfikowanych wniosków	3572	3322	2958	2984
Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych	4059	3862	3388	3020
Liczba wydanych decyzji	1.321	1.166	3.093	3.001

Powody przyznania pomocy społecznej	2017		2018		2019		2020	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	575	1.243	536	1.132	512	1.064	510	1.037
Sieroctwo	4	5	3	4	4	5	5	6
Bezdomność	33	38	39	44	38	40	40	40
Potrzeba ochrony macierzyństwa	100	442	102	446	79	362	60	287
Bezrobocie	412	1.019	357	871	332	804	317	741
Niepełnosprawność	304	540	312	556	265	439	256	392
Długotrwałą lub ciężką chorobą	381	578	402	604	343	490	338	462
Bezradność z sprawami	130	445	112	390	107	382	100	356

opiekuńczo-wychowawczych								
Przemoc w rodzinie	9	23	10	29	9	23	7	19
Alkoholizm	26	32	27	29	36	43	43	45
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	15	27	16	23	12	14	12	14

7.5 Zadania wynikające z innych ustaw niż ustawa o pomocy społecznej w OPS w Kluczborku

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Kluczborku, realizowane są również inne zadania własne gminy, w tym w zakresie : wsparcia rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze, przeciwdziałania przemocy oraz projekty z środków : budżetu państwa i Unii Europejskiej.

7.5.1

W ramach ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ośrodek zatrudnia asystentów rodziny i pedagoga, prowadzi świetlicę terapeutyczno-wychowawczą oraz ponosi odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

- Na mocy otrzymanego upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny, do wsparcia świadczonego przez asystentów rodziny i pedagoga, kierowana są rodziny mające problemy opiekuńczo – wychowawcze. Wsparcie kierowane jest do rodzin zgłaszanych przez pracowników socjalnych za ich dobrowolną zgodą lub na podstawie orzeczenia sądu rodzinnego. Asystenci świadczą wsparcie zarówno dla rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze, jak i dla rodzin starających się o powrót dziecka/i do rodziny naturalnej.

Realizacja ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. <u>Wsparcie świadczone przez asystentów rodziny.</u>	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin objętych wsparciem	57	38	43	42
Liczba dzieci w tych rodzinach	122	101	87	
Wydatki zatrudnienia asystentów rodziny, w tym :	128.864 zł	170.540 zł	135.833 zł	110.506 zł
wydatki własne	52.264 zł	98.128 zł	92.028 zł	107.106 zł

Wydatki pokryte z dotacji Budżetu Państwa (Program Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej)	76.600 zł	72.412 zł	43.805 zł	3.400 zł
--	-----------	-----------	-----------	----------

- Działająca w Ośrodku Pomocy Społecznej Świetlica Terapeutyczno Wychowawcza „Parasol”, jest placówką wsparcia dziennego dla 30 dzieci. Celem działalności świetlicy jest wspieranie rodziny w procesie wychowawczym, szczególnie w zakresie poprawy funkcjonowania psychospołecznego dzieci, poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami profilaktycznymi, terapeutycznymi, rozwojowymi i edukacyjnymi. Działania te skierowane są szczególnie do dzieci:

- zaniedbanych wychowawczo,
- pochodzących z grup ryzyka,
- mających problemy z nauką, zachowaniem, niewykazujących utrwalonych zaburzeń zachowania. Pracownicy świetlicy współpracują z ośrodkiem kuratorskim przy Sądzie Rejonowym w Kluczborku oraz z pedagogami większości szkół podstawowych z gminy Kluczbork.

Realizacja ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. <u>Prowadzenie placówki wsparcia dziennego.</u>	2017	2018	2019	2020
Liczba miejsc	30	30	30	45
Przeciętna liczba umieszczonych dzieci	29	29	26	36
Wydatki	151.729 zł	153.706 zł	154.995 zł	274.387 zł

- Zgodnie z art. 191 ust 8 i 9 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:
 - 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
 - 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
 - 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Następnie, w wyniku zawartego porozumienia z Powiatem Kluczborskim, ustalono zasady współfinansowania przez gminę, dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka,

placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Realizacja ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponoszenie opłatności za pobyt dzieci w RZ i POW	2017	2018	2019	2020
Liczba dzieci umieszczonych w Rodzinach zastępczych, za które ponoszono odpłatność.	36	43	58	56
Wydatki	140.599 zł	158.494 zł	181.510 zł	223.947zł
Liczba dzieci umieszczonych w Placówkach opiekuńczo wychowawczych (domach dziecka), za które ponoszono odpłatność.	19	16	13	10
Wydatki	179.033 zł	173.109 zł	155.203 zł	162.268zł

7.5.2

Do zadań ośrodka w ramach realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy realizacja części zadań przypisanych dla ośrodka w uchwalonym Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochronie ofiar przemocy oraz obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI). Ponadto, pracownicy ośrodka biorą czynny udział w grupach roboczych powoływanych przez ZI.

Zadania do realizacji Programu, wynikają z ustalonych celów, skierowanych na przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie oraz ochronę osób doznających przemocy w rodzinie, które są sprecyzowane poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Rozwijanie działań mających na celu pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie
3. Podejmowanie działań wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie.
4. Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	2017	2018	2019	2020
Ilość otrzymanych Niebieskich Kart	51	57	33	28
Ilość powołanych Grup Roboczych	18	22	28	28
Ilość zakończonych procedur Niebieskiej Karty (dotyczy również procedur wszczętych w	37	38	74	36

latach poprzednich)				
Ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI)	38	37	17 ZI	6 ZI
	bd	bd	72 GR	95 GR
Ilość posiedzeń Grup roboczych (GR)				

7.5.3

Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskuje środki na realizację zadań własnych z środków zewnętrznych, zarówno z budżetu państwa jak i z Unii Europejskiej.

Środki pozyskane na projekty realizowane w OPS w Kluczborku.	2017	2018	2019	2020
Projekt partnerski „Nie-sami-dzielni”, dofinansowany z środków UE.	95.243,46 zł	99.111,32 zł	92.803,86 zł	0*
Projekt partnerski „Bliżej rodziny i dziecka”, dofinansowany z środków UE.	5.257,86 zł	1.096,19	0*	-
Projekt partnerski „Razem możemy więcej”, dofinansowany z środków UE.	0,00 zł	8.232,00 zł	12.119,14 zł	6.016,80
Projekt „ Nowa jakość pomocy społecznej w Gminie Kluczbork” , dofinansowany z środków UE.	0,00 zł	162.0256,59 zł	94917,91 zł	0*
Program „Opieka 75+”, dofinansowanie z budżetu państwa.	0,00 zł	28.003,20 zł	52.839,00 zł	65.873,00
Program „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej”, dofinansowanie z budżetu państwa.	76.600,00 zł	72.412,00 zł	43.805 zł	3.400,00

*w 2020r. kontynuacja zadania w ramach zachowania trwałości projektu ze środków własnych.

8. BUDOWNICTWO

8.1 ZASÓB MIESZKANIOWY GMINY KLUCZBORK

Wielkość zasobu mieszkaniowego Gminy Kluczbork na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia poniższa tabela.

l.p.	Zasoby mieszkaniowe	Zasoby mieszkaniowe		lokale socjalne		lokale tymczasowe		lokale chronione	
		liczba	powierzchnia m ²	liczba	powierzchnia m ²	liczba	powierzchnia m ²	liczba	powierzchnia m ²
1.	Zarząd MZOK	178	8 013,51 m ²	36	1 457,53 m ²	0	0	2	138,34 m ²
2.	WSPÓLNOTY MIESZKANIOWE	403	18 950,30 m ²	47	1 691,71 m ²	2	45,77 m ²	0	0
3.	RAZEM	587	26 963,81 m ²	83	3 208 m ²	2	45,77 m ²	2	138,34 m ²

Wielkość zasobu mieszkaniowego Gminy Kluczbork na dzień 31 grudnia 2020 r. obejmował **587** lokale komunalne, o łącznej powierzchni użytkowej 26 963,81m², zlokalizowane w 208 obiektach budowlanych, z czego 29 obiektami zarządza Miejski Zarząd Obiektów Komunalnych w Kluczborku, 174 obiektami zarządzają zarządy bądź zarządcy poszczególnych wspólnot mieszkaniowych, a 5 obiektami zarządza Administracja Oświaty. Na łączną liczbę 587 mieszkań, 49 lokali znajduje się na terenach wiejskich.

Większość budynków będących w zasobie Gminy Kluczbork, wybudowana została przed 1945 rokiem. W obiektach komunalnych zlokalizowanych jest od 1 do 32 lokali mieszkalnych. Wybudowane w technologii tradycyjnej, ze stropami drewnianymi, więźbą dachową pokrytą dachówką lub papą, stolarką okienną najczęściej skrzynkową i wyposażone są w większości w ogrzewanie piecowe. Wszystkie obiekty posiadają instalację elektryczną oraz wodno - kanalizacyjną. Na terenach wiejskich część obiektów podłączona jest do kanalizacji sanitarnej, część posiada przyobiektove oczyszczalnie ścieków lub szamba.

W 2020 r. utrzymuje się 83 lokale z do najmu socjalnego oraz 2 pomieszczenia tymczasowe z przeznaczeniem na przeprowadzenie eksmisji. Od roku 2018 do dyspozycji Ośrodka Pomocy Społecznej w Kluczborku pozostają 2 lokale z przeznaczeniem na mieszkania chronione. Przewiduje się w kolejnych latach wzrost ilości lokali na najem socjalny, co podyktowane jest dużym zapotrzebowaniem na takie mieszkania, natomiast wzrost liczby pomieszczeń tymczasowych uzależniony będzie od bieżących potrzeb.

W celu poprawy stanu technicznego lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Kluczbork, w roku 2020 wykonano szereg remontów i modernizacji w lokalach i budynkach komunalnych – roboty ogólnobudowlane, remonty kominów i pieców, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, instalacji wodno - kanalizacyjnej, elektrycznej, gazowej, naprawy pokryć dachowych, za łączną kwotę 355 957,21zł (w tym na remonty 355 957,21zł zł; na modernizację 0zł).

Miejski Zarząd Obiektów Komunalnych w Kluczborku, jako zarządca obiektami komunalnymi, samodzielnie podejmuje decyzje w zakresie bieżącej eksploatacji budynków obejmującej:

- Utrzymania w należyтым stanie porządku i czystości pomieszczeń i urządzeń budynku służących do wspólnego użytku oraz jego otoczenia poprzez wywóz nieczystości stałych i płynnych, sprzątanie pomieszczeń wspólnego użytkowania, usuwania śniegu, likwidacji sopli z dachów, przeprowadzania ewentualnych dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji.
- Wykonywania bieżącej konserwacji i remontów obiektów i pomieszczeń wspólnego użytkowania, naprawy instalacji i urządzeń oraz usuwania awarii i jej skutków, zgodnie z

art. 6 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

- Przeprowadzania okresowych przeglądów technicznych obiektów i lokali zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego wraz z typowaniem niezbędnych remontów i prowadzenia dokumentacji technicznej i eksploatacyjnej obiektu.

8.2 ZADŁUŻENIE CZYNSZOWE

Zadłużenie czynszowe najemców za lokale komunalne w Gminie Kluczbork na dzień 31.12.2020 r. wynosi **3 116 964,63** zł plus odsetki 2 266 377,48 zł. MZOK celem wyegzekwowania należności czynszowych kieruje do sądu corocznie ok 45 pozwów przeciwko najemcom celem zabezpieczenia należności wobec Gminy Kluczbork. W roku 2020 skierowano do sądu 32 dłużników zalegających z zapłatą czynszu. Kolejnym etapem windykacji należności jest egzekucja komornicza, średniorocznie kierowanych jest do Komornika ok 50 najemców, w roku 2020 skierowano 70 spraw.

W roku 2020 z powodu pandemii koronawirusa nie skierowano do sądu najemców celem orzeczenia eksmisji z zajmowanych lokali komunalnych.

W roku 2020 zawarto 59 porozumień z zadłużonymi najemcami, dających możliwość dłużnikom spłaty zadłużenia czynszowego w ratach. Z 11 zadłużonymi najemcami zawarto stosowne umowy umożliwiające odpracowanie należności czynszowych poprzez świadczenie rzeczowe, i tym samym w roku 2020 zadłużenie czynszowe tych najemców uległo zmniejszeniu o łączną kwotę 51.326,00zł, w stosunku do roku 2019.

8.3 PRYZNAWANIE MIESZKAŃ

Na dzień 31.12.2020 r. na podstawie Uchwały Rady Miejskiej nr IX/59/03 z późn. zm uprawnionych do otrzymania mieszkania gminnego i oczekujących na listach z lat 2009 – 2020 pozostaje 101 wnioskodawców, w tym na mieszkanie stałe 36, na najem socjalny 65. Na listę roku 2021 zakwalifikowano pozytywnie kolejnych 24 wnioskodawców, w tym na listę stałą 4, a na najem socjalny 20.

W roku 2020 Społeczna Komisja Mieszkaniowa pozytywnie zaopiniowała przydziały mieszkań komunalnych dla 15 uprawnionych, z którymi następnie zawarto umowę najmu, w tym na mieszkanie stałe 7 umów, na najem socjalny lokalu 8 umów.

8.4 INNE LOKALE I OBIEKTY POD ZARZĄDEM MZOK

Pod zarządem MZOK Kluczbork pozostają również lokale użytkowe, garaże, komórki i dzierżawione grunty, których stan na dzień 31.12.2020 r. przedstawia poniższa tabela.

ROK	Lokale użytkowe		Garaże murowane		Dzierżawy gruntu (pod garaże blaszaki)		Komórki gospodarcze	
	szt	m ²	szt	m ²	szt	m ²	szt	m ²
2020	50	4 083,65	68	1 454,32	64	967,95	211	1 882,28

Od 1 października 2014 r. MZOK jest administratorem Cmentarza Komunalnego w Kluczborku, po przejęciu którego przeprowadzono inwentaryzację grobów w terenie oraz wprowadzono elektroniczną ewidencję zmarłych. Wprowadzono także, dla mieszkańców Kluczborka internetową wyszukiwarkę osób pochowanych wraz z wizualizacją grobów oraz mapą dojścia. Równoległe do prowadzonego elektronicznego systemu osób zmarłych oraz

miejsce grzebalnych prowadzona jest papierowa ewidencja tzw. „Księgi Cmentarne” tj. Księga Osób Pochowanych, Księga Grobów oraz Alfabetyczny Spis Osób Pochowanych za dany rok. Na koniec 2020 r. liczba zarejestrowanych zmarłych na Cmentarzu Komunalnym w Kluczborku wynosiła 17 123.

Do głównych realizowanych zadań administracji cmentarza należy także codzienna dbałość o utrzymanie porządku - zamiatanie alejek, koszenie trawy, wygrabianie liści, sprzątanie śmieci, odśnieżanie, obsługa kaplicy cmentarnej. Dodatkowo administracja cmentarza obsługuje dwa przynależne do cmentarza parkingi, codziennie wykonywane są też czynności polegające na redukowaniu kosztów związanych z wywozem odpadów komunalnych cmentarza poprzez wyselekcjonowanie odpadów biodegradowalnych od pozostałych i ich utylizację we własnym zakresie, co powodują znaczną redukcję kosztów związanych z gospodarką odpadami.

W 2020 r. dokonano remontu kaplicy cmentarnej z zachowaniem zabytkowych fresków oraz tablic upamiętniających zmarłych pochowanych w podziemiach kaplicy. W pomieszczeniu kaplicy zainstalowano urządzenia klimatyzująco-ogrzewające, a na zewnątrz dodatkowe nagłośnienie. Ponadto, dokonano remontu i modernizacji pomieszczeń gospodarczo-socjalnych dla pracowników cmentarza z uwzględnieniem pomieszczenia na nowe biuro cmentarza do obsługi klientów, m.in. wymieniono poszycie dachu, okna oraz zaopatrzone budynek w nową sieć energetyczną. Do większych przedsięwzięć na terenie cmentarza komunalnego w Kluczborku w 2020 r. należy również wykonanie ogólnodostępnej toalety, utwardzenia kostką brukową drogi głównej do nowego biura cmentarza, a w nowej części cmentarza nowych ciągów komunikacyjnych. Wymieniono także na nowy pamiątkowy drewniany krzyż upamiętniający wszystkich zmarłych parafian i duszpasterzy oraz wykonano renowację jego postumentu i tablicy pamiątkowej.

MZOK w 2020 r. administrował również terenami gminnymi, na których realizowane były następujące prace:

- Sprzątanie ulic, chodników, targowisk, parku, lasów komunalnych, 13 placów zabaw, terenu zbiornika retencyjnego, cmentarza komunalnego i innych – o łącznej powierzchni 756 183m²;
- Utrzymanie 23 słupów ogłoszeniowych, a także ich oplakatowywanie;
- Utrzymanie czystości i porządku wokół zbiornika retencyjnego, w tym opróżnianie koszy betonowych w ilości 36 sztuk oraz utrzymanie małej architektury wokół zbiornika;
- Opróżnianie i dbanie o stan techniczny koszy rozmieszczonych na terenie miasta w ilości 132 sztuk, poza terenem 60 sztuk i na psie odchody 11 szt;
- Utrzymanie czystości na terenie 26 parkingów zlokalizowanych na terenie miasta, mających łącznie 1 164 miejsc parkingowych;
- Utrzymanie czystości, zieleni niskiej i wysokiej na posesjach mieszkalnych stanowiących własność gminy;
- Partycypacja w kosztach i zarządzaniu nieruchomością wspólną na 172 wspólnotach mieszkaniowych.

9. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

9.1 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, rada gminy uchwala studium/zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W studium określa się zapotrzebowanie na nową zabudowę w perspektywie nie dłuższej niż 30 lat. Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu lub zmianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium nie jest aktem prawa miejscowego. Zmiana studium następuje w trybie, w jakim jest ono uchwalane.

Gmina Kluczbork posiada aktualne studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy - uchwała Nr XXVII/410/20 Rady Miejskiej w Kluczborku z dnia 21 grudnia 2020 r.

W roku 2020 prowadzone były dwie procedury zmiany studium:

- zmiana dotycząca trzech terenów położonych we wsi Gotartów i Kujakowice Dolne, Kujakowice Górne, Smardy Dolne z przeznaczeniem ich pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz zabudowę usługową,
- zmiana dotycząca terenu całej gminy Kluczbork (korekta wskaźników zagospodarowania terenów, zmiana przeznaczenia terenu gdzie zlokalizowany jest biurowiec FAMUR-FAMAK S.A. w Kluczborku i terenów we wsi Bogdańczowice po stacji ujęcia wody)

9.2 MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy rada gminy uchwala miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego. Zmiana planu następuje w trybie, w jakim jest on uchwalany.

Gmina Kluczbork posiada następujące aktualne miejscowe plany:

- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące całe tereny administracyjne posiadają następujące miejscowości: Kluczbork, Ligota Dolna, Ligota Górna i Ligota Zamecka.
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące tereny zainwestowane (tereny obejmujące istniejącą i planowaną zabudowę) posiadają następujące miejscowości: Bażany, Bąków, Biadacz, Bogacica, Bogdańczowice, Borkowice, Gotartów, Krasków, Krzywizna, Kujakowice Dolne, Kujakowice Górne, Kuniów, Łowkowice, Smardy Dolne i Smardy Górne.

Gmina Kluczbork nie posiada miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla następujących miejscowości: Bogacka Szklarnia, Czaple Stare, Czaple Wolne, Maciejów, Nowa Bogacica, Unieszów i Żabiniec.

Obszar gminy Kluczbork objęty obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 4596 ha co stanowi 21,18% powierzchni całej gminy. W roku 2020 prowadzone były następujące procedury sporządzania/zmiany miejscowego planu:

- miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego terenów zainwestowanych wsi Bogdańczowice;
- miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego terenów zainwestowanych wsi Ligota Dolna;

- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kluczbork część Południowa;
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zainwestowanych wsi Gotartów;
- sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Ligota Górna i Ligota Zamecka część północna.

W roku 2020 Rada Miejska w Kluczborku podjęła następujące uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania/zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kluczbork część północna – uchwała Nr XXII/362/20 z dnia 02.09.2020 r.;
- uchwała korygująca do w/w zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kluczbork część północna – uchwała nr XXV/395/20 z dnia 25.11.2020 r.;
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kluczbork część południowa (dot. osób niepełnosprawnych) – uchwała Nr XXV/396//20 z dnia 25.11.2020 r.;
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kluczbork część północna (dot. osób niepełnosprawnych) – uchwała Nr XXV/397//20 z dnia 25.11.2020 r.

9.3 LOKALIZACJA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO I USTALENIE WARUNKÓW ZABUDOWY

Inwestycja celu publicznego jest lokalizowana w przypadku braku miejscowego planu na podstawie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Zmiana zagospodarowania terenu polegająca na budowie obiektu budowlanego lub wykonaniu innych robót budowlanych, a także zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części w przypadku braku miejscowego planu wymaga ustalenia w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

W roku 2020 wydano 1 decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego:

- budowa sieci wodociągowej tranzytowej z rur o średnicy od 90 mm do 200 mm o długości ok. 3500 m wraz z przepompownią wody, pomiędzy miejscowościami Kujakowice Górne – Maciejów.

Ponadto, w roku 2020 wydano:

- 43 decyzje o ustaleniu warunkach zabudowy;
- 2 decyzje o przeniesieniu decyzji o warunkach zabudowy;
- 2 decyzje zmieniające decyzje o warunkach zabudowy.

10. INWESTYCJE I ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

10.1 PROJEKTY ZREALIZOWANE PRZEZ WYDZIAŁ GOSPODARKI MIEJSKIEJ UM W KLUCZBORKU

Na inwestycje w 2020 r. przeznaczono środki finansowe w wysokości **10 948 254,67 zł** (w tym kwotę 182 687,47 zł wydatkowaną w ramach Kluczborskiego Budżetu Obywatelskiego), z tego:

- na inwestycje związane z budową i przebudową dróg przeznaczono kwotę **9 933 903,49zł**, co stanowi 90,74% środków finansowych przeznaczonych na inwestycje,
- na poprawę jakości stanu technicznego infrastruktury cmentarza przeznaczono kwotę **81 372,72zł**, co stanowi 0,74% środków finansowych przeznaczonych na inwestycje,
- na inwestycje w szkoły podstawowe kwotę **131 421,07zł**, co stanowi 1,20% środków finansowych przeznaczonych na inwestycje,
- na inwestycje związane z uzbrajaniem terenów przeznaczono kwotę **29 766,88 zł**, co stanowi 0,27% środków finansowych przeznaczonych na inwestycje,
- na inwestycje związane z budową oświetlenia ulicznego przeznaczono kwotę **181 823,74 zł**, co stanowi 1,66% środków finansowych przeznaczonych na inwestycje,
- na inwestycje w parki krajobrazowe (Park Miejski w Kluczborku) kwotę **51 266,40zł**, co stanowi 0,47% środków finansowych przeznaczonych na inwestycje,
- na inwestycje związane z obiektami sportowymi przeznaczono kwotę **538 700,37zł**, co stanowi 4,92% środków finansowych przeznaczonych na inwestycje.

Wydatki na inwestycje drogowe są znacząco wyższe od wydatków na pozostałe inwestycje, jest to związane z otrzymaniem dofinansowania na inwestycje drogowe ze środków unijnych oraz ze środków krajowych.

10.1.1 Infrastruktura drogowa

Infrastruktura drogowa na terenie gminy obejmowała ok. 171 km dróg, zarówno zaliczonych do kategorii dróg publicznych jak i wewnętrznych. Na terenie gminy dróg wiejskich o nawierzchni utwardzonej i gruntowych jest około 132 km, dróg miejskich – 39 km.

Stan techniczny dróg gminnych na terenach wiejskich jest niezadawalający i wymaga remontu lub przebudowy dróg w szczególności w miejscowościach: Bażany, Żabiniec, Smardy Dolne i Górne, Bąków, Krasków, Bogacica – Krężel, Biadacz, Maciejów, Łowkowice.

W 2020r. gmina poniosła wydatki na następujące inwestycje drogowe:

- Przebudowa drogi gminnej w Bażanach od ul. Wiejskiej do ul. Kościelnej – 41 417,01 zł;
- Przebudowa ulicy Sportowej w Bogacicy – 83 508,94 zł;
- Przebudowa drogi gminnej w Gotartowie - 80 528,10 zł;
- Zakup parkomatów – 69 741,00 zł;
- Budowa drogi gminnej ul. Powstańców Śląskich w Kujakowicach Górnych (projekt) - 6 000,00 zł;
- Budowa sieci kanalizacji deszczowej w ul. Chopina w Kluczborku – 20 187,00 zł;
- Przebudowa drogi wzdłuż budynków nr 17-22 w Rynku w Kluczborku – 80 926,60 zł;

- Ułożenie nawierzchni z masy mineralno-bitumicznej na drogach gminnych - 280 257,71 zł;
- Przebudowa drogi gminnej ul. Wiśniowej w Gotartowie - 74 999,99 zł;
- Przebudowa drogi gminnej od drogi krajowej S11 w Gotartowie do ul. XXX- lecia w Kujakowicach Górnych (odszkodowania) – 21 690,00 zł;
- Budowa drogi ul. Podkowińskiego w Kluczborku – 7 380,00 zł.

W 2020 r. kontynuowano **budowę ostatniego etapu obwodnicy miasta Kluczborka od ronda na drodze powiatowej DP 13210 do ronda przy DK 42 ul. Byczyńska w Kluczborku**. Zadanie zakończono dnia 11.03.2020 r. natomiast odcinek oddano do użytku 01.04.2020 r. Zakres budowy ostatniego etapu obwodnicy obejmował:

- budowę obwodnicy Kluczborka od km 6+523,15 do 7+901,13 z jezdnią szerokości 2 x 3,25m i obustronnymi poboczami gruntowymi szerokości 2 x 1,50m;
- budowę włączeń do ronda na skrzyżowaniu DK 42 przy ul. Byczyńskiej w Kluczborku;
- budowę wiaduktu drogowego nad torami PKP;
- budowę i przebudowę przepustów drogowych;
- budowę dróg serwisowych;
- budowę zjazdów na pola;
- budowę kanalizacji deszczowej;
- budowę chodników i ciągów pieszo-rowerowych;
- budowę oświetlenia;
- przełożenie i zabezpieczenie istniejących sieci energetycznych;
- budowę rowów drogowych.

Powyższa inwestycja spowoduje spadek ruchu samochodów, w szczególności ciężarowych, przez centrum miasta Kluczborka, zwiększy standard przejazdu, poprawi bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz zapewni dogodny dojazd do terenów inwestycyjnych.

10.1.2 Cmentarze

W każdym rocznym budżecie gminy są środki przeznaczone na finansowanie budowy alejek cmentarnych. W 2020 r. zrealizowano alejkę o nawierzchni z kostki betonowej o powierzchni ok. 110m² oraz dokonano wymiany 12szt. opraw oświetleniowych na energooszczędne:

- Budowa alejek cmentarnych – 69 253,47zł
- Wymiana oświetlenia alejek cmentarnych na energooszczędne – 12 119,25zł

10.1.3 Szkoły podstawowe

Pokrycie boiska asfaltowego nawierzchnią sportowo-modułową „gerflor sport court” Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 z o.i. im. Emilii Plater w Kluczborku - 131.421,07 zł (zadanie realizowane w ramach KBO).

10.1.4 Uzbrojenie terenu

W ramach uzbrojenia terenów wykonano w 2020 r.:

- Uzbrojenie terenu WSSE przy ul. Wołczyńskiej w Kluczborku - 19 766,88 zł;
- Modernizacja sieci elektroenergetycznej na terenie ogródków działkowych „Garbarnia” i „Prefabet” - 10 000,00 zł.

10.1.5 Oświetlenie

Gmina zobowiązana jest do budowy i utrzymania oświetlenia ulicznego znajdującego się na terenie gminy. W budżecie są przeznaczane środki finansowe na budowę oświetlenia ulicznego oraz na dowieszanie opraw oświetleniowych na istniejących słupach elektroenergetycznych. W 2020 r. zrealizowano następujące zadania związane z oświetleniem dróg:

- Dowieszenie opraw na terenach gminnych – 23 739,00 zł;
- Budowa oświetlenia ulicy bocznej od ul. Łąkowej w Ligocie Dolnej – 39 913,50 zł;
- Budowa oświetlenia drogi gminnej w Gotartowie – 15 711,38 zł;
- Budowa oświetlenia ul. Wolności nr 70, 72 i 74 w Bąkowie – 3 774,86 zł;
- Budowa oświetlenia ul. Bora Komorowskiego w Kluczborku - 11 685,00 zł;
- Zakup elementów oświetlenia świątecznego - 87 000,00 zł.

W wyniku realizacji powyższych zadań zostało zamontowanych 15 nowych opraw oświetleniowych oraz dokonano zakupy oświetlenia świątecznego.

10.1.6 Parki krajobrazowe (Park Miejski w Kluczborku)

Zakup i montaż trampolin ziemnych w Parku Miejskim w Kluczborku – 51 266,40 zł (zadanie realizowane w ramach KBO).

10.1.7 Obiekty sportowe

W 2020 r. gmina poniosła wydatki związane z realizacją następujących zadań:

- Modernizacja boisk LZS - 60 000,00 zł;
- Modernizacja boiska w Kujakowicach Górnych – 2 000,00 zł;
- Przebudowa trybun na stadionie KKS w Kluczborku – 24 230,00 zł;
- Budowa oświetlenia na Stadionie Miejskim w Kluczborku – 452 470,37 zł.

10.2 PROJEKTY ZREALIZOWANE PRZY UDZIALE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

10.2.1 Gmina Kluczbork w 2020r. zrealizowała następujące projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych:

„Unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kluczbork” w 2020r.

Zadanie realizowane przez Wydział Ochrony Środowiska i Leśnictwa Urzędu Miejskiego w Kluczborku. Pomoc finansowa w formie dotacji na przedsięwzięcia realizowane w ramach „Ogólnopolskiego programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. W ramach projektu zdemontowano i usunięto 1542 tony wyrobów zawierających azbest, pochodzących z 9 nieruchomości. Całkowity koszt projektu wyniósł: 15915,00 zł z czego dofinansowanie wyniosło: 10 794,00 zł

Data zakończenia realizacji zadania: 21 października 2020r. - data otrzymania płatności.

„Remont nawierzchni obwodnicy miasta Kluczborka od DK 45 w Kuniowie do ronda przy ul. Fabrycznej w Kluczborku”

20 maja 2020 r. została podpisana umowa na dofinansowanie remontu nawierzchni obwodnicy miasta Kluczborka. Zadanie było realizowane przez Wydział Gospodarki Miejskiej Urzędu

Miejskiego w Kluczborku. Dofinansowanie pozyskano w ramach programu Fundusz Dróg Samorządowych realizowanego przez Opolski Urząd Wojewódzki.

Całkowity koszt zadania wyniósł: 1 668 360,75 zł z czego dofinansowanie wyniosło: 1 167 852,53 zł.

Data zakończenia realizacji zadania: 30.10.2020 r.

„Budowa obwodnicy miasta Kluczborka od ronda na drodze powiatowej DP 1321 O do ronda na DK 42 ul. Byczyńska w Kluczborku (ostatni etap)”.

7 maja 2018 r. została podpisana umowa na dofinansowanie kluczowego dla Gminy Kluczbork projektu dotyczącego budowy VI, ostatniego etapu budowy obwodnicy miasta Kluczborka od ronda w Smardach do ronda na ulicy Byczyńskiej w Kluczborku.

Inwestycja obejmuje budowę odcinka obwodnicy o łącznej długości 1,37 km z jezdnią o szerokości 2x3,25m i obustronnymi poboczami gruntowymi szerokości 2x1,50m ponadto projekt zakłada budowę włączeń do zaprojektowanego ronda na skrzyżowaniu DK 42 przy ul. Byczyńskiej, budowę wiaduktu drogowego nad torami PKP oraz budowę i przebudowę przepustów drogowych, dróg gospodarczych, zjazdów na pola a także budowę kanalizacji deszczowej, chodników i ciągu pieszo-rowerowego oraz oświetlenia.

Realizacja tej kluczowej dla miasta inwestycji ma na celu zapewnienie dogodnego dojazdu do terenów inwestycyjnych (Specjalnej Strefy Ekonomicznej INVEST-PARK) i poprawę bezpieczeństwa wszystkich użytkowników ruchu drogowego korzystających z przedmiotowej trasy. Całkowity koszt projektu to 19 786 193,28 zł, z czego dofinansowanie zgodnie z umową wynosi: 10 133 910,16 zł.

Data zakończenia realizacji zadania: 30.04.2020 r.

„Rewitalizacja miasta Kluczborka poprzez podniesienie jakości przestrzeni publicznej oraz zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu”

Jest to kompleksowe przedsięwzięcie infrastrukturalne mające na celu ponowne ożywienie zdegradowanych obszarów pod względem społecznym i gospodarczym.

Liderem projektu - odpowiedzialnym za jego przygotowanie i realizację jest Gmina Kluczbork

Partnerem nr 1 jest Rzymskokatolicka Parafia pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Kluczborku

Partnerem nr 2 jest Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przyszłość” w Kluczborku

Całkowity koszt zadania wyniósł 12 752 058,29 zł , z czego 6 832 182,04 zł stanowi dofinansowanie w ramach poddziałania „Inwestycje wynikające z Lokalnych Planów Rewitalizacji” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

Data zakończenia realizacji zadania: 30.06.2020r.

10.2.2 Projekty pozostające w trakcie realizacji w roku 2020, których zakończenie przewidziane jest na lata następne:

„Likwidacja indywidualnych, wysokoemisyjnych źródeł ciepła w gminie Kluczbork”

Projekt obejmuje likwidację lub wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła w gminie Kluczbork na bardziej ekologiczne rodzaje ogrzewania, zgodnie z preferencjami mieszkańców oraz hierarchią wynikającą z możliwych do osiągnięcia efektów ekologicznych.

Liczba planowanych wymian u indywidualnych użytkowników to 121 szt. Struktura liczbowa proponowanych do wymiany źródeł ciepła na terenie miasta i gminy jest zbieżna ze wskazaniami zawartymi w regulaminie konkursu dla działania 5.5. w ramach RPO WO, które obejmuje:

- podłączenie do sieci ciepłowniczej lub gazowej;
- wykorzystanie OZE w postaci pomp ciepła;
- wymianę na urządzenia gazowe, elektryczne, olejowe oraz
- wymianę na kotły spełniające wymogi klasy 5 wg normy EN 303-5:2012.

Beneficjenci końcowi projektu, zgodnie z regulaminem konkursu oraz lokalnymi warunkami technicznymi i ekonomicznymi realizacji przyłączy do nośników sieciowych, wybrali ostatecznie wszystkie kierunki.

Wniosek został złożony w listopadzie 2019 roku do konkursu ogłoszonego przez Zarząd Województwa Opolskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2023, Oś Priorytetowa V Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, Działanie 5.5 Ochrona powietrza. W 2020 roku zrealizowano wymiany w 48 lokalach mieszkalnych. Całkowite koszty projektu to: 2 926 750,00 zł z czego kwota dofinansowania to: 995 095,00 zł.

Data zakończenia zadania 31.12.2021r.

„Modernizacja świetlicy wiejskiej w Kraskowie”

Celem planowanej inwestycji jest stworzenie warunków do realizacji funkcji kulturalnej świetlicy wiejskiej w Kraskowie poprzez jej modernizację i wyposażenie. Wniosek został złożony we wrześniu 2019 roku do konkursu ogłoszonego przez Zarząd Województwa Opolskiego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 działanie „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”.

Wartość zadania wskazana we wniosku o dofinansowanie to 625 894,22 zł z czego kwota dofinansowania to 398 256,49 zł.

Data zakończenia zadania: 31.08.2021r.

„Termomodernizacja budynków oświatowych Gminy Kluczbork (Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2) i Powiatu Kluczborskiego (Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 Centrum Kształcenia Ustawicznego – od 01.09.2019 r. Zespół Szkół Nr 2 Centrum Kształcenia Ustawicznego)”

Projekt partnerski, w którym Liderem jest Gmina Kluczbork a partnerem Powiat Kluczborski, w ramach, którego każdy z samorządów planuje zrealizować kompleksowe przedsięwzięcie z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej własnych placówek oświatowych. Gmina Kluczbork pracom termomodernizacyjnym planuje poddać budynek Publicznej Szkoły Podstawowej nr 2 w Kluczborku przy ul. Wolności 19 w Kluczborku, działka nr 112 ar.m.5. Natomiast Powiat kluczborski zaplanował termomodernizację budynku Zespołu Szkół Nr 2 Centrum Kształcenia Ustawicznego przy ul. Byczyńskiej 7 w Kluczborku. Wniosek został złożony we wrześniu 2019 roku do konkursu ogłoszonego przez Zarząd Województwa Opolskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś III Gospodarka niskoemisyjna; Poddziałanie 3.2.1 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych. Wartość zadania wskazana we wniosku o dofinansowanie to 3 145 769 ,66 zł z czego kwota dofinansowania to 1 600 000,00zł.

Data zakończenia: 30.09.2021r.

„Ochrona różnorodności biologicznej w Gminie Kluczbork”

Przedmiotem projektu jest utworzenie plenerowego Centrum Ochrony Bioróżnorodności na terenie Ośrodka Turystyczno-Wypoczynkowego w Bąkowie oraz przeprowadzenie działań informacyjno-promocyjnych i edukacyjnych z zakresu ochrony walorów bioróżnorodności. Projekt realizowany będzie z udziałem 2 partnerów: Stowarzyszenie Wsi Bogacica "Bogatalanta" oraz Polski Związek Wędkarski Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Opolu, którzy to odpowiedzialni będą za przygotowanie oraz przeprowadzenie działań informacyjno-promocyjnych i edukacyjnych, których celem będzie popularyzowanie wśród mieszkańców wiedzy o potrzebie ochrony zagrożonych gatunków jako istotnego elementu biosystemu. Lider projektu – Gmina Kluczbork - poza działaniami w zakresie inwestycyjnym związanymi z rewitalizacją zbiornika wodnego na terenie OTW Baków oraz modernizacją budynku gospodarczo-magazynowego i utworzeniem na ich bazie plenerowego Centrum Ochrony Bioróżnorodności, zagospodarowaniem terenu wokół stawu poprzez utworzenie na nim stanowisk do obserwacji cennych przyrodniczo zbiorowisk wodnych, realizował będzie również działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne.

Wniosek został złożony w listopadzie 2019 roku do konkursu ogłoszonego przez Zarząd Województwa Opolskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2023, Oś priorytetowa V Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego działania 5.1 Ochrona różnorodności biologicznej. Wartość zadania wskazana we wniosku o dofinansowanie to 1 972 879,49 zł z czego kwota dofinansowania to 1 676 947,55zł

Data zakończenia zadania: 30.11.2021r.

„Zwiększenie dostępności zasobów kulturowych regionu poprzez remont budynku Muzeum im. Jana Dzierżona w Kluczborku oraz działania informacyjne, edukacyjne i promocyjne”.

- Projekt realizowany w ramach osi priorytetowej RPO WO 2014-2020 : Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, działanie 05.03 - Ochrona dziedzictwa kulturowego i kultury. Projekt jest przedsięwzięciem partnerskim, realizowanym przez Lidera-Muzeum im. Jana Dzierżona w Kluczborku oraz Partnera-Gminę Kluczbork. Projekt obejmuje: wsparcie zabytku nieruchomego, instytucji kultury, zasobu kultury, obiektu dziedzictwa kulturowego poprzez remont dachu i przebudowę poddasza w zabytkowym budynku Muzeum;
- dostosowanie obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz sfinansowanie kosztów racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami poprzez zaprojektowanie i wykonanie dodatkowego oświetlenia w salach ekspozycyjnych w celu poprawy jakości odbioru wystaw, szczególnie przez osoby słabowidzące;
- działania informacyjne, edukacyjne i promocyjne takie jak: przygotowania tablic informacyjnych dotyczących ks. Jana Dzierżona – patrona Muzeum, historii jego życia oraz dorobku, zaprojektowanie i wydruk 2000 szt. ulotek promujących muzeum i jego zbiory – przeznaczonych do kolportażu na terenie województwa opolskiego, przetłumaczenie na język angielski i niemiecki treści opisów z muzealnej wystawy stałej, zaprojektowanie, wykonanie i montażu kompletu tablic informacyjnych, dostosowanych do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących.

Projekt wpłynie na zwiększenie dostępności zasobów kulturowych muzeum regionalnego, poprzez zintegrowane podejście do zrównoważonego rozwoju obszaru projektu, które uwzględniając specyfikę terytorium projektu przełoży się na wzrost gospodarczy, jak i realizację wymaganych działań na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego.

Wartość zadania wskazana we wniosku o dofinansowanie to 648 667,97 zł z czego kwota dofinansowania to 299 999,96 zł.

Termin realizacji zadania 1.06.2020r. – 30.11.2021r.

„Utworzenie Centrum Edukacji „Stobrawa”

Gmina Kluczbork podpisała umowy na realizację dwóch zadań: „Utworzenie miejsc rekreacji na terenie gminy Kluczbork” oraz „Utworzenie Centrum Edukacji „Stobrawa”, które realizowane są na terenie ośrodka OTW Bąków. W ramach zadania „Utworzenie Centrum Edukacji „Stobrawa” zaplanowano utworzenie Centrum Edukacji na terenie Ośrodka Turystyczno – Wypoczynkowego w Bąkowie. Zakres projektu obejmuje remont (malowanie, zmiana instalacji elektrycznej) oraz wyposażenie salki przewidzianej pod prowadzenie różnego rodzaju zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (zakup sprzętu multimedialnego oraz materiałów dydaktycznych niezbędnych do prowadzenia zajęć o tematyce przyrodniczej m.in. lupy, mikroskopy oraz gry edukacyjne). Ośrodek OTW jest zlokalizowany na terenie gęstej sieci ścieżek rowerowych obszaru LGD, dlatego też duża część odwiedzających to rowerzyści. W związku z tym, wnioskodawca planuje zakup innowacyjnego produktu jakim jest stacja naprawcza do rowerów. Pozwoli ona na wykonanie wszystkich podstawowych napraw rowerów, stacja posiada kompresor zasilany energią słoneczną. Ponadto planuje się zakup

inteligentnej ławki solarnej, która znacząco przyczyni się do ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu. Produkt również zasilany jest energią solarną, która magazynowana jest w panelach a następnie przekazywana do ładowarek i zasilania, co przyczynia się do poziomu emisji CO₂. Całkowity szacowany koszt zadania: 164 260,09 zł z czego dofinansowanie: 104 518,00 zł.

Data zakończenia pierwszego etapu: 31.10.2020r.

„Utworzenie miejsc rekreacji na terenie gminy Kluczbork”

W ramach zadania została przeprowadzona modernizacja węzła sanitarnego na ośrodku OTW w Bąkowie. Zadanie obejmuje także zaprojektowanie i wykonanie boisk sportowych – boiska do siatkówki, kortu tenisowego oraz boiska rekreacyjnego z elementami koszykówki wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz zagospodarowaniem terenu na terenie ośrodka. Całkowity szacowany koszt zadania: 493 222,18 zł z czego dofinansowanie: 300 426,00 zł.

Data zakończenia: 30.09.2021r.

„Wzrost jakości usług administracyjnych w Dzierżoniowie, Kluczborku, Kędzierzynie-Koźlu, Namysławie, Prudniku”

Projekt ma na celu rozbudowę i wdrożenie systemów dziedzinowych stosowanych w Urzędach Miejskich w Dzierżoniowie, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku, Namysławie, Prudniku, które poprawią efektywność zarządzania usługami w zakresie podatków i opłat lokalnych oraz zarządzaniu nieruchomościami, w szczególności w zakresie gospodarowania lokalami użytkowymi. W wyniku realizacji zadania Gmina Kluczbork wdrożyła oprogramowanie dziedzinowe z zakresu finansowo-księgowego, dokonano zakupu 10 komputerów wraz z oprogramowaniem oraz przeprowadzono szkolenia pracowników JST w zakresie wdrażanych usług.

Koszty całkowite projektu: 1143548,73 zł

Kwota dofinansowania: 963782,87 zł

Data zakończenia zadania: 12.02.2021r.

„Wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza w samorządach województwa opolskiego”.

Jest to projekt, którego realizatorem koordynującym jest Województwo Opolskie a Gmina Kluczbork - partnerem. Celem projektu jest zwiększenie zdolności i poprawa jakości administracji publicznej województwa opolskiego wszystkich szczebli w stosunku do działań naprawczych określonych w planie ochrony powietrza poprzez przygotowanie i wdrożenie do praktyki samorządów województwa opolskiego, na wszystkich jego poziomach (gmina, powiat, województwo) jednolitego systemu informacyjnego wspierającego realizację POP a także zwiększenie świadomości społecznej w zakresie problematyki jakości powietrza poprzez zwiększenie zaangażowania samorządów, społeczeństwa oraz organizacji pozarządowych i

podmiotów lokalnych w realizację działań naprawczych oraz działania na rzecz zapewnienia publicznego wsparcia dla działań naprawczych w zakresie POP.

Termin realizacji zadania: 1.02.2021 do 30.09.2022r.

10.2.3 Projekty realizowane przez jednostki gminne

W 2020 roku, jednostki gminne zrealizowały następujące projekty ze środków zewnętrznych:

Kluczborski Dom Kultury zrealizował zadanie pod nazwą „Zakręcenie w czasie”.

Koszt całkowity zadania wyniósł 5830,00, z czego kwota dofinansowania wyniosła 5500 zł i została dofinansowana w ramach programu: EDUKO – Bardzo Młoda Kultura 2019-2021 Opolskie realizowanego przez Muzeum Śląska Opolskiego z siedzibą w Opolu.

Data zakończenia zadania: 31.10.2020r.

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Kluczborku zrealizowała 2 zadania, a były to:

- Zadanie pod nazwą: „Wkręć się w bibliotekę na kołach!”. Całkowity koszt zadania wyniósł 10000,95 zł, a kwota dofinansowania wyniosła 10000,00 zł i została pozyskana w ramach konkursu „Moje Miejsce na Ziemi” realizowanego przez Fundację ORLEN; Data zakończenia: 30.10.2020 r.;
- Zadanie pod nazwą: „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych”. Całkowity koszt zadania wyniósł 62146,97 zł, a kwota dofinansowania wyniosła 21700,00 zł i została pozyskana w ramach programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”; Data zakończenia: 30.11.2020 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował zadanie pod nazwą „Razem możemy więcej!”.

Całkowity koszt zadania wyniósł 14249,00 zł z czego kwota dofinansowania wyniosła 13465,00 zł i została pozyskana w ramach programu „Integracja społeczna” Działanie 8.1 – Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych w zakresie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej realizowanego przez Zarząd Województwa Opolskiego.

Data zakończenia: 30.06.2020 r.

10.3 ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH I REALIZACJA FUNDUSZU SOLECKIEGO

W ramach funduszu sołeckiego wyodrębnionego w gminie, zrealizowano wydatki na łączną kwotę **462 748,74 zł**. W ramach funduszu sołeckiego zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- konserwacja rowu w Maciejowie;
- remonty, przebudowy dróg w Bogacicy, Bażanach, Kujakowicach Górnych, Ligocie Dolnej;
- zakup wiaty autobusowej w Kraskowie;
- remont budynku gminnego Kujakowicach Górnych;

- utwardzenie działki gminnej w Kuniowie;
- wykonanie ogrodzenia przy boisku w Bogacicy;
- utworzenie miejsca rekreacji dla mieszkańców w Kraskowie;
- modernizacja altany biesiadnej w Kujakowicach Dolnych;
- modernizacja boiska sportowego, wykonanie wiaty na cele rekreacyjne w Kujakowicach Górnych;
- wykonanie instalacji fotowoltaicznej na budynku gminnym w Kuniowie;
- wykonanie altany biesiadnej w Ligocie Górnej;
- wykonanie altany biesiadnej w Żabińcu;
- doposażenie OSP w Borkowicach oraz Bogacicy;
- zakup motopompy dla OSP w Kuniowie;
- zakup sprzętu sportowego dla Kujakowic Górnych;
- doposażenie przedszkoli oraz szkół w Bąkowie, Biadaczu, Kujakowicach Dolnych, Ligocie Dolnej, Łowkowicach oraz Smardach Górnych;
- wykonanie projektów oświetlenia w Bogackiej Szklarni i Bąkowie;
- budowa oświetlenia w Bąkowie, Borkowicach oraz Gotartowie;
- remont łazienki w budynku w Borkowicach;
- wykonanie projektu, zakup drzwi w Czaplach Starych;
- wykonanie projektu wiaty oraz zakup mapy do celów projektowych w Krzywiźnie;
- zakup węgla do ogrzewania świetlic;
- zakup artykułów przemysłowych i środków czystości na doposażenie świetlic i sal wiejskich;
- zakup książek w celu doposażenia filii bibliotecznych w Bąkowie, Bogacicy, Borkowicach, Kuniowie;
- zakup sprzętu sportowego na doposażenie LZS-ów w Kujakowicach Dolnych, oraz Ligocie Dolnej;
- zakup zegara meczowego dla LZS w Bogacicy;
- zakup paliwa do wykaszania terenów zielonych, materiałów do impregnacji urządzeń i mebli ogrodowych znajdujących się na terenach wokół świetlic i sal wiejskich, zakup drzew i krzewów;
- zawarcie umów zlecenie na wykaszanie terenów zielonych w poszczególnych sołectwach;
- zakup usług serwisowych w ramach utrzymania sprawności sprzętów zakupionych przez sołectwa;
- zakup artykułów spożywczych, przemysłowych na organizację spotkań integracyjnych mieszkańców większości sołectw.

Poza realizacją zadań w ramach funduszu sołectkiego gmina realizowała projekt Marszałkowska Inicjatywa Sołeczka prowadzony przez Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego. Obejmuje on lata 2020-2022 i przewiduje kwotę 5.000 złotych dla każdego sołectwa w regionie na realizację własnych projektów przy wkładzie własnym minimum 20%. W roku 2020 w gminie Kluczbork 8 z 23 sołectw skorzystało z dofinansowania w ramach Marszałkowskiej Inicjatywy Sołeczkiej.

11. KLUCZBORSKI BUDŻET OBYWATELSKI

W szóstej edycji Kluczborskiego Budżetu Obywatelskiego do dnia 30 września 2020 r. złożono 9 wniosków. Bez uwag zostały zaakceptowane wszystkie wnioski, co oznacza, że żaden projekt nie został odrzucony. W dniu 15 grudnia 2020r. otwarto urny z kartami do głosowania na zadania zgłoszone do Kluczborskiego Budżetu Obywatelskiego na 2021r. Na 9 projektów KBO 2021 zagłosowało łącznie 1865 osób. Z tego:

- papierowo: 144 głosy; w tym ważnych 118, nieważnych 26;
- internetowo: 1721 głosów; w tym ważnych 1712, nieważnych 9.

Po weryfikacji kart do głosowania i głosów oddanych elektronicznie stwierdzono, że na wszystkie projekty oddano łącznie 1830 głosów ważnych.

Wyniki głosowania na projekty Kluczborskiego Budżetu Obywatelskiego 2021. Projekt, który wygrał w swoim obszarze, został wpisany do projektu budżetu Gminy Kluczbork i zostanie zrealizowany w 2021 roku.

Zwycięzca w obszarze 1:

1.1 Eko klasa – sala do zajęć dydaktycznych na wolnym powietrzu przy I Liceum Ogólnokształcącym w Kluczborku. – 426 głosów

Kolejne miejsca zajęli:

1.2 Plac zabaw „Fabryka Radości” przy ul. Stefana Batorego 6 w Kluczborku. Zagospodarowanie przestrzeni, budowa placu zabaw – 219 głosów

1.4 STOP Komarom! Budki lęgowe dla jerzyków. – 134 głosy

1.3 Ławeczki Dobrych Spotkań. Uroczysko na kluczborskiej starówce. - 87

1.5 STOP SMOG! Przedszkolaku złap zdrowy oddech. Zakup oczyszczaczy powietrza do przedszkoli. – 83

Zwycięzca w obszarze 2:

2.2 Budowa nawierzchni sportowo-modułowej wraz z wyposażeniem na boisku asfaltowym przy szkole Podstawowej nr 2 w Kluczborku. – 441 głosów

Kolejne miejsca zajęli:

2.1 Rozbudowa parkingu przy ul. Cybisa o kolejne miejsca postojowe. – 366 głosów

2.3 STOP Komarom! Budki lęgowe dla jerzyków -40 głosów

Zwycięzca w obszarze 3:

3.1 STOP Komarom! Budki lęgowe dla jerzyków. -34 głosy

W tym obszarze nie zgłoszono innych projektów.

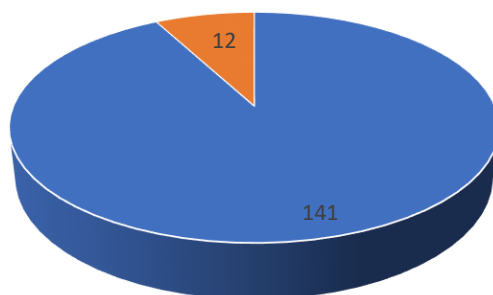

12. UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ W 2020 R.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Burmistrz jest organem wykonawczym Gminy, do którego zadań należy m.in. wykonywanie Uchwał Rady Miejskiej. Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Burmistrz przy pomocy Urzędu Miejskiego realizował uchwały podjęte przez Radę Miejską w Kluczborku.

W 2020 roku Rada Miejska odbyła XII sesji, na których podjęła łącznie 153 uchwały w tym 12 uchwał podlegających konsultacjom społecznym. Wszystkie podjęte przez Radę Miejską uchwały zostały w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia przekazane do organów nadzoru, jakimi są w zakresie zgodności z prawem Wojewoda Opolski, a w zakresie spraw finansowych Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu oraz zostały przekazane do realizacji Burmistrzowi Miasta Kluczborka. Uchwały podjęte przez Radę Miejską publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Kluczbork.

Uchwały podjęte w 2020 r.

- uchwały nie podlegające konsultacjom
- uchwały podlegające konsultacjom

13. PODSUMOWANIE

Wciąż aktualnym pozostaje hasło, że Gmina Kluczbork to nasze wspólne dobro, o które musimy dbać każdego dnia. Rok 2020 postawił przed nami wiele nowych wyzwań, ale też pokazał, że jest wśród nas wiele osób, które angażują się w życie naszej Gminy, poświęcając swój cenny czas a często również środki. Dzięki ich pracy, a także dzięki rzetelnej i codziennej pracy wielu innych osób w tym Szanownych Radnych i pracowników samorządu, udało nam się dobrze i bardzo pozytywnie przejść trudny czas pandemii.

Był to bardzo intensywny rok, choć przecież trzeba było zrezygnować z tak wielu wydarzeń. Jestem jednak przekonany, że Gmina Kluczbork jest w dobrym stanie, o czym świadczy nie tylko treść oddanego w Państwa ręce Raportu, obiektywne fakty, ale też jak najbardziej subiektywne odczucia. Niniejszy Raport nie obejmuje, rzecz jasna, wszystkich tematów, którymi zajmuje się Gmina, a nadto te kwestie, które są tutaj poruszane opisane są w sposób możliwie zwięzły, zwracając szczególną uwagę na kwestie związane z ochroną środowiska. Myślę jednak, że możemy być dumni z tego co do tej pory udało się osiągnąć, choć trzeba też zdawać sobie sprawę z tego jak wiele przedsięwzięć jeszcze przed nami.

W swojej pracy codziennie spotykam się z naszymi mieszkańcami, którzy przedstawiają mi swoje problemy, słusznie zwracając uwagę na braki w infrastrukturze czy w zwykłych codziennych relacjach międzyludzkich. Codziennie podejmujemy też doraźne lub bardziej systemowe rozwiązania mające sprawić, że nasza Gmina staje się coraz lepszym miejscem do życia. Co ważne, wiele z tych spraw udaje się rozwiązać poprzez dobrą współpracę, zasypywanie podziałów i wspieranie inicjatyw. A tych jest naprawdę sporo. Cieszą dbałość naszych mieszkańców o środowisko naturalne, ale też wrażliwość na potrzeby innych. Cieszą sukcesy naszych klubów sportowych, ale też osiągnięcia wychowanków naszych szkół. Z dumą patrzę też jak rozwijają się nasze, kluczborskie, firmy. Zachęcam naszych przedsiębiorców do korzystania z ułatwień, które oferujemy w ramach wsparcia, ale też do inwestowania w naszej strefie inwestycyjnej, ponieważ Wasz sukces, to klucz do rozwoju całej Gminy.

Oczywiście planów i pomysłów na kolejne lata mamy dużo, jednak zawsze musimy rozważnie gospodarować środkami, którymi dysponujemy i roztropnie planować inwestycje. Musimy dostosowywać nasze zamiary do środków, jakimi dysponujemy. Nie ulega jednak wątpliwości, że te działania, które przyniosły pozytywne efekty będziemy chcieli kontynuować, pozostając otwartymi na nowe rozwiązania i możliwości.

Jeszcze raz zachęcam Państwa do merytorycznej debaty nad tym Raportem, mając nadzieję, że Rada Miejska udzieli mi wotum zaufania. Jednak przede wszystkim i po raz kolejny chciałbym Państwa zachęcić do tego aby być dumnym z Kluczborka, z naszych małych ojczyzn i z pasją angażować się w ich rozwój.

Jarosław Kielar
Burmistrz Kluczborka